

Sammanträde med:

Kulturnämnd

Sammanträdesdatum: 2021-10-29

Tid: kl. 10:00-16:30

Plats: **Konferensrum Linden, Eklundavägen 1**

Gruppmöten kl. 09:00-10:00

(S), (C), (KD) i Linden

(M), (L), (MP) i Eken

(SD) i Persiljan

Meddela förhinder snarast möjligt till nämndsekreterare Nathalie Bäckbring på nathalie.backbring@regionorebrolan.se.

Du som är ersättare meddelar om du kommer att närvara.

Tänk på våra allergiker och undvik starka dofter.

Ledamöter kallas

Torbjörn Ahlin (C), ordförande
Inga-Britt Ritzman (S), vice ordförande
Monika Aune (MP), 2:e vice ordförande
Gert Stark (S)
Camilla Sörman (S)
Malin Silén (KD)
Martin Hårsmar (M)
Anna Stark (M)
Bo Ammer (SD)

Ersättare underrättas

Nils-Erik Pettersson (S)
Gunilla Pihlblad (S)
Gunn Öjebrandt (KD)
Abdulrahman Ibrahim Muhammed (C)
Emelie McQuillan (M)
Berry Käller (M)
Birgitta Borg (L)
Oscar Lundqvist (SD)

1. Protokollsjustering

Föredragande:

Tid:

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att jämte ordföranden justera dagens protokoll utse Bo Ammer (SD) med Anna Stark (M) som ersättare.

Protokollet ska vara justerat senast den 12 november 2021.

2. Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025

Diarienummer: 20RS6997

Föredragande: Anders Bro, Mona Hedfeldt

Tid: 10:05

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta

att anta förslaget till Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025.

Sammanfattning

Den nuvarande handlingsplanen för civilsamhälle och social ekonomi 2018-2021 fastställdes av regional tillväxtnämnd. Under hösten 2020 och våren 2021 har planen reviderats och getts en mer regionövergripande utformning. Planen har sänts på remiss till kommuner, företrädare för civilsamhället och den sociala ekonomin samt andra intressenter. Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 är en handlingsplan knuten till Regional utvecklingsstrategi för Örebro län 2018-2030.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025
- Sammanställning av remissvar Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022
- Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025

3. **Kulturnämndens verksamhetsplan med budget 2022**

Diarienummer: 21RS6401

Föredragande: Katarina Strömgren Sandh, Lena Adem, Anneli Baier

Tid: 10:20

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att fastställa kulturnämndens verksamhetsplan med budget 2022 samt

att nämnden ger förvaltningschefen för Regional utveckling i uppdrag att samverka med regiondirektören inom området HR/attraktiv arbetsgivare i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Sammanfattning

Med utgångspunkt i verksamhetsplan med budget 2022 för Region Örebro län som regionfullmäktige fastställde i juni 2021, föreligger förslag till verksamhetsplan med budget för kulturnämnden 2022.

Förvaltning regional utveckling fungerar som tjänstemannastöd till kulturnämnd, regional tillväxtnämnd samt samhällsbyggnadsnämnd.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, Kulturnämndens verksamhetsplan och budget 2022
- Kulturnämndens verksamhetsplan med budget 2022

5 minuter paus

4. **Utvecklingsmedel för att stärka folkbibliotekens digitala utvecklingsarbete**

Diarienummer: 21RS6708

Föredragande: Petra Jansson

Tid: 11:05

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att bevilja 101 000 kronor till Örebro bibliotek för att samordna en utbildningsserie i digital verksamhetsutveckling för länets folkbibliotekspersonal samt

att medel tas från kulturnämndens budget avsatta för regional biblioteksutveckling.

Sammanfattning

Den digitala kompetensnivån är i Sverige generellt sett hög, men den tekniska utvecklingen går snabbt och behovet av att stärka digitala kompetenser är fortsatt stor. Det gäller nationellt och i Örebro län, för invånare såväl som anställda i offentlig verksamhet.

Örebro bibliotek ansöker om 101 000 kronor i syfte att stärka den digitala kompetensen hos folkbibliotekspersonalen i länet. Genom workshops med forskare och föreläsare vill Örebro bibliotek etablera en grund för vad som ska ingå i folkbibliotekens digitala uppdraget och en riktning för verksamheternas digitala utveckling. Insatserna har till syfte att leverera god service åt användare och besökare samt öka samverkan mellan länets folkbibliotek i digitala frågor. Målgrupper är medarbetare på länets folkbibliotek och folkbibliotekens användare.

Utifrån mål i biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023 har den regionala biblioteksverksamheten avsatt 200 000 kronor i utvecklingsmedel 2021 för projekt som syftar till att minska digitala klyftor i samhället, det digitala utanförskapet och främja digital innovation. Medlen är ett överskott från tidigare projekt ”Digitalt först med användaren i fokus 2018 – 2020” och ingår i ett av kulturnämndens beslutade omstartspaket, ”Digitalt först med användaren i fokus i Örebro län”.

Förslaget är därför att bevilja Örebro bibliotek 101 000 kronor.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29 Utvecklingsmedel för att stärka folkbibliotekens digitala utvecklingsarbete
- Ansökan om utvecklingsmedel folkbibliotek
- Komplettering till ansökan om utvecklingsmedel

5. Revidering av Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023

Diarienummer: 21RS9023

Föredragande: Peter Alsbjer

Tid: 11:20

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta

att Biblioteksplan för Region Örebro län revideras enligt redovisat förslag och gäller från 2022.

Sammanfattning

I och med revideringen av Örebro läns kulturplan som beslutades den 8 september 2021 skedde en omformulering av den regionala biblioteksverksamhetens övergripande mål. En liknande revidering av mål och indikatorer föreslås därför ske

även för biblioteksplanen för Region Örebro län för den del som berör ”regional biblioteksverksamhet” i §11 bibliotekslagen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29 Utvecklingsmedel för att stärka folkbibliotekens digitala utvecklingsarbete
- Sammanställning av förslag på revidering av Biblioteksplan för Region Örebro län 2020-2023 inför 2022

6. Utredning gällande ny plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen

Diarienummer: 21RS8845

Föredragande: Johanna Ström

Tid: 11:35

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att ge område Kultur och ideell sektor i uppdrag att utreda möjligheterna att etablera en ny plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen.

Sammanfattning

Område Kultur och ideell sektor vill genomföra en utredning som undersöker möjligheterna till hållbara och långsiktiga strukturer för den professionella dansen i länet genom en ny dansplattform med bas i Askersund/Sjöängen.

Utredningen kommer att resultera i en skriftlig rapport samt en film som kommer att beskriva plattformens organisation/styrning, syfte och mål, samarbetsparter i länet samt finansieringsplan.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, Utredning gällande ny plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen
- Uppdragsdirektiv professionell dansplattform

7. Kulturnämndens sammanträdestider år 2022

Diarienummer: 21RS8759

Föredragande:

Tid: 11:50

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att kulturnämndens ordinarie sammanträden under år 2022 ska äga rum

onsdagen 9 februari,
onsdagen 23 mars,
torsdagen 5 maj,
torsdagen 2 juni,
torsdagen 1 september,
onsdagen 26 oktober samt
måndagen 12 december.

Sammanfattning

Förslag redovisas för kulturnämndens ordinarie sammanträdestider för år 2022.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, sammanträdestider 2022

Lunch 12:00 - 13:00

8. Ansökan om statliga medel inom kultursamverkansmodellen 2022

Diarienummer: 21RS9556

Föredragande: Lena Adem, Katarina Strömgren Sandh

Tid: 13:00

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att skicka bifogad ansökan med äskanden om medel inom kultursamverkansmodellen 2022 till Statens kulturråd.

Sammanfattning

Region Örebro läns äskanden till Statens kulturråd inför 2022 är enligt följande:

Uppräkning samverkansmodellen 887 tkr
Extra satsning svag infrastruktur 3 660 tkr
Stärkt kulturell infrastruktur 12 034 tkr

Totalt 16 581 tkr

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, Ansökan om statliga medel inom kultursamverkansmodellen 2022
- Bilaga Ekonomiskt underlag
- Region Örebro läns ansökan kultursamverkansmodellen 2022

9. Fördelning av den extra tillfälliga förstärkningen av kultursamverkansmodellen Statens kulturråd

Diarienummer: 21RS9828

Föredragande: Lena Adem, Katarina Strömgren Sandh

Tid: 13:15

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att fördela extra medel inom kultursamverkansmodellen om 670 000 kronor från Statens Kulturråd med anledning av pandemin enligt följande:

Örebro läns teater 237 081 kronor
Stadra teater 8 284 kronor
Länsmusiken Örebro län 179 388 kronor
Opera på Skäret 13 398 kronor
ArkivCentrum Örebro län 30 434 kronor
Örebro läns museum 190 958 kronor
TNEC 10 457 kronor.

Sammanfattning

Statens kulturråd har med anledning av pandemin förstärkt medelsfördelningen inom kultursamverkansmodellen 2021 och Region Örebro län har tidigare erhållit 7 679 000 kronor som fördelades vidare till verksamheter inom kultursamverkansmodellen i kulturnämnden juni 2021. Enligt beslut 30 september har Region Örebro län erhållit ytterligare 670 000 kronor att fördela till aktörer inom kultursamverkansmodellen. Liksom vid tidigare fördelning ska de användas utifrån Kulturrådets fyra prioriteringar. Medlen ska ha använts senast första kvartalet 2022 och redovisas senast i maj 2022.

Fördelningen föreslås utgå från ordinarie fördelning och fördelas procentuellt till samtliga kulturproducenter inom kultursamverkansmodellen vilket innebär följande: Örebro läns teater 237 081 kronor, Stadra teater 8 284 kronor, Länsmusiken Örebro län 179 388 kronor, Opera på Skäret 13 398 kronor, ArkivCentrum Örebro län 30 434 kronor, Örebro läns museum 190 958 kronor, TNEC 10 457 kronor.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnden 29 okt 2021 Fördelning av den extra tillfälliga förstärkningen av kultursamverkansmodellen Statens kulturråd
- Ändring av beslut om tillfälligt förstärkning för regional kulturverksamhet

10. Anmälnings- och meddelandeärenden till kulturnämnden 29 oktober 2021

Diarienummer: 21RS28

Föredragande:

Tid: 13:30

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Anmälningens ärenden:

20RS3882, Arrangörstöd professionella dansföreställningar - Loud dance

21RS9238, Bidrag till Länsmusiken för inspelning av film för bebisar och föräldrar

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, anmälningens- och meddelandeärenden
- 21RS9238 Bidrag till Länsmusiken
- 20RS3882 Loud dance

11. Information

Föredragande:

Tid: 13:30

13:30 Första samtal om inriktning i kulturplan 2024-2027

13:50 Aktuella internationella projekt - SILK och fortsättningsansökan RaiSE

5 minuter paus

14:15 Barnkonventionen - Löpa linan ut, fortbildning folkbiblioteken

14:30 Scenkonst utanför tätort

14:45 Nulägesanalys Kultur och hälsa

15:00 Fika

15:15 Partnerskapet för sociala innovationer

15:30 Kulturkonferens omstartspaket 12

15:45 Förslagen i skolbiblioteksutredningen, SOU 2021:3

16:00 Utbildning reflekterande skrivande

2

Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025

20RS6997

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Anders Bro

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 20RS6997

Organ
Kulturnämnden

Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta

att anta förslaget till Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025.

Sammanfattning

Den nuvarande handlingsplanen för civilsamhälle och social ekonomi 2018-2021 fastställdes av regional tillväxtnämnd. Under hösten 2020 och våren 2021 har planen reviderats och getts en mer regionövergripande utformning. Planen har sänts på remiss till kommuner, företrädare för civilsamhället och den sociala ekonomin samt andra intressenter. Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 är en handlingsplan knuten till Regional utvecklingsstrategi för Örebro län 2018-2030.

Ärendebeskrivning

Under 2018 antog regionala tillväxtnämnden Handlingsplan för civil-samhälle och social ekonomi 2018-2021. Handlingsplanen var den första för dessa frågor inom Region Örebro län, och en av de första regionala handlingsplanerna i sitt slag i Sverige.

Den nuvarande Handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2018-2021 har uppmärksammats av andra regioner, men också nationellt och internationellt. Region Örebro län har getts möjligheten att informera om handlingsplanen på flera nationella och internationella konferenser. Arbetet med handlingsplanen har också resulterat i att Region Örebro län har fått

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Anders Bro

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 20RS6997

REVES europeiska utmärkelse Excellence Award. Planen har också uppmärksammats av EU-kommissionen och av OECD.

Planen, som nu har reviderats och kan vägleda aktiviteter inom hela regionorganisationen och i samarbete med andra aktörer, kan lämpligen fastställas av regionfullmäktige. För att planen ska kunna ha en så bred ansats som möjligt har dess syfte, mål och aktiviteter reviderats och justerats. Syftet med den nya regionala handlingsplanen för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 är lyfta fram och synliggöra vikten av civilsamhälle och social ekonomi för utvecklingen av Örebro län. Planens övergripande mål är ett ökat samt stärkt deltagande och inflytande av civilsamhälle och social ekonomi i utvecklingen av Örebro län. Planens fyra delmål är:

- 1) att bidra till en ökad förståelse för civilsamhällets och den sociala ekonomins betydelse i utvecklingen av Örebro län,
- 2) att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och den sociala ekonomin i Örebro län,
- 3) att skapa, stärka och samordna nätverk och mötes-platser för frågor om civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län, samt
- 4) att bidra till en ökad internationell samverkan kring civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län.

Till varje delmål knyts ett antal aktiviteter. Den nya planens giltighetstid är 2022-2025. Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 är en handlingsplan knuten till Regional utvecklingsstrategi för Örebro län 2018-2030.

I samband med remissen inkom 16 svar, nio från civilsamhälle och social ekonomi samt sju från offentlig sektor. Remissvaren var positiva och flera remissinstanser hade förslag på justeringar och kompletteringar. Särskilt kan nämnas vikten av att lyfta fram civilsamhällets och den sociala ekonomins egenvärde samt behovet av att stärka det länsgemensamma erfarenhetsutbytet kring dessa frågor.

Beredning

Kulturnämnden beslutade vid sammanträde 23 september 2020 att påbörja revidering av föreliggande plan.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Anders Bro

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 20RS6997

Kulturnämnden beslutade vid sammanträde 30 april 2020 att skicka förslaget till Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 på remiss.

Bedömning

Bedömningen är att den reviderade och uppdaterade planen är nödvändig för att Region Örebro län ska ha ett fungerande styrdokument för frågor om civilsamhälle och social ekonomi. Styrdokumentet vägleder både det regioninterna arbetet kring dessa frågor, det externa samarbetet och dialogen med aktuella målgrupper samt det internationella samarbetet inom området.

Det finns en tydlig koppling mellan social ekonomi och socialt företagande. Kulturnämnden ansvarar för frågor om social ekonomi. Regional tillväxtnämnd ansvarar för frågor om socialt företagande.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Civilsamhället och den sociala ekonomin består av föreningar och organisationer som ofta har ett uttalat jämställdhetsperspektiv. Flera har också explicita miljö- och barnperspektiv, allt beroende på organisationernas mål och inriktning.

Ekonomiska konsekvenser

Genomförandet av Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 rymms inom kulturnämndens budget.

Uppföljning

Uppföljningen av Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 görs löpande av kulturnämnd och regional tillväxtnämnd.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025

Förslag till Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025

Sammanställning av remissvar.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Anders Bro

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 20RS6997

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Regionstyrelsen
Regional utveckling – Område kultur och ideell sektor

Sammanställning av remissvar Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025

Sammanlagt 16 remissvar har inkommit, nio från civilsamhällesorganisationer och sju från offentlig sektor.

Svenska Motorcyklister Örebro

Svenska Motorcyklister Örebro konstaterar att förslaget till Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 till övervägande del beskriver *vad* som önskas åstadkommas, men mindre *hur*. Genom att planens övergripande mål delas upp i fyra delmål menar föreningen att det kanske finns en risk för att planen blir "överbyråkratiserad/överadministrerad". Föreningen anser att planens fjärde delmål (ökad internationalisering) inte är en angelägenhet för en regionorganisation, utan torde vara ett ansvar för nationell nivå. Föreningen föreslår att de kostnader som internationaliseringen medför kanske skulle ge bättre utfall om de satsades på aktiviteter inom regionen.

PRO Region Örebro län

PRO Region Örebro län anser att förslaget till Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 är ett bra och viktigt dokument. Föreningen ställer dock frågan hur man går från ord till praktisk handling när dokumentet väl är antaget samt vilken kommunikationsplan som ska användas för att nå ut med de satta målen både externt och internt. Föreningen efterlyser här ett förtydligande i hur Region Örebro län och dess olika verksamheter kan bidra till att utveckla dialogen.

Föreningen betonar att dialogmöten och erfarenhetsutbyten med Kulturnämndens företrädare och regionorganisationens olika verksamheter är viktiga för att skapa förståelse mellan regionorganisationen som bidragsgivare och civilsamhällets olika aktörer. Men föreningen betonar att det också är viktigt att skapa dialog med andra funktioner och verksamheter på olika nivåer i regionorganisationen.

PRO Region Örebro län påpekar att dialogen med det idéburna samhället går att förbättra och ger den Vårdcentralundersökning som pensionärsorganisationerna i länet nyligen har genomfört. Föreningen konstaterar att ingen av länets vårdcentraler, oavsett om de har drivits i offentlig eller privat regi, hade sökt former för att involvera pensionärsorganisationer i Vårdcentralernas kontaktnät vid den tidpunkt då undersökningen genomfördes. De idéburna organisationerna är ett bra forum att nå ut med information i hälso- och livsstilsfrågor, men också ett bra forum att möta medborgares - och i föreningens fall äldres - synpunkter i utvecklings- och förändringsfrågor.

Föreningen konstaterar att förändringar i hälso- och sjukvården och även i kollektivtrafiken väcker många och starka känslor. Kan delaktigheten från civilsamhället öka bidrar det till en ökad förståelse och att nya perspektiv kan komma in i pågående utvecklingsprocesser.

Föreningen påpekar det finns några så kallade "Brukarråd" inom hälso- och sjukvården samt ett Kundforum där företrädare för länstrafiken med ansvar för serviceresor möter företrädare för de idéburna organisationerna som använder serviceresor. Både Brukarråden och Kundforumet är, enligt föreningen, goda exempel som kan användas i större utsträckning.

Föreningen konstaterar också att det Regionala pensionärsrådet är en viktig mötesplats för regionorganisationen och pensionärsrörelsen, men det blir en orimlighet att i det rådet täcka en så bred verksamhet med så många nivåer som Region Örebro län företräder.

Möckelinföreningarna

Möckelinföreningarna i Karlskoga är positiv till förslaget till Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025. Föreningen konstaterar dock att det i förslaget saknas ett resonemang om att stora delar av insatserna inom civilsamhället faktiskt är folkhälsoarbete och välfärdsarbete utan att utföraren är medveten om det. Föreningen ger följande två exempel:

1. Elsa är en fiktiv person som är medlem i PRO som är en pensionärsorganisation som träffas för att driva frågor som är angelägna för pensionärer. När de träffas pratar Elsa med Rune som efter en tid med sjuk fru blivit änklings. Han får stöd i gruppen med både sorgehantering och även en del inköp av förnödenheter till hemmet. Detsamma gäller Sara som fått en ny höftled och inte kan handla på egen hand. Både Elsa, Rune och Sara känner glädje och har vänskap i gruppen. Gruppen som träffas inom ramen för PRO hjälper varandra på flera olika plan.

2. Bosse klipper en gräsmatta eftersom hans dotter ska spela fotboll där om ett par timmar. Att gräset klipps är en förutsättning för att barnen ska kunna ha matchen och även ha träningar där. Barnen i laget har en ideell tränare som skapar förutsättningar för att barnen ska få vänner, röra på sig, träna upp sociala färdigheter och andra hälsofrämjande effekter.

Föreningen menar att individerna Elsa och Bosse utför välfärdsarbete utan att ens vara medvetna om det. Föreningen konstaterar också att effekterna av arbetet de utför i sina respektive organisationer är oerhört svårt att mäta. Det är inte säkert att det är de personerna som träffar kommunen i samtal gällande föreningsstöd eller ens bryr sig om de mötena. De kommer fortsätta genomföra sitt arbete med rätt förutsättningar och frågan är hur offentlig sektor får kännedom om deras förutsättningar utan en dialog som inte är utgångspunkt för föreningsstöd? Föreningen frågar sig hur offentlig sektor kan underlätta för invånare att bli/fortsätta att vara engagerade. En väg framåt – påpekar föreningen – är att offentlig sektor har en relation med föreningarna och känner till deras behov.

Möckelinföreningarna påpekar att formuleringar i avsnitt 5.2 i den föreslagna planen om att ideell sektor "ska fungera som serviceproducent" inte riktigt stämmer överens med det som ideellt engagemang bygger på. Föreningen konstaterar att orden serviceproducent och samhällsnytta tolkas olika av olika personer och föreslår istället att uttrycken "alternativ" och "komplement" när det gäller utförardelen (dvs inte producentbegreppet) används i texten.

Planens diskussion om samhällsnytta behöver tydliggöras anser föreningen. Föreningen betonar att samhällsnytta är viktigt, men frågan är bara hur och varför så att ett sådant resonemang inte slår fel. Föreningen önskar sig en lite mer tydlighet här.

I avsnitt 5.3, där det talas om det delade civilsamhället och där en del är mycket formerade och har dialog med offentlig sektor genom föreningsstödet etc samt den del som inte organiserar sig, undrar

föreningen om det finns någon tanke på hur engagemanget i den gruppen som inte organiserar sig ska kunna fångas upp.

I anslutning till kapitel 10 påpekar föreningen att planens mål och aktiviteter kan förklaras bättre utifrån civilsamhällets perspektiv.

I övrigt saknar föreningen lite av beskrivningar som redogör för "varför" i dokumentet, primärt för att underlätta för en inte så insatta läsare.

Karlskoga folkhögskola

Karlskoga folkhögskola anser att förslaget till Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 är mycket bra, men efterlyser reflektion kring civilsamhällets logik och ett kritiskt förhållningssätt gentemot de "metoder" som det offentliga och även remissen förordar, t.ex. mer mätning av civilsamhället. Om detta med att fånga civilsamhället genom mätning (t.ex. statistik och nya metoder att mäta värdet) som remissen föreslår finns det en risk att civilsamhället särart förloras. Det offentliga måste låta civilsamhället verka enligt sin egen logik. Detta understöds bl.a. av Hans Abrahamsson i följande citat:

*Förutom faktiska strukturella hinder för att möjliggöra ett fortsatt samhällsbygge **tillsammans med** medborgarna (och **inte för** medborgarna) finns det emellertid också svåra mentala hinder som måste överkommas, inte minst **den starka tilltron till den sociala ingenjörskonsten**. Denna sociala ingenjörskonst har framgångsrikt byggt upp det svenska välfärdssamhället genom att i stor utsträckning **betrakta invånarna som objekt istället för som subjekt, en uppfattning som fortfarande präglar stora delar av svensk förvaltning** - trots att samhällsutvecklingen med sina komplexa samhällsproblem fört ett liknande förhållningssätt ur tiden. (Abrahamsson, *Omvärldskunskap, samhällsförändring och medborgardialog. Del III s.141*)*

Hela Sverige ska Leva Örebro län

Hela Sverige ska leva Örebro län har tagit del av remissen och har några allmänna synpunkter samt förslag på justering och tillägg i text.

Övergripande

Vi skulle gärna se att planen beskriver bredden av samhällsutmaningar som vi ska sträva efter att lösa gemensamt; socio-ekonomiska, miljö och klimat, service och infrastruktur etc. Låt det även framgå att förhållningssättet mellan civilsamhället och det offentliga är att vi är varandras utvecklingspartners och inte som beställare och utförare. Att ta del av och ingå i internationella sammanhang är betydelsefullt men vi vill att det regionala arbetet lägger störst energi på att verka regionalt och lokalt. All global utveckling sker lokalt, det är här vi gör verkstad. Vi tycker planen har goda ansatser men vill ändå bidra med komplettering under delmål och aktiviteter. Tilläggen är i kursiv text.

Mål 1: Att bidra till en förståelse för civilsamhällets och den sociala ekonomins betydelse

10.1.1 Statistik och data

Aktivitet: Att verka för att säkerställa tillgången till data och statistik om civilsamhället och den sociala ekonomin i Örebro län och sprida den till länets kommuner och föreningar.

10.1.2 Värdering av samhällsnytta

Aktivitet: Att tillsammans med relevanta aktörer löpande testa och använda metoder och modeller för värdering av civilsamhällets och den sociala ekonomins samhällsnytta.

Aktivitet: Att tillsammans med Örebro universitet sammanställa relevant forskning på området och efterlysa/föreslå forskningsansatser partnerskapet önskar.

Mål 2: att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och den sociala ekonomin

10.2.1 Föreningsstöd

Aktivitet: Att administrera föreningsstödet inom region Örebro län.

Aktivitet: Erbjuder finansiering/finansieringsrådgivning till lokala föreningar för småskaliga samhällsnyttiga projekt.

10.2.4 Styrdokument

Aktivitet: Att genomföra träffar med länets kommuner om utvecklingen av kommunala styrdokument om samt samverkan med civilsamhället och den sociala ekonomin.

Aktivitet: att sprida resultat från träffarna med länets kommuner om utvecklingen av kommunala styrdokument till föreningarna i partnerskapet.

Mål 3: att skapa, stärka och samordna nätverk och mötesplatser för civilsamhälle och social ekonomi

10.3.3 Dialogmöten och erfarenhetsutbyte för föreningar

Aktivitet: Att genomföra Dialogmöten för länsföreningarna.

Aktivitet: Att tillsammans med föreningarna planera temamöten för partnerskapets medlemmar

Mål 4: att tillsammans med regionala partners från civilsamhället bidra till en ökad internationalisering av civilsamhälle och social ekonomi

10.4.1 REVES

Aktivitet: Att aktivt delta i REVES styrelse, i relevanta arbetsgrupper samt aktivt ge information och svara på förfrågningar via REVES kansli och medlemmar.

Aktivitet: Att sprida andra länders goda erfarenheter och finansiera projekt i lokal regi med svenska förhållanden genom att efterlysa testpiloter inom partnerskapet.

10.4.3 Andra europeiska nätverk och konstellationer

Aktivitet: Att aktivt utveckla projektsamverkan med befintliga och tänkbara samarbetspartners i andra länder samt delta på relevanta europeiska konferenser, seminarier eller möten inom området. *Det är viktigt att civilsamhällets parter är med i dessa sammanhang för att få en lokal förankring.*

Nora Art

Förslaget till plan är pedagogiskt och tydligt och det är en styrka att begreppen förklaras och sätts i sitt nationella och internationella sammanhang. Planen tar sin utgångspunkt i den offentliga sektorns avgörande betydelse för civilsamhällets utveckling, vilket vi tycker är bra.

Fyra mål med tillhörande aktiviteter definieras. Vi ställer oss bakom samtliga mål och har inget ytterligare mål vi vill tillföra. När det gäller det fjärde målet, ökad internationalisering, så tycker vi detta är viktigt, men detta mål behöver balanseras mot övriga mål på ett välavvägt sätt. Det är främst inom de första tre målområdena som Regionens resurser behövs för att utveckla länets civilsamhälle.

Nora Art tillstyrker förslaget till Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025.

Amatörteaterverksamheten Örebro län

I punkt 5.2 räknas det upp flera olika delar där civilsamhället kan påverka, engagera sig mm. Vi ser också att civilsamhället i och med dessa olika delar skapar en mening för både individ och samhälle, vilket verkligen behövs i dessa tider med utanförskap, ensamhet och psykisk ohälsa. Detta tycker vi är något som vi tillsammans ska arbeta för gemensamt och skapa förutsättningar för i framtiden.

I det avslutande stycket tycker vi att det bör framgå vad Regionen vinner på de ideella och kreativa krafter som finns i vår region.

Vi tror att alla ideella krafter som läggs ner i föreningar i vår region skapar och bygger förtroende och skapar ännu mer engagemang hos allmänheten. Vi ser att detta blir ytterligare en effekt av ett engagerat civilsamhälle.

RF-SISU Örebro län

RF-SISU Örebro län ställer sig bakom remissversion Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022 - 2025

- Vi ser att den regionövergripande planen ger en bra gemensam plattform och riktning, som fångar civilsamhällets och den sociala ekonomins roll, betydelse och förutsättningar som helhet.
- Vi ser positivt på att civilsamhällets dubbla roller och värden lyfts fram. Samt att båda dessa värden, såväl egenvärdet som samhällsnyttan, är en utgångspunkt och en röd tråd i planen vad gäller förutsättningar, mål och aktiviteter.
- Vi välkomnar också att målen i planen för 2022-2025 är i stort desamma som i föregående plan 2018-2021. Det skapar förutsättningar för kontinuitet och långsiktighet.

Idrottsrörelsens roll och betydelse för civila samhället

- Som en av Sveriges största folkrörelser är idrottsrörelsen en viktig del av civilsamhället i Örebro län. Idrott i förening bidrar till många värden så som gemenskap, demokrati, lokal och regional utveckling samt en jämlik och jämställd folkhälsa. Idrottsrörelsen är en viktig del i länets sociala ekonomi som samlar mängder av människor för idrott, aktiviteter och evenemang.
- Kopplat till punkt 10.3.1 Regioninterna samarbetsformer vill vi väcka en fråga om på vilket sätt idrotten och idrottens roll kan finnas med som en del i de regioninterna samarbetsformerna kring social ekonomi? Vi ser en risk med att idrottens betydelse kan tappas bort i dessa samtal, eftersom den regionala idrottsuppdraget inte finns representerat inom förvaltningen för Regional utveckling. Vi ser därför gärna en fortsatt dialog och samverkan kring hur även idrotten kan vara en del av dessa samtal. Så att så att samverkan kan inkludera verksamheter och uppdrag för hela civilsamhället i dess breda bemärkelse.

Scouterna Örebro län

Efter att ha läst igenom och diskuterat planen har vi kommit fram till att vi inte har något att anmärka på med planen, men vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter och för förtroendet att vara remissinstans.

Lekebergs kommun

Lekebergs kommun ställer sig positiv till att Region Örebro län vill verka för att skapa bättre förutsättningar för civilsamhälle och social ekonomi.

9.1 Överenskommelser, stöd och kanaler

För att social ekonomi ska kunna utvecklas föreslår Lekebergs kommun att regionen satsar på att hitta former för att sprida kunskapen om möjligheterna till både aktörerna som är viktiga för utvecklingen av civilsamhället och social ekonomi. Så att man får kunskap i hur de olika stöden kan användas för att stödja utvecklingen.

10.1 Aktiviteter i relation till planens fyra delmål

10.1.1 Statistik och data

Lekebergs kommun delar Region Örebro läns uppfattning om att det saknas relevant data och statistik inom området och att det är viktigt för utvecklingen av området att denna information kan bli tillgänglig. Gällande statistik är det önskvärt att kunna se nuläge och mäta utveckling på lokal nivå och att data blir tillgänglig och öppen.

10.1.2 Värdering av samhällsnytta

Lekebergs kommun önskar också att Region Örebro län inte bara testar modeller och metoder utan även på sikt i samarbete med länets kommuner kan komma fram till en "best practice" och ett gemensamt arbetssätt.

10.2 mål 2: att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och den sociala ekonomin

10.2.1 Föreningsstöd

Lekebergs kommun finner aktiviteten som begränsande då den endast syftar till att administrera föreningsstöd. Intentionen borde vara att utveckla föreningsstödet utifrån de behov och utmaningar som finns inom området. Föreningsstödet kan vara ett effektivt styrinstrument för att ange önskad riktning i arbetet med civilsamhälle och social ekonomi.

10.2.3 Upphandling och andra avtalsformer

Lekebergs kommun ser mycket positivt på att Region Örebro län arbetar för att öka kunskapen om hur upphandling kan användas som ett instrument för att stimulera den sociala ekonomin. Kunskapen inom området är generellt sett låg och behöver stärkas. Ett medskick är att kommunerna inbjuds att delta i de kompetenshöjande insatser som planeras samt att stöd utvecklas som kommunerna kan vända sig till vid behov.

10.2.4 Styrdokument

Lekebergs kommun har ett mål om att skapa goda förutsättningar för att sociala företag ska kunna utvecklas i kommunen. För att få till stånd en sådan utveckling krävs både struktur och metod. Kommunen välkomnar regionens initiativ till dialog och erfarenhetsutbyte.

10.3 Mål 3: att skapa, stärka och samordna nätverk och mötesplatser för civilsamhälle och social ekonomi

10.3.1 Regioninterna samarbetsformer

De regioninterna dialogerna och de idéer som kommer fram där gällande civilsamhället och social ekonomi i rollen som möjliggörare/samskapare för lösningar på välfärdsutmaningar behöver komma kommunerna till dels. Regionen består av kommuner i skiftande storlek och med olika förutsättningar att bevaka frågor. Där kan dessa dialoger bidra till kunskapsspridning och stöd det är viktigt att fundera över hur den kunskapen från dialogerna ska spridas och komma kommunerna till nytta.

10.3.2 Partnerskap för sociala innovationer

Är det i partnerskapet för sociala innovationer som mycket av dialogen förväntas ske gällande plan för civilsamhälle och social ekonomi, vilken roll kommer partnerskapet att ha i förhållande till planen? Lekebergs kommun önskar ett förtydligande kring partnerskapets funktion.

10.3.3 Dialogmöten och erfarenhetsutbyte för föreningar

Kan en del av planen till de årliga träffarna vara att visa på möjligheter med tex olika typer av upphandling och sprida information om goda exempel på hur andra har gjort med syftet att öka kreativiteten och stärka föreningar i att se möjligheter.

10:4 Mål 4: att bidra till en ökad internationalisering av civilsamhälle och social ekonomi

10.4.3 Andra europeiska nätverk och konstellationer

För att skapa bättre förutsättningar för den sociala ekonomin är det viktigt att återkoppla kunskapen från andra europeiska länder som kommit längre när det gäller social ekonomi/innovation, sociala företag till aktörerna i länet för att visa på vad som är möjligt och på hur andra redan arbetar i frågorna med hjälp av de stöd som finns. Ett naturligt forum för detta kan vara den årliga dialogen och erfarenhetsutbytet med föreningarna.

Laxå kommun

Laxå kommun saknar tydlighet i hur behov och intressen samt olikheter i storlek och organisationsform hos kommuner och organisationer tas i beaktande. I förslaget nämns exempelvis antalet förvärvsarbetande inom det civila samhället utan att se till skillnaderna i möjlighet för föreningar på mindre orter att ha ekonomisk kapacitet att kunna anställa. Det ses som positivt att det i remissförslaget tydliggörs att Regionens inte kan eller ska styra civilsamhället utan enbart kan eller ska verka för dess utveckling. Som en del i arbetet med att just verka för utvecklingen är det önskvärt att även kommunerna erbjuds stöd av Regionen så att vi som kommun kan medverka till att förstärka utvecklingen.

9. Region Örebro län – ansvar och uppgifter

9.1 Överenskommelser, stöd och kanaler

Region Örebro län säger sig att på olika sätt skapa förutsättningar och underlätta för organisationer att verka inom den sociala ekonomin och där det regionala föreningsstödet nämns som ett av de viktigaste stöden utöver överenskommelser och avtal. Det saknas dock information om vilka övriga stöd som kan tillhandahållas. Utbudet av stöd behöver anpassas till den bredd och variation på storlek som finns i föreningslivet. Utbildningsinsatser är av vikt då "det ska vara lätt att göra rätt". Ett stöd som kan anses ha saknats är exempelvis information om och utbildning i de krav, lagar och regler som finns att förhålla sig till för olika typer av avtal och organisationer. Även länets kommuner har behov av stöd från Regionen för att kunna skapa, underlätta och öka förutsättningar för organisationer att utvecklas och verka inom den sociala ekonomin. Det bör därför tydliggöras vilka övriga stöd som kan erbjudas utöver ekonomiskt föreningsstöd.

10. Aktiviteter i relation till planens fyra delmål

10.1.1 Statistik och data

Aktivitet: Att verka för att säkerställa tillgången till data och statistik om civilsamhället och den sociala ekonomin i Örebro län.

För att kunna identifiera lokala samhällsvinster och värdera lokal samhällsnytta bör det säkerställas att all insamlad data och statistik är nedbrytbar på kommunnivå och fritt tillgängliggörs för kommuner och civilsamhällets organisationer.

10.2.3 Upphandling och andra avtalsformer

Aktivitet: Att tillsammans med regionorganisationens upphandlingsavdelning och andra relevanta aktörer genomföra informations- och utbildningstillfällen om upphandling med social hänsyn, reserverad upphandling, reserverade kontrakt samt idéburet offentligt partnerskap.

- För att öka genomslaget av upphandling och avtal mellan kommuner och civilsamhället i hela Örebroregionen samt för att säkerställa en gemensam kunskapsbas bör även kommuner och civilsamhällets organisationer uttalat omfattas av utbildningsinsatserna avseende upphandling med social hänsyn, reserverad upphandling, reserverade kontrakt samt idéburet offentligt partnerskap.

10.3.1 Regioninterna samarbetsformer

Aktivitet: Att utveckla och stärka det regioninterna samarbetet kring civilsamhälle och social ekonomi

- Även kommunerna är i behov av stöd för att genom dialog utveckla förutsättningarna för ett stärkt internt och externt samarbete kring civilsamhälle och social ekonomi. Detta gäller inte minst i länets mindre kommuner med begränsade personella resurser som kan arbeta med frågan. Regionen bör därför även bistå kommunerna med kunskapsstöd för att utveckla och stärka deras interna samarbete kring civilsamhälle och social ekonomi.

10.3.3 Dialogmöten och erfarenhetsutbyte för föreningar

Aktivitet: Att genomföra Dialogmöten för länsföreningarna.

- För att motverka parallella spår och främja en gemensam kunskapsbas bör även kommunrepresentanter ges möjlighet att medverka på dialogmöten och erfarenhetsutbyten.

10.4.3 Andra europeiska nätverk och constellationer

Aktivitet: Att aktivt verka för att utveckla projektsamverkan med befintliga och tänkbara samarbetspartners i andra länder

- Regionen bör aktivt verka för att utveckla projektsamverkan mellan befintliga och tänkbara samarbetspartners i andra länder med kommuner och organisationer i länet (med eller utan Regionen som part). Genom att aktivt matcha kommuner och organisationer med samarbetspartners i andra länder ökas bidraget till en ökad internationalisering av civilsamhälle och social ekonomi. Regionen bör därför också verka för att underlätta för kommuner och civilsamhällets organisationer att delta på relevanta europeiska konferenser, seminarier eller möten inom området.

I övrigt önskar Laxå kommun en årlig återkoppling där Region Örebro län redovisar:

- Vilka stöd utöver ekonomiskt föreningsstöd som har erbjudits kommuner och civilsamhällets organisationer samt i vilken omfattning dessa nyttjats.

- Tillgängliggjord statistik på kommunnivå inkl. antalet nya överenskommelser och avtal.

- De internationella kontakter som har förmedlats och eventuell kunskap om utfallet.

- Antalet utbildningsinsatser som erbjudits kommuner och civilsamhällets organisationer.

- Antalet upphandlingar med social hänsyn, reserverad upphandlingar, reserverade kontrakt samt idéburet offentliga partnerskap som genomförts i länet.

Örebro kommun

Kommunen ställer sig bakom förslaget till Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 men lämnar följande specifika synpunkt:

Mål 4: att bidra till en ökad internationalisering av civilsamhälle och social ekonomi (sidan 19)

10.4.1 REVES (European Network of Cities and Regions for the Social Economy)

Det framgår i planen att syftet är att stötta och utveckla den sociala ekonomin i Europa. Vidare kan man läsa att också syftet är att engagera sig i bland annat projektsamarbeten med andra medlemmar samt att det bör strävas efter att ta en aktiv roll i REVES. Både när det handlar om i arbetsgrupper och i deras styrelse. Här kan det med fördel förtydligas och framgå mer konkret hur detta samarbete ska bidra till kommuninvånarna.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen anser att förslaget till Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 är välskriven och lättläst med intressant och bra fakta. Myndigheten påpekar att det är nyttigt att få all sådan information samlad på ett och samma ställe. Regionens ansvar tydliggörs och planens delmål med tillhörande aktiviteter är bra att känna till. Arbetsförmedlingen i Örebro län har inget att tillägga

Degerfors kommun

Degerfors kommun föreslår att den regionala planen i stort tillstyrks med vissa tillägg (se nedan) och att initiera ett eget arbete med att ta fram en lokal plan för samarbete med civilsamhället i Degerfors Kommun i linje med den regionövergripande.

Sammantaget är planen ambitiös och öppnar för möjligheten att utveckla ett bättre samspel mellan den offentliga sektorn och civilsamhället. Den lider dock av att vara "framtung" i meningen att den riskerar bygga upp en större struktur hos den offentliga aktören (Region Örebro Län), än att bidra till ett jämbördigt partnerskap med civilsamhället. Detta beror på ett underliggande tankefel som genomsyrar framtagandet av planen, där civilsamhället mest ses funktionalistiskt och den offentliga strukturen därför ska byggas ut för att hantera denna funktionalitet i linje med förvaltningens fastställda mål.

Civilsamhället är äldre än rapporten anger och folkrörelserna etablerades under andra hälften av 1800-talet snarare än början av 1900-talet. Civilsamhället föregår därmed utbyggnaden av välfärdsstaten och är drivande både i dess utveckling och innehåll. A-kassor, sjukförsäkring, bättre boende, livsmedelshandel, rekreation, sexualundervisning och folkhälsa är områden där civilsamhällets organisationer först utarbetat våra befintliga system, för att sedan sakta men säkert låta dem övertas och införlivas i det offentliga.

Denna distinktion är viktig då diskussionen i slutet av 1900-talet inte handlade om civilsamhällets koppling till staten, utan snarare om att det offentliga åtagandet koloniserat civilsamhällets strukturer och övertagit dessa genom lagstiftning och subventioner. Denna kolonialisering ledde i Skandinavien till monolitiska offentliga system som kostade allt mer utan att leverera den samhällsservice som systemen utlovade, särskilt i ljuset av en tilltagande önskan av differentiering och individualisering.

Under 1990-talet gjorde därför civilsamhället en återkomst i debatten, dels som ett svar på återuppbyggnaden av de då nyligen befriade länderna i östra Europa, dels som väg framåt i övergången mellan EG till EU. En harmonisering av sociala rättigheter och service i ett gemensamt Europa bedömdes inte kunna ske genom en utjämning av nationella offentliga system, utan endast genom att rulla tillbaka välfärdsstaterna och återgå till ett mer kontinentalt system, med starka aktörer inom civilsamhället som leverantörer av samhällsservice i mellanrummet mellan det offentliga och privata näringslivet.

Den historiska utvecklingen av området är viktig att beakta då den innehåller kärnan i de problem Planen för civilsamhälle och social ekonomi 2022 – 2025 riskerar att förstärka:

- En plan för samarbete med civilsamhälle bör beakta att varje stöd till civilsamhället riskerar att styra och införliva det i den offentliga aktörens målstruktur. Beakta detta i designen av ev stödsystem och stöd istället förutsättningar för att verka inom civilsamhället.

Att bygga upp en mätfunktion som kvantifierar civilsamhällets omfattning och ”nytta” riskerar introducera en marknadslogik och förstärka idén om att civilsamhället är ett redskap för att uppnå offentligt satta mål. Dessa mätsystem kan då i sig verka styrande och påverka strategiska beslut.

En arena för diskussion och samverkan blir sällan jämlik då parterna förfogar över helt olika resurser och riskerar bygga in en beställar-utförare funktion inom ramen för ett redan starkt offentligt system.

”Internationaliseringen” riskerar att mest handla om att ingå i EU finansierade initiativ, som i sig innehåller en verksamhetslogik och tankestruktur som kan fungera styrande, istället för att utgå från civilsamhällets egna ambitioner med sin verksamhet. Se internationalisering som möjlig bortom EU t ex genom diasporanätverk, kontakter genom kulturföreningar baserade på migrationserfarenheter, förutsättningar för stärkande av framtidens offentliga service med språk och kulturella erfarenheter, bilaterala kontakter med forna emigrationsländer.

Planen andas en vilja att städsla civilsamhället för regionens syfte att främja regional utveckling, både som kanal för regionens utvecklingsarbete och leverantör av samhällstjänster. Denna funktionalistiska hållning motverkar själva syftet och styrkan i civilsamhället och riskerar därmed att leda samarbetet mot större offentlig styrning.

Istället för ett mer levande civilsamhälle, riskerar vi att 2025 stå med en större byråkratisk överbyggnad och en folkrörelse som stelnat. Regionen bör därför vinnlägga sig om att ge civilsamhället förutsättningar att stärkas genom att öka handlingsutrymmet och utforma eventuella stödsystem så öppet som möjligt, helst genom sociala fonder där styrelsen består av en majoritet representanter från civilsamhället.

Karlskoga kommun

Den nya plan för civilsamhälle och social ekonomi uppfattas genomtänkt och mycket av det som tas upp pågår redan utifrån tidigare planer och arbeten. Det som skulle kunna läggas till är:

Att stödja civilsamhället och den sociala ekonomin genom en överbyggnadsstruktur i syfte att stötta civilsamhällets aktörer med resurs för att till exempel kunna svara an mot reserverade upphandlingar,

skriva ansökningar för att få projektpengar med mera. Detta skulle bidra till att civilsamhället skulle kunna bli en kraftfullare aktör, vilket skulle gynna både de individer som finns i dessa verksamheter och samhället i stort.

I övrigt anser socialförvaltningen att planen för civilsamhälle och social ekonomi är bra och genomtänkt.

Kumla kommun

Planens disposition och källhänvisningar

Kumla kommun föreslår att placera planens kapitel 5–8 som bilaga. Tydligare källhänvisningar till kapitel 5.1 *Principer för civilsamhällets politik* och kapitel 5.2 *Grundläggande principer*. Kumla kommun rekommenderar att ändra planens disposition med syfte att skapa ett större allmänintresse hos regioninvånare för att förenkla läsningen och förståelsen för Regionens roll att stödja, stärka och främja civilsamhället och social ekonomi.

Planens syfte och mål innehåller få förändringar från tidigare ”Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2018-2021”. Kumla kommun rekommenderar att målen bör ändras utifrån samhällets utveckling, vilken torde vara utgångspunkten för en revidering av planen. Innehåller revideringen liknande mål som föregående plan riskerar det att skapa låg tilltro till Regionens ambition att i praktiken vara en del och ett stöd för civilsamhällets sociala innovationskraft. Kumla kommun hade därför sett att målen är mer visionära och innovativa samt andas framtidstro och civilsamhällets empowerment.

Aktiviteter i relation till planens fyra delmål

Kumla kommun hade gärna sett att regionen tydliggör sin roll i förhållande till länets kommuner och att åtagandet är mer än att samla länets kommuner för erfarenhetsutbyte. Kumla kommun är vidare positiva till bland annat mål 4 om ökad internationalisering men ser att det förtydligas att det vore förtjänstfullt om nyttorna av Region Örebro läns representation också kommer länets kommuner och föreningar till gagn.

Rekommendation – Eldsjälens drivkraft kontra välfärdstjänster

Det finns en tydlig skiljelinje från tidigare ”Plan för civilsamhälle och social ekonomi 2018-2021”. Där skiljelinjen är en förflyttning från den roll som civilsamhället symboliserat; sammanbindande av socialt kapital, sin självständighet och oberoende till tankar om ekonomiska vinster till vinstdrivande service- och tjänsteproducenter genom bland andra välfärdstjänster. Kumla kommun ser en risk att för stort fokus på det senare kan innebära en risk för inskränkningar i civilsamhällets självständighet som röstbärare och opinionsbildare om det finns risk för ekonomiska sanktioner från det offentliga. Planen kan därmed motverka det ibland förekommande godtyckliga och distanseringen hos civilsamhället.

Rekommendation och frågeställningar för planen att hantera - Framtidens civilsamhälle och social ekonomi

Kumla kommun hade med fördel sett att Region Örebro län i planen eller i bilaga till planen förhåller sig till nedanstående frågor:

- Kan digitaliseringen bli en del av framtidens civilsamhälle och den sociala ekonomin eller kan den ske i kombination med social interaktion?
- Bidrar globaliseringen till andra organisationstyper i civilsamhället?

- Kommer den ökade individualiseringen i civilsamhället bidra till mer långsiktiga- kortsiktiga "rörelser" eller är grunden för civilsamhället en kollektiv tanke?
- Finns det en risk att det offentliga stödet har en styrande effekt på civilsamhällets och den sociala ekonomins innovationskraft?
- Lokal, regional och nationell innovationskraft – kan det offentliga stödet anpassas ytterligare ur det lokala och regionala perspektivet utan att hamna i juridiska dilemman eller garantier?

Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022- 2025

Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025

Anders Bro

2021-09-17

Innehåll

Förord	6
Sammanfattning	7
Regional utvecklingsstrategi 2022-2030	9
Andra styrande strategier	10
Handlingsplanens syfte	10
Arbetsprocess för att ta fram planen	10
Mål, insatsområden och prioriterade aktivitetsområden	11
Insatsområde 1: Att bidra till en ökad förståelse för civilsamhällets och den sociala ekonomins betydelse i utvecklingen av Örebro län.	11
Prioriterade aktivitetsområden	11
Insatsområde 2: Att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och den sociala ekonomin i Örebro län	11
Prioriterade aktivitetsområden	11
Insatsområde 3: Att skapa, stärka och samordna nätverk och mötesplatser för frågor om civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län	12
Prioriterade aktivitetsområden	12
Insatsområde 4: Att bidra till ett ökat erfarenhetsutbyte kring civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län genom ökad internationell samverkan	12
Prioriterade aktivitetsområden	12
Utgångspunkter och omvärld	13
Civilsamhälle och social ekonomi	13
Grundläggande principer.....	13
Roller	14
Offentliga satsningar i Sverige	15
Offentliga satsningar på EU-nivå	16
Förändringar och utmaningar.....	17
Megatrenderna.....	17
Från statsförankrade till fristående organisationer med egenvärde	19

Minskat medlemsantal men fortsatt starkt engagemang	19
Aktörer i välfärdsproduktionen och nya samverkansformer.....	19
En marginaliserad och osynlig sektor	20
En otillräcklig kunskap om utbredning och omfattning.....	20
Aktörer som berörs av planen	21
Finansiering av arbete utifrån planen	21
Bilaga 1. Insatsområden och prioriterade aktivitetsområden	22
Insatsområde 1: att bidra till en ökad förståelse för civilsamhällets och den sociala ekonomins betydelse i utvecklingen av Örebro län	22
Prioriterade aktivitetsområden	22
Insatsområde 2: att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och den sociala ekonomin i Örebro län	23
Prioriterade aktivitetsområden	23
Insatsområde 3: att skapa, stärka och samordna nätverk och mötesplatser för frågor om civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län	24
Prioriterade aktivitetsområden	24
Insatsområde 4: att bidra till ett stärkt erfarenhetsutbyte kring civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län genom ökad internationell samverkan	25
Prioriterade aktivitetsområden	26
Referenser och litteratur	27

Örebroregionen – Sveriges hjärta

En attraktiv och pulserande region för alla

Övergripande mål

	Stark konkurrenskraft	Hög och jämlik livskvalitet	God resurseffektivitet
Effekt mål	<ul style="list-style-type: none"> Förbättrad kompetensförsörjning Ökad kunskapsintensitet Ökad innovationskraft Ökad entreprenöriell aktivitet Ökad nationell attraktionskraft Ökad global konkurrenskraft Ökad tillväxt i näringslivet Ökad produktion inom areella näringar 	<ul style="list-style-type: none"> Goda uppväxtvillkor Goda försörjningsmöjligheter Ökad grad av delaktighet och inflytande Attraktiv boende- och närmiljö God och jämlik hälso- och sjukvård God och jämlik folkhälsa 	<ul style="list-style-type: none"> Minskad klimatpåverkan Giftfri miljö Ökad biologisk mångfald Säkrad vattenförsörjning

Prioriterade områden

Näringsliv och entreprenörskap	■	■	■
Innovationskraft och specialisering	■	■	■
Kunskapslyft och utbildning	■	■	
Kompetensförsörjning och matchning	■	■	
Social sammanhållning och demokrati	■	■	
Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård	■	■	■
Konsumtion och försörjning	■	■	■
Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer	■	■	■
Transporter och infrastruktur	■	■	■
Upplevelser och evenemang	■	■	■

Översiktsbild av regionala utvecklingsstrategin, RUS – kopplingen mellan vision, övergripande mål, effektmål och prioriterade områden. Denna handlingsplan adresserar främst det prioriterade området Social sammanhållning och demokrati. Den bidrar även till att vi når flera av effektmålen.

Förord

Skall skrivas

Torbjörn Ahlin, Regionråd och ordförande i Kulturnämnden Region Örebro län

Sammanfattning

Under 2018 antogs den regionala utvecklingsstrategin ”Tillväxt och hållbar utveckling i Örebro län – Regional utvecklingsstrategi 2018-2023” (RUS). Utvecklingsstrategin har reviderats under 2021. Strategin visar den länsgemensamma färdriktningen och består av ett antal prioriterade områden. Denna handlingsplan handlar om det prioriterade området *Social sammanhållning och demokrati*, med särskilt fokus på civilsamhällets och den sociala ekonomins betydelse.

Civilsamhällets organisationer är självständiga aktörer. Civilsamhället, med sin egen logik och särskilda värden, spelar en viktig roll i den regionala utvecklingen. Civilsamhällets organisationer kan fylla olika roller och vara bärare av olika värden. Utöver att finnas och verka utifrån sin egen logik är civilsamhället därtill en viktig samverkanspartner för att arbeta med de frågor som identifieras i den regionala utvecklingsstrategin och i det löpande arbetet att uppnå en hållbar utveckling. Civilsamhället är i synnerhet viktigt för att nå de sociala hållbarhetsmål som pekas ut i Agenda 2030. För att stötta civilsamhällets etablerade former och aktiviteter, men också dess löpande förnyelse, krävs stöd från offentlig sektor.

För att markera civilsamhällets ekonomiska betydelse har begreppet social ekonomi kommit att användas allt mer, i synnerhet i europeiska och internationella sammanhang. EU-kommissionen pekar till exempel ut den sociala ekonomin som en av flera industriella kluster i Europa.¹ Inom den sociala ekonomin ryms våra sociala företag och sociala entreprenörer. Civilsamhället har en stor betydelse för framväxten av sociala innovationer (Lindberg 2021).

Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 beskriver ett politikområde som växer i betydelse nationellt och internationellt och som blir allt viktigare för den regionala utvecklingen. I utvecklingsarbetet är åtskilliga aktörer berörda och inblandade, först och främst civilsamhällets egna organisationer, men också kommuner, regioner och statliga myndigheter. Även universitet och forskning deltar. Det privata näringslivet har också en stor betydelse, dels på grund av de nya sektorsövergripande samverkansformer som växer fram, dels på grund av att vissa sociala företag bedrivs inom det privata näringslivet. Den tidigare handlingsplanen var den första av sitt slag i Örebro län och handlade till stor del om att identifiera och etablera civilsamhälle och social ekonomi som väsentliga frågor för det regionala utvecklingsarbetet. Den här planen befäster frågornas betydelse.

För att bidra till genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin har föreliggande handlingsplan som grundläggande mål ett ökat samt stärkt deltagande

¹ https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/cluster_en.

och inflytande av civilsamhälle och social ekonomi i utvecklingen av Örebro län.
Handlingsplanen har fyra insatsområden med prioriterade aktivitetsområden:

1. att bidra till en ökad förståelse för civilsamhällets och den sociala ekonomins betydelse i utvecklingen av Örebro län.
2. att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och den sociala ekonomin i Örebro län.
3. att skapa, stärka och samordna nätverk och mötesplatser för frågor om civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län.
4. att bidra till ett ökat erfarenhetsutbyte genom internationell samverkan kring civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län.

Regional utvecklingsstrategi 2022-2030

Syftet med den regionala utvecklingsstrategin är att erbjuda en länsgemensam riktning och visa på prioriterade insatsområden för hur vi tillsammans kan ta tillvara länets potential för utveckling och tillväxt. De övergripande målen i strategin är stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet. Strategin består av ett antal prioriterade områden. Föreliggande handlingsplan handlar om det prioriterade området *Social sammanhållning och demokrati*, med särskilt fokus på civilsamhällets och den sociala ekonomins betydelse.

Den regionala utvecklingsstrategin konstaterar att civilsamhället – tillsammans med det offentliga – skapar demokrati och sammanhållning. Den sociala sammanhållningen i samhället gynnas av att välfärden kommer alla till del, men också av att alla ges möjlighet att delta i samhällslivet, att påverka sin livsmiljö och forma sina liv. Delaktighet, tillgänglighet, tillit och trygghet är viktiga ledord. Det är krafter som skapar sammanhållning och det är viktigt att värna om civilsamhällets oberoende.

Den regionala utvecklingsstrategin pekar ut tre önskvärda lägen 2030. Det första är att *alla har möjlighet att forma sina liv*, där jämlikhet och jämställdhet är vägledande principer. Här utgår vi ifrån att civilsamhället och den sociala ekonomin kommer att vara allt viktigare i samhällsutvecklingen för att identifiera och främja innovativa lösningar på olika samhällsutmaningar, såväl sociala som miljömässiga. Det andra önskvärda läget är *ökad delaktighet i samhället*. Här kommer civilsamhället och den sociala ekonomin att spela en nyckelroll, bl.a. genom att bidra till den digitala utvecklingen och genom att bidra till att skapa trygghet och platser där människor kan mötas när vi utformar den fysiska miljön. Det tredje önskvärda läget är *socialt företagande och innovation som möter samhällsutmaningar*. Här utgår vi ifrån att de sociala företagen har blivit starkare och fler t.ex. genom ökad offentlig upphandling och genom ökad samverkan med det traditionella näringslivet. Härigenom agerar de som samarbetspartners i hanteringen av våra gemensamma samhällsutmaningar och bidrar till nya lösningar för att t.ex. minska klimatpåverkan, öka inkluderingen i samhället samt skapar arbetsfällan för personer som har varit arbetslösa länge.

I utvecklingsstrategin anges två strategiska inriktningar som har betydelse för handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi. Den första inriktningen är att skapa goda förutsättningar för ett starkt civilsamhälle, en stark folkbildning och sociala företag. Den andra strategiska inriktningen är att stärka insatser som bidrar till en inkluderande digitalisering och ökad internationell samverkan.

Med sitt mål att skapa en stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet fungerar den regionala utvecklingsstrategin som en allmän riktninggivare för Örebro län, så också för arbetet med frågor om civilsamhälle och social ekonomi.

Andra styrande strategier

Härutöver finns det flera andra styrande strategier som bidrar till att stärka förutsättningarna för civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län. Den regionala innovationsstrategin för smart specialisering är ett viktigt styrdokument för insatser kring sociala innovationer medan den regionala handlingsplanen för kompetensförsörjning pekar på civilsamhällets och den sociala ekonomins koppling till länets arbetsmarknad och kompetensförsörjning. Andra viktiga, styrande strategier är till exempel den regionala handlingsplanen för näringsliv och entreprenörskap som kan vägleda aktiviteter kring socialt företagande samt länets Kulturplan och Biblioteksplan som pekar på sambandet mellan kultur, civilsamhälle och social ekonomi. Överenskommelsen om god och jämlik hälsa visar sektorns betydelse för hälsoinsatser i länet och den regionala internationaliseringsstrategin ger vägledning för civilsamhällets och den sociala ekonomins internationalisering.

Handlingsplanens syfte

Regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 tar sin omedelbara utgångspunkt i önskvärda lägen och strategiska inriktningar i den regionala utvecklingsstrategin. Syftet med regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 är att fungera som ett styrdokument för det regionala arbetet kring civilsamhälle och social ekonomi.

Arbetsprocess för att ta fram planen

Under hösten 2020 fattade Kulturnämnden beslut om att revidera Handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2018-2021.² Arbetet med att formulera föreliggande plan har samordnats av Område kultur och ideell sektor inom förvaltningen Regional utveckling. Kulturnämnden har löpande informerats om arbetet. Mot bakgrund av genomförandet av den tidigare handlingsplanen har samtal och workshops genomförts med flera verksamheter inom Region Örebro län och med företrädare för offentlig

² Föreliggande plan vilar på Handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2018-2021 som fastställdes av Kultur- och fritidsnämnden 2018. Handlingsplanen var det första regionala styrdokumentet inom området civilsamhälle och social ekonomi.

sektor samt civilsamhälle/social ekonomi i Örebro län. En remissversion skickades ut innan sommaren 2021. Mot bakgrund av inkomna remissvar utformades den slutliga versionen. Planen fastställdes av regionfullmäktige 2021-12-07.

Mål, insatsområden och prioriterade aktivitetsområden

För att bidra till genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin har föreliggande handlingsplan som grundläggande mål ett ökat samt stärkt deltagande och inflytande av civilsamhälle och social ekonomi i utvecklingen av Örebro län. I dialog med aktörer i länet har fyra insatsområden samt prioriterade aktivitetsområden utmejslats. De fyra insatsområdena respektive prioriterade aktivitetsområden beskrivs närmare i bilaga 1.

Insatsområde 1: Att bidra till en ökad förståelse för civilsamhällets och den sociala ekonomins betydelse i utvecklingen av Örebro län.

Prioriterade aktivitetsområden

1. Öka kunskapen om civilsamhällets och den sociala ekonomins egenvärde
2. Verka för att säkerställa tillgången till statistik om civilsamhället och den sociala ekonomin
3. Verka för att löpande testa och använda metoder för värdering av civilsamhällets och den sociala ekonomins samhällsnytta

Insatsområde 2: Att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och den sociala ekonomin i Örebro län

Prioriterade aktivitetsområden

1. Verka för att utveckla de offentliga föreningsstöden
2. Verka för utvecklade finansieringsformer och andra stödfunktioner
3. Verka för att stärka och utveckla sociala företag
4. Öka kunskapen om upphandling och annan samverkan
5. Öka upphandlingen av produkter, tjänster och service från civilsamhället och den sociala ekonomin

Insatsområde 3: Att skapa, stärka och samordna nätverk och mötesplatser för frågor om civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län

Prioriterade aktivitetsområden

1. Öka erfarenhetsutbytet inom civilsamhälle och social ekonomi
2. Öka erfarenhetsutbytet mellan offentliga aktörer
3. Verka för att stärka sektorsövergripande nätverk och mötesplatser

Insatsområde 4: Att bidra till ett ökat erfarenhetsutbyte kring civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län genom ökad internationell samverkan

Prioriterade aktivitetsområden

1. Verka för att utveckla det internationella deltagandet från Örebro län
2. Öka erfarenhetsutbytet i länet av internationellt deltagande

Utgångspunkter och omvärld

Civilsamhälle och social ekonomi

Att anlägga perspektivet civilsamhälle och social ekonomi i relation till den regionala utvecklingsstrategin kräver en förståelse för vad begreppen betyder. Begreppen civilsamhälle och social ekonomi har mycket gemensamt, men har också något skilda betydelser.

Civilsamhället definieras här som en arena, skild från det offentliga, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen (jfr. SOU 2016:13 samt Harding 2012). Ur ett formellt och organisatoriskt perspektiv ingår följande juridiska former i civilsamhället: ideella föreningar, ekonomiska föreningar, stiftelser, kooperativa hyresrättsföreningar, bostadsrättsföreningar, samfälligheter, ömsesidiga försäkringsbolag samt trossamfund.

Social ekonomi definieras som ekonomiska och organiserade verksamheter som primärt har ett samhälleligt ändamål och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn (Olsson 1994; Ds 1998:48; Kulturdepartementet 1999). Ur ett formellt och organisatoriskt perspektiv ingår samtliga av civilsamhällets associationsformer (se ovan) samt sociala företag, oavsett vilken associationsform verksamheten bedrivs i. Det betyder också, i enlighet med regeringens strategi för socialt företagande (se nedan), att sociala företag kan förekomma inom privat näringsliv.

Begreppet civilsamhälle har en stor spridning i Sverige medan begreppet social ekonomi har en större spridning i andra europeiska länder och internationellt.

Grundläggande principer

Den nationella politiken inom det här området vilar på ett antal grundläggande principer som beskrivs i *Utredningen för ett stärkt civilsamhälle* (SOU 2016:13).

- *Principen om självständigt och oberoende* betyder att organisationerna och deras medlemmar ska ha möjlighet att självständigt bedriva sin verksamhet utan obefogad kontroll eller inblandning av offentliga aktörer.
- *Principen om dialog* att förhållandet mellan offentlig sektor och det civila samhället bör präglas av dialog för att bredda och fördjupa beslutsunderlag och för att bidra till ömsesidig förståelse och förtroende.

- Principen om *kvalitet* betyder att icke-vinstdrivande verksamhet i sig har ett egenvärde eftersom den bedrivs utifrån en viss värdegrund och utformas i samspel med sina medlemmar och brukare.
- Principen om *långsiktighet* betyder att goda, långsiktiga och stabila förutsättningar är nödvändiga för civilsamhällets existens och verksamhet. Detta omfattar bl.a. stabilitet i bidragssystemen, fördelningen mellan olika bidragsformer, rättsliga förutsättningar och de generella villkoren för civila samhället.
- Principen om *öppenhet och insyn* betyder att förtroende mellan offentliga aktörer och det civila samhället bygger på transparenta beslutsprocesser. Genom det offentliga öppenhet och insyn möjliggörs civilsamhällets funktion som röstbärare och opinionsbildare (se nedan), samtidigt som delar av civilsamhällets verksamhet finansieras av skattemedel, vilket kräver öppenhet i redovisningen.
- Principen om *mångfald* handlar bl.a. handlar om jämställdhet och ickediskriminering samt innebär att civilsamhället avspeglar och omfattar människor från olika delar av befolkningen.

Roller

Vid sidan av dessa principer vilar stora delar av den nationella politiken också på att civilsamhället har fem roller. Några av dem beskrivs kortfattat i den regionala utvecklingsstrategin, t.ex. deras betydelse för demokrati och sammanhållning, men också för dess betydelse för framväxten av sociala företag och sociala innovationer. De fem roller som i forskning och utredningssammanhang brukar förknippas med civilsamhälle och social ekonomi är följande (jfr Harding 2012).

- Rollen som *röstbärare* betyder att en organisation kan fungera som företrädare för medlemmarnas eller deltagarnas intressen och åsikter. Genom att vara röstbärare kan organisationen delta i det demokratiska samtalet.
- Rollen som *alternativ serviceproducent* betyder att civilsamhällets och den sociala ekonomins aktörer, vid sidan av offentligt ägda eller vinstdrivande tjänsteleverantörer, kan erbjuda produkter, tjänster och service inom vård och omsorg, skola eller andra verksamhetsområden.
- Rollen att erbjuda *gemenskap* betyder att civilsamhället bidrar till att skapa sociala nätverk och stimulerar en känsla av gemenskap mellan dem som deltar i organisationernas verksamheter.
- Rollen som *demokratiskola* betyder att organisationerna erbjuder en plats där människor tillägnar sig demokratiska färdigheter och värderingar.
- Rollen som en *motvikt* eller som ett alternativ till offentliga eller vinstdrivande aktörer och sammanhang är ett sammanvägt resultat av ovanstående roller.

Offentliga satsningar i Sverige

Under de senaste åren har flera offentliga satsningar på nationell nivå genomförts i Sverige för att stärka det svenska civilsamhället. Samtliga är viktiga för de insatser som genomförs i länet. Under 2009 presenterade den dåvarande regeringen en proposition under rubriken *En politik för det civila samhället*. Regeringen ville lyfta fram det civila samhällets betydelse samt utveckla och tydliggöra relationen mellan staten och det civila samhället (Proposition 2009/10:55). Samma regering initierade senare arbetet med den s.k. Överenskommelsen mellan det offentliga och civilsamhället inom det sociala området. Ett särskilt Överenskommelsekansli inrättades och flera överenskommelser såg dagens ljus i Örebro län.

Samma år som principerna för civilsamhället presenterades i *Utredningen för ett stärkt civilsamhälle* (SOU 2016:13) överlämnades utredningen *Ordning och reda i välfärden* (SOU 2016:78). Utredningen hade uppdraget att föreslå ett nytt regelverk för offentlig finansiering av privat utförda välfärdstjänster. Utredningen hade även haft i uppdrag att analysera och se över regelverket för upphandling och lagen om valfrihetssystem (LOV) som används när privata aktörer anförtros att utföra välfärdstjänster. Översynen syftade bl.a. till att lämna förslag om hur regelverken kunde förenklas och göras mer flexibla och om hur de kunde ändras för att förbättra förutsättningarna för idéburna aktörer.

I *Idéburen välfärd – betänkande från utredningen om idéburna aktörer i välfärden* (SOU 2019:56) pekar utredningen på att åtskilliga av välfärdsstatens institutioner har rötter i verksamheter som en gång utvecklades i civilsamhället. Utredningen betonar vikten av samverkan mellan offentlig sektor och civilsamhället för att utveckla samhällets välfärdsverksamhet.

Under 2018 presenterade också regeringen den första nationella strategin för sociala företag och sociala innovationer (Regeringskansliet 2018). Strategin betonar att sociala företag kan bedrivas inom civilsamhället och inom privat näringsliv. Ett socialt företag är ett företag som, oberoende av associationsform, använder den affärsmässiga verksamheten som ett medel för att uppnå ett eller flera specifika samhällsnyttiga mål, mäter sitt resultat i relation till uppfyllelsen av de samhällsnyttiga mål företaget har angett samt återinvesterar merparten av sitt eventuella ekonomiska överskott i verksamheten eller i liknande verksamheter.

Flera statliga myndigheter har idag ansvar inom området. *Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor* (<https://www.mucf.se>) tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. Myndigheten ger utbildning och konferenser på temat samt ger bidrag till föreningsliv, kommuner och internationellt samarbete. Av de statliga myndigheterna kan också nämnas

Tillväxtverket, Vinnova och Upphandlingsmyndigheten (<https://www.tillvaxtverket.se>; <https://www.vinnova.se>; <https://www.upphandlingsmyndigheten.se>) som på olika sätt och i varierande utsträckning har uppdrag som kan knytas till civilsamhälle och social ekonomi.

Offentliga satsningar på EU-nivå

Frågor om civilsamhälle är centrala för EU. Under programperioden 2021 – 2027 genomförs *Programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden* som avser att skydda och främja rättigheter och värden, såsom de finns uttryckta i EU:s fördrag, inklusive stadgan om de grundläggande rättigheterna. Programmet stödjer bl.a. civilsamhällets organisationer och vill bidra till att EU upprätthåller öppna, demokratiska och inkluderande samhällen. Programmet är brett och finansierar bl.a. information och utbildning för att öka kunskapen om politikområden och rättigheter inom programmets tillämpningsområde, exempelvis om europeisk kultur, historia och hågkomst. Programmet ger också stöd till civilsamhällets organisationer för att främja och underlätta aktivt deltagande i att bygga upp en mer demokratisk union samt medvetenhet om rättigheter och värden. Frågor om medborgarinflytande och deltagande i demokratisk verksamhet, samt vänortsverksamhet som sammanför européer som representerar olika nationaliteter och kulturer är viktigt.³

Den sociala ekonomin ges ett väsentligt utrymme inom EU. Ofta används uttrycket ”en social och solidaritetsbaserad ekonomi” för att peka på dess starka betydelse för utvecklingen av ett breddat tillväxttänkande där medborgare och ett underifrånperspektiv står i fokus. EU-kommissionen pekar t.ex. ut den sociala ekonomin som ett av flera industriella kluster i Europa. EU-kommissionen har lanserat ett flertal olika initiativ där betydelsen av social ekonomi betonas för att skapa riktiga jobb, social inkludering, främjande av entreprenörskap, tillgång till allmän social service, sociala och miljömässiga innovationer och social sammanhållning. Några av dem är *Social Business Initiative* (2011)⁴, *Social Economy Regions* (2018)⁵ och *EU Action Plan for Social Economy* (2021)⁶. *Social Economy Intergroup* driver frågorna i EU-parlamentet.⁷

³ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/cerv>.

⁴ <https://www.socialenterprisebsr.net/2017/12/the-social-business-initiative-of-the-european-commission/>.

⁵ <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/display/SEC/ESER+-+European+Social+Economy+Regions>.

⁶ <https://ec.europa.eu>.

⁷ <https://www.socialeconomy.eu.org/our-work/social-economy-intergroup/>.

Förändringar och utmaningar

De offentliga satsningar som den svenska riksdagen och regeringen har initierat under de senaste åren i syfte stärka förutsättningarna för civilsamhälle och social ekonomi, vid sidan av den pågående politikutvecklingen inom EU, illustrerar på olika sätt dels de mångfacetterade roller och funktioner som civilsamhället och den sociala ekonomin har, men också några av de utmaningar dess verksamheter står inför. Flera av dessa utmaningar och megatrender samt andra typer av förändringar har redan identifierats i den regionala utvecklingsstrategin. Vi ska här kortfattat lyfta fram några av dem.

Megatrenderna

Globalisering, digitalisering, urbanisering, demografiska förändringar samt hållbarhetsfokus brukar ofta beskrivas som de fem stora sammanhängande megatrenderna. Samtliga är betydelsefulla för handlingsplanen för civilsamhälle och social ekonomi.

Globalisering

Örebro län befinner sig i en omvärld som ständigt förändras. Omvärldstrycket blir allt större. Civilsamhället och den sociala ekonomin står inte på något sätt isolerade i den pågående globaliseringen, vilket tar sig många olika uttryck. För det första verkar redan många organisationer i globala sammanhang, t.ex. biståndsorganisationer, miljörelsen och trossamfund. De finns lokalt, men länkar samman sin verksamhet med människor på andra platser. Ett annat uttryck för hur globaliseringen påverkar civilsamhället och den sociala ekonomin – och hur sektorn dessutom spelar en avgörande roll – är hur dess organisationer agerat i samband med Covid-19. De har utvecklat stödjande insatser snabbt och effektivt i Örebro län för att motverka ensamhet och isolering för riskgrupper. Civilsamhället och den sociala ekonomin har också hjälpt till att sprida hälso- och sjukvårdens information på olika språk och i olika sammanhang. Ett tredje uttryck för hur globaliseringen påverkar civilsamhället och den sociala ekonomin handlar om hur nya idéer om dess roller i samhället sprids och utvecklas. I ljuset av aktuella, internationella förändringar framträder bilden av ett civilsamhälle och en social ekonomi som blir allt viktigare i hanteringen av samhällsutmaningar och i utvecklingen av välfärdslösningar och innovationer.

Digitalisering

I den regionala utvecklingsstrategin konstateras att teknikutvecklingen har lett till ett allt större digitalt utanförskap för flera grupper i samhället. Civilsamhällets och den sociala ekonomins organisationer möter många av dessa människor och bidrar till

lösningar. Det kan handla om utvecklingen av bredband på landsbygden, hur äldres IT-användning kan stödjas och hur människors tillgång till och kunskap om samhällets digitala system kan öka. Civilsamhället och den sociala ekonomin skapar därmed förutsättningar för digital inkludering och ökar samhällets medie- och informationskunnighet, som i sin tur leder till förändrade användarvanor.

Urbanisering och demografiska förändringar

Städer och tätorter växer i Örebro län medan landsbygdsbefolkningarna inte minskar längre. Samtidigt sker flera demografiska förändringar. Den regionala utvecklingsstrategin konstaterar t.ex. att befolkningsmängden ökar, att migration ökar och att befolkning blir äldre. Allt det här har betydelse för civilsamhället och den sociala ekonomin. Det finns indikationer på att särskilt större städer - som har högre grad av mångfald, segregering och inkomstojämlikhet - kan stå inför sjunkande nivåer av tillit (World Values Survey) och att det i större städer ofta är svårare att utveckla personliga bekantskaper. Avsaknaden av gemenskap och nätverk kan bidra till att människor organiserar sig i mindre miljöer, där tätare sociala relationer kan uppstå (Putnam 1993). Andra studier har uppmärksammat (Kings 2013) hur vissa förortsområden liknar den situation som råder på landsbygden där offentlig och privat service stegvis har minskats och där civilsamhällets och den sociala ekonomins organisationer ibland framstår som det enda alternativet för att tillhandahålla en viss typ av service som medborgarna efterfrågar. Studierna pekar också på att samtidigt som det finns positiva exempel på självorganisering via civilsamhället kan det även finnas en brist på koordinering mellan olika civilsamhällesorganisationer i samma lokala område (Kings 2013). Områden som präglas av stor inflyttning och utflyttning gör det också svårare att skapa stabila sociala nätverk knutna till platsen (Trägårdh m.fl. 2013). Sett till förekomsten av föreningar i Sverige går det att konstatera att orter i gles- och landsbygd ofta har relativt sett fler föreningar per invånare än övriga kommuner. Bilden är densamma i Örebro län.

Ökat hållbarhetsfokus

Ett genomgående tema i den regionala utvecklingsstrategin är ett ökat hållbarhetsfokus. Klimatutmaningen kräver nya lösningar. Civilsamhället och den sociala ekonomin bidrar i synnerhet till de sociala hållbarhetsmål som uttrycks i Agenda 2030 genom sitt fokus på deltagande och sammanhållning. Det är också många organisationer i civilsamhället och den sociala ekonomin som tydligt tar avstamp i ambitionen att minska klimatavtryck och materialanvändning. Folkbildningen och miljörelsen har en stor betydelse och flera sociala företag i Örebro län lyckas med både arbetsintegrering och att bidra till en minskad klimatpåverkan.

Från statsförankrade till fristående organisationer med egenvärde

Den kanske mest framträdande förändringen för civilsamhället, i ett historiskt perspektiv, är att inte längre betraktas som statsförankrade utan som fristående organisationer med ett egenvärde. En debatt under 1990-talet lade grunden till den förändringen (Trädgårdh 1999; Trädgårdh 2006; Amnå 2005). Även om civilsamhället idag är fristående och har ett starkt egenvärde skapar offentlig sektor i alla moderna samhällen på olika sätt förutsättningar för det civila samhället, så också i Örebro län. Det sker genom att offentlig sektor skapar möjligheter och stimulerar utvecklingen i vissa riktningar bland annat genom det ekonomiska föreningsstödet eller i formuleringar i olika typer av policydokument. Hur omfattande det offentliga stödet ska vara är i slutändan en politisk fråga. Utmaningen ligger i att det offentliga stödet till civilsamhällets olika organisationer måste realiseras utan att kreativitet, innovationskraft, mångfald och åsiktsfrihet påverkas negativt.

Minskat medlemsantal men fortsatt starkt engagemang

En tydlig förändring över tid är att de traditionella folkrörelseorganisationerna minskar i medlemsantal. Vi ser en trend mot ökad individualism och ökad misstro mot traditionella auktoriteter, vilket bland annat leder till att vårt ideella engagemang minskar i organisationer och att det också blir mer kortsiktigt. Samtidigt visar studier att människors engagemang förblir starkt. Nya sätt att organisera sig och nya verksamheter ger nya möjligheter att engagera sig som bland annat innebär att de klassiska folkrörelserna möter informellt organiserade aktivister. Även om människors engagemang har förändrats, har det inte minskat i omfattning. Engagemanget har tagit sig nya former och inriktningar (Harding 2012). En stor del (omkring 50%) av den vuxna svenska befolkningen utför olika typer av frivilliga insatser för civilsamhällets organisationer. Samtidigt finns en minoritet (cirka 20%) som inte är engagerade vare sig i civilsamhällets organisationer eller i andra informella nätverk (von Essen, Jegermalm & Svedberg 2015).

Aktörer i välfärdsproduktionen och nya samverkansformer

En viktig förändring inom området är att icke vinstdrivande organisationer tar en allt större plats i välfärdsproduktionen (Harding 2012; Färnström 2016; Prentell 2014). Nya samverkansformer utvecklas där offentlig sektor via upphandling köper produkter, tjänster och service från civilsamhällets och den sociala ekonomins organisationer eller där samverkan sker i andra former, t.ex. i idéburna offentliga partnerskap. Det sociala företagandet blir en allt viktigare fråga, även om det både inom offentlig sektor samt civilsamhället och i den sociala ekonomin samt i det privata näringslivet märks en viss okunskap eller osäkerhet om vad det sociala företagandet betyder, och hur det kan realiseras (Sveriges Kommuner och Regioner

2020). I takt med att civilsamhälle får en allt mer framträdande roll i välfärdsproduktionen och i utvecklingen av sociala innovationer måste beslutsfattare bidra till att skapa förutsättningar för dessa nya relationer (Lindberg 2018; Lindberg 2021).

En marginaliserad och osynlig sektor

Trots att civilsamhället och den sociala ekonomin på olika sätt lyfts fram som nyckelfunktioner med egenvärde och som samverkansparter i det regionala utvecklingsarbetet höjs ibland röster som argumenterar för att civilsamhället och den sociala ekonomin har alltför begränsade förutsättningar att faktiskt påverka och involveras. Dessutom beskrivs befintliga stödstrukturer och finansieringssystem som otillräckliga och delvis inte heller anpassade efter civilsamhällets och den sociala ekonomins egen logik och förutsättningar.

En otillräcklig kunskap om utbredning och omfattning

Idag saknas till stora delar statistik som beskriver civilsamhälle och social ekonomi i Sverige. I synnerhet saknas uppgifter om det oorganiserade och ideella arbete som bedrivs i våra föreningar och som har stor betydelse för vårt samhälle.⁸ Den befintliga och samlade statistiken erbjuds först och främst av Statistiska Centralbyrån som sedan 2010 har uppdraget att implementera s.k. satelliträkenskaper för civilsamhällets organisationer. Merparten av uppgifterna är emellertid nationellt baserade och kan inte brytas ned på regional nivå. Statistiken för Sverige för 2018 visar bl.a. att det fanns 263 343 organisationer inom det civila samhället, att det civila samhällets bidrag till Sveriges BNP uppgick till 3,2 procent, att det totala antalet förvärvsarbetande inom det civila samhället uppgick till 191 891 personer, vilket motsvarar 3,9 procent av det totala antalet förvärvsarbetande i Sverige, att det fanns 2 336 organisationer som utförde kommun- och regionköpta tjänster inom vård, skola och omsorg, samt att den totala produktionen inom det civila samhället var 266,7 miljarder kronor (Statistiska centralbyrån 2018). Tillgänglig statistik visar också att det i Örebro län 2021 fanns 7 340 organisationer inom det civila samhället, varav 4 537 var ideella föreningar att det totala antalet förvärvsarbetande inom det civila samhället i Örebro län 2018 uppgick till 4 444 personer, varav 2 525 personer var kvinnor.

Befintlig statistik ger oss en grundläggande kunskap om civilsamhällets omfattning och utbredning. Med hjälp av utvecklad och fördjupad statistik skulle det vara möjligt att öka förståelsen för civilsamhälle och social ekonomi såväl som att visa på dess betydelse.

⁸ Internationellt finns en stor tillgång till statistik inom området, både inom enskilda länder men också i form av internationella jämförelser som genomförs av EU och OECD.

Aktörer som berörs av planen

Många aktörer i Örebro län kan vägledas av denna handlingsplan. Civilsamhällets och den sociala ekonomins egna organisationer kan var för sig eller tillsammans finna stöd i planens insats- och aktivitetsområden, allt efter intresse och egen kapacitet. Paraplyorganisationer såsom Möckelnföreningarna och Örebro Föreningsråd eller länsorganisationer t.ex. i form av Örebro läns bildningsförbund, RF-SISU Örebro län, Hela Sverige ska Leva och länets trossamfund har särskilda roller för samordning och spridning. I sina roller som rådgivningsorganisation respektive finansiär för social ekonomi har Coompanion Mälardalen respektive Mikrofonden Mälardalen nyckelfunktioner. Stiftelsen Activa spelar en allt viktigare roll för utvecklingen av social ekonomi i länet. Inom offentlig sektor har först och främst Region Örebro län och länets kommuner viktiga roller, både genom de brukarråd och dialogmöten som organiseras med föreningar och studieförbund, men också i de samverkansråd där Region Örebro län möter länets kommuner. Länets fyra samordningsförbund (Finsam) möter delar av civilsamhället och den sociala ekonomin genom sin finansiella samordning av rehabiliteringsinsatser. Det privata näringslivet berörs också av denna handlingsplan, först och främst genom kopplingen till sociala företag. Örebro universitet spelar en viktig roll genom sin forskning och utbildningsverksamhet samt i de utvecklingsinsatser som t.ex. är knutna till ORU Innovation Arena. Partnerskapet för sociala innovationer är ett viktigt regionalt nav och uppföljning av planen diskuteras årligen av dess arbetsutskott.

Finansiering av arbete utifrån planen

Handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022-2025 har ingen egen budget. Däremot finns flera tillgängliga finansieringskällor att tillgå. Redan idag fungerar det kommunala och regionala föreningsstödet som grundläggande basfinansiering för ideella föreningar i länet. Genom föreningsstödet ges ideella föreningar möjligheter att bedriva sina verksamheter. Det finns också mer utvecklingsinriktad finansiering att tillgå i form av den regionala stödformen för sociala innovationer och sociala investeringsfonder i några av länets kommuner. Mikrofonden Mälardalen erbjuder garantier och kapitalinvesteringar till den sociala ekonomin. De så kallade 1:1-medlen, som ska ligga till grund för regionala tillväxtåtgärder, kan mot bakgrund av regionalt politiskt fastställda prioriteringar delvis användas som medfinansiering. Av strukturfonderna är det främst Europeiska socialfonden som passar bäst för ansökningar inom civilsamhälle och social ekonomi. Här kan medel sökas till projekt som bidrar till att fler får arbete. Vid sidan av dessa finansieringsformer finns utlysningar från både nationella och europeiska program.

Bilaga 1. Insatsområden och prioriterade aktivitetsområden

Insatsområde 1: att bidra till en ökad förståelse för civilsamhällets och den sociala ekonomins betydelse i utvecklingen av Örebro län

Civilsamhällets och den sociala ekonomins aktörer har ofta en god förståelse för hur och på vilket sätt dess egna insatser bidrar till samhällsutvecklingen. Men det är viktigt att förståelsen inte bara finns hos civilsamhället och den sociala ekonomin. Lika viktigt är det att förtroendevalda och tjänstepersoner inom offentlig sektor, forskare och andra aktörer inom universitet samt företrädare för privat näringsliv förstår vilken roll och betydelse civilsamhället och den sociala ekonomin har i utvecklingen av Örebro län. Här handlar det om alltifrån att vara en garant för demokratin till att möta samhällsutmaningar i samverkan med andra. Kunskapen om civilsamhällets och den sociala ekonomins egenvärde, dess betydelse samt om dess omfattning och utbredning behöver stärkas bland alla samhällssektorer.

Prioriterade aktivitetsområden

Öka kunskapen om civilsamhällets och den sociala ekonomins egenvärde

Det är viktigt att genomföra aktiviteter i hela länet som uppmärksammar och betonar civilsamhället och den sociala ekonomin. Aktiviteterna kan utgå ifrån de principer och roller som präglar civilsamhälle och social ekonomi. Aktiviteterna bör riktas mot olika målgrupper och klargöra civilsamhällets och den sociala ekonomins egenvärde.

Verka för att säkerställa tillgången till statistik om civilsamhället och den sociala ekonomin i Örebro län

Tillgången på statistik för civilsamhälle och social ekonomi är begränsad i Sverige. Civilsamhället och den sociala ekonomin låter sig heller inte fångas och beskrivas på samma sätt som t.ex. offentlig verksamhet. Mot bakgrund av civilsamhällets och den sociala ekonomins principer och roller kan statistik utvecklas. Härigenom kan vi få viktiga underlag som bidrar till att beskriva sektorns omfattning, utbredning och betydelse. Utvecklad statistik kan också bidra till att beskriva de nya samverkansformer som håller på att växa fram i länet, hur innovationskraft och entreprenörskap tar sig uttryck samt hur sektorn bidrar till att hantera samhällsutmaningar.

Verka för att löpande testa och använda metoder för värdering av civilsamhällets och den sociala ekonomins samhällsnytta

Mot bakgrund av civilsamhällets och den sociala ekonomins egenvärde och särskilda logik spelar dess organisationer och insatser viktiga roller i utvecklingen av vårt län. Även om dess insatser svårligen kan ”mätas” efterfrågar inte sällan både offentlig sektor, privat näringsliv, men också civilsamhället och den sociala ekonomin särskilda metoder som kan användas för att värdera betydelsen av civilsamhällets och den sociala ekonomins insatser för samhällsutvecklingen. Internationellt och nationellt finns ett växande intresse för dessa metoder.

Insatsområde 2: att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och den sociala ekonomin i Örebro län

Även om civilsamhällets och den sociala ekonomins organisationer är självständiga aktörer och fristående från offentlig verksamhet har många av dem en relation till den offentliga sektorn och dess olika stödformer. För vissa organisationer är föreningsbidraget den största intäkten. Redan idag fördelas åtskilliga miljoner i föreningsbidrag inom Örebro län. Andra organisationer säljer tjänster till offentlig sektor och privat näringsliv. För att kunna planera och bedriva sin verksamhet långsiktigt och strategiskt behöver många organisationer därför god kunskap om vilka förutsättningar man verkar under, i synnerhet de organisationer som är arbetsgivare. Härutöver finns mer utvecklingsinriktade stödformer i länet, bl.a. sociala investeringsfonder i några av länets kommuner, ett särskilt regionalt stöd för utvecklingen av sociala innovationer och Mikrofonden Mälardalens utvecklingsstöd som på olika sätt kan komma civilsamhället och den sociala ekonomin till del.

Prioriterade aktivitetsområden

Verka för att utveckla de offentliga föreningsstöden

Föreningsstödet är en av de viktigaste delarna i hur offentlig sektor kan skapa förutsättningar för många organisationer. För att säkerställa och garantera många föreningars verksamhet är det viktigt att det offentliga föreningsstödet bibehålls och utvecklas.

Verka för utvecklade finansieringsformer och andra stödfunktioner

Utöver föreningsstödet behöver de befintliga finansieringsformerna och stödstrukturerna löpande ses över och utvecklas. Hur kan särskilt anpassade och riktade stöd tas fram för verksamheter inom civilsamhälle och social ekonomi som på olika sätt vill bidra till att hantera samhällsutmaningar och utveckla sociala

innovationer? Hur kan rådgivning och utvecklingsstöd motsvara behoven i civilsamhället och den sociala ekonomin?

Verka för att stärka och utveckla sociala företag

De sociala företagen har särskilda behov av stöd, både vad gäller finansiering och kompetensutveckling, men också hur deras produkter, tjänster och service kan utvecklas och marknadsföras samt nå nya kundgrupper.

Öka kunskapen om upphandling och annan samverkan

Upphandling är ett kraftfullt verktyg. Offentlig sektor har ett stort ansvar för att genomföra särskilda utbildnings- och informationsinsatser där aktuella regler kring upphandling klargörs. Mot bakgrund av denna handlingsplan bör särskild tonvikt läggas på hur offentlig sektor kan sluta avtal med civilsamhället och den sociala ekonomin. Vid dessa utbildnings- och informationsinsatser bör också andra typer av samverkansformer, t.ex. idéburet offentligt partnerskap, klargöras.

Öka upphandlingen av produkter, tjänster och service från civilsamhället och den sociala ekonomin

Offentlig sektor har ett stort ansvar att genomföra upphandlingar med olika typer av leverantörer. Särskilda krav kan t.ex. ställas på sociala hänsyn. På liknande sätt kan det traditionella näringslivet också köpa produkter, tjänster och service från civilsamhället och den sociala ekonomin.

Insatsområde 3: att skapa, stärka och samordna nätverk och mötesplatser för frågor om civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län

Det är betydelsefullt att civilsamhälle och social ekonomi har möjlighet till erfarenhetsutbyte och lärande. Redan idag finns sådana förutsättningar i form av olika nätverk och mötesplatser. Men i takt med att civilsamhälle och social ekonomi får en allt mer framträdande roll i utvecklingen av Örebro län behövs etablerade forum där principer, roller och samverkan ventileras.

Prioriterade aktivitetsområden

Öka erfarenhetsutbytet inom civilsamhälle och social ekonomi

Civilsamhällets och den sociala ekonomins organisationer är självständiga aktörer och fristående från offentlig sektor. Av det skälet är det viktigt att civilsamhället och den

sociala ekonomin kan upprätthålla och stärka sitt egenvärde i egna forum och nätverk. Föreningsråd finns i några av länets kommuner. Det finns ett stort behov av att på egen hand öka erfarenhetsutbytet, för att stärka identitet och sammanhållning samt klargöra sina roller och gemensamma förhållningssätt mot offentlig sektor och privat näringsliv.

Öka erfarenhetsbytet mellan offentliga aktörer

Offentlig sektor har en viktig roll i att stärka civilsamhällets och den sociala ekonomins förutsättningar. Erfarenhetsutbytet kan utökas inom offentlig sektor om hur offentliga policydokument och handlingsplaner kan stärka civilsamhälle och social ekonomi. Likaså erfarenhetsutbytet om hur mötesformer och samverkan med civilsamhällets och den sociala ekonomins företrädare kan utvecklas.

Verka för att stärka sektorsövergripande nätverk och mötesplatser

Vid sidan av att stärka civilsamhällets egna nätverk och lärandet inom offentlig sektor om civilsamhälle och social ekonomi är sektorsövergripande och gemensamma forum av central betydelse. Här kan samtal och strategier om både specifika och avgränsade frågor samt om samhällsutmaningar föras och utvecklas. Inom hälso- och sjukvården finns sedan länge etablerade och betydelsefulla brukarråd. Dialogträffar mellan offentlig sektor och föreningar med föreningsstöd är andra exempel. Projekt eller andra typer av samarbeten där civilsamhället och den sociala ekonomin samverkar med andra aktörer i hanteringen av samhällsutmaningar är viktiga att etablera och utveckla. Partnerskapet för sociala innovationer är ytterligare ett exempel som på regional nivå som involverar både offentlig sektor, universitet och företrädare för civilsamhälle och social ekonomi. Samtliga dessa typer av sektorsövergripande och gemensamma forum är viktiga för att möta länets samhällsutmaningar och för att utveckla samverkan och roller.

Insatsområde 4: att bidra till ett stärkt erfarenhetsutbyte kring civilsamhälle och social ekonomi i Örebro län genom ökad internationell samverkan

Civilsamhällets och den sociala ekonomins aktörer, offentlig sektor och universitet deltar redan i projekt, nätverk och andra typer av internationella forum som handlar om civilsamhälle och social ekonomi. Genom ett aktivt internationellt deltagande finns det stora möjligheter att dels lära av andra länder, dels sprida kunskaper och erfarenheter från länet till utländska samarbetspartners. Genom ett internationellt deltagande skapas också förutsättningar för olika typer av internationella samarbeten.

Prioriterade aktivitetsområden

Verka för att utveckla det internationella deltagande från Örebro län

Flera internationella forum, nätverk, projekt och enskilda organisationer är relevanta för de ambitioner och målsättningar som Örebro län har inom området civilsamhälle och social ekonomi. Region Örebro län, kommuner, universitetet och civilsamhällets och den sociala ekonomins organisationer – och andra intresserade parter - bör ställa sig positiva till partnersök och till förfrågningar om projekt- och nätverkssamarbete och bör underlätta för aktörer i länet att delta i ett internationellt samarbete. Det betyder ett aktivt deltagande på relevanta forum, konferenser, seminarier/webinarier eller möten. Det innebär också att organisationer i länet själva tar initiativ till att aktivt undersöka intresse för att delta i projektansökningar och projektsamarbeten med utländska partners. Det internationella deltagandet bidrar till lärande och utveckling som ger resultat och effekter för både individer och organisationer i länet.

Öka erfarenhetsutbytet i länet av internationellt deltagande

Det är viktigt att erfarenheter från internationella forum, nätverk, projekt och organisationer ventileras, samordnas och sprids i länet. Erfarenheterna måste komma många till del för att bidra till ett systematiskt lärande. Härigenom kan både strategiska överväganden samt operativa arbetssätt och organisatoriska lösningar i länet vidareutvecklas.

Referenser och litteratur

Amnå, Erik (2005) ”Scenöppning, scenvidning, scenförändring. En introduktion.” I *Civilsamhället. Några forskningsfrågor* (Amnå, Erik) (red). Riksbankens Jubileumsfond i samarbete med Gidlunds förlag.

Ds 1998:48. Social ekonomi i EU-landet Sverige – tradition och förnyelse i samma begrepp.

von Essen, J., Jegermalm, M. & Svedberg, L. (2015). *Folk i rörelse. Medborgerligt engagemang i Sverige 1992–2014*. Stockholm: Ersta Sköndal högskola.

Färnström, Tora (red) (2016) *Folkrörelser – skärp er!* Stockholm: ABF och Tankesmedjan Tiden.

Harding, Tobias (2012) *Framtidens civilsamhälle*. Underlagsrapport 3 till Framtidskommissionen. Regeringskansliet, Statsrådsberedningen.

<https://ec.europa.eu>.

https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/cluster_en.

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/cerv>.

<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/display/SEC/ESER+-+European+Social+Economy+Regions>.

<https://www.mucl.se>.

<https://www.socialeconomy.eu.org/our-work/social-economy-intergroup/>.

<https://www.socialenterprisebsr.net/2017/12/the-social-business-initiative-of-the-european-commission/>.

<http://www.tillvaxtverket.se>.

<http://www.upphandlingsmyndigheten.se>.

<http://www.vinnova.se>.

<https://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>

Kings L (2013) *Förening med förhinder: utlandsfödda i det civila samhället*. Stockholm: Fores.

Kulturdepartementet (1999) *Social ekonomi – en tredje sektor för välfärd, demokrati och tillväxt?* Rapport från en arbetsgrupp. Regeringskansliet, Kulturdepartementet.

Lindberg, Malin (2018) *Inkluderande forskning och innovation*. Stockholm: Forskningsrådet Formas.

Lindberg, Malin (2021) *Social innovation i civilsamhällets organisationer. Kunskapsöversikt och policyrekommendationer*. Örebro: Entreprenörskapsforum.

Olsson, Jan (1994) *Den sociala ekonomin. Medborgarna-Sverige-Europa*. Stockholm: Carlssons Bokförlag.

Prentell, Rebecka (2014) *Det nya civilsamhället*. Stockholm: Forum Idéburna organisationer med social inriktning.

Proposition 2009/10:55 *En politik för det civila samhället*.

Putnam R D (1993) *Making Democracy Work*. Princeton: Princeton University Press

Regeringskansliet (2018) *Regeringens strategi för sociala företag och sociala innovationer – ett hållbart samhälle genom socialt företagande och social innovation*.

Region Örebro län (2018) *Regional utvecklingsstrategi 2018-2030*.

Statistiska centralbyrån (2018) *Civila samhället rapport 2018*. Örebro. SCB.

SOU 2016:13 *Palett för ett stärkt civilsamhälle*. Betänkande av Utredningen för ett stärkt civilsamhälle.

SOU 2016:78 *Ordning och reda i välfärden*. Betänkande av Valfärdsutredningen.

SOU 2019:56 I *Idéburen välfärd*. Betänkande från utredningen om idéburna aktörer i välfärden.

Sveriges Kommuner och Regioner (2020) Ny väg till innovativa välfärdslösningar. En handbok om samverkan med sociala företag. Stockholm: Sveriges Kommuner och Regioner.

Trägårdh, Lars (1999) "Det civila samhället som analytiskt begrepp och politisk slogan." SOU 1999:84. *Civilsamhället*. Demokratiutredningens forskarvolym VIII.

Trägårdh, Lars (2006) "Från SSUs folkrörelser till Timbros civilsamhälle."
Bengtsson, Håkan A (red) *I rörelse. En bok om folkrörelserna och demokratin*. Stockholm: Premiss Förlag.

Trägårdh, Lars; Selle, Per; Skov Henriksen, Lars & Hallin Hanna (2013) "Inledning: Civilsamhälle klämt mellan stat och kapital". Trägårdh, Lars; Selle, Per; Skov Henriksen, Lars & Hallin Hanna (red) *Civilsamhället klämt mellan stat och kapital. Välfärd, mångfald, framtid*. SNS Förlag: Stockholm.

3

Kulturnämndens verksamhetsplan med budget 2022

21RS6401

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Lena Adem

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS6401

Organ
Kulturnämnden

Kulturnämndens verksamhetsplan med budget 2022

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att fastställa kulturnämndens verksamhetsplan med budget 2022 samt

att nämnden ger förvaltningschefen för Regional utveckling i uppdrag att samverka med regiondirektören inom området HR/attraktiv arbetsgivare i syfte att ge styrelsen erforderliga underlag avseende arbetsgivaransvaret.

Sammanfattning

Med utgångspunkt i verksamhetsplan med budget 2022 för Region Örebro län som regionfullmäktige fastställde i juni 2021, föreligger förslag till verksamhetsplan med budget för kulturnämnden 2022.

Förvaltning regional utveckling fungerar som tjänstemannastöd till kulturnämnd, regional tillväxtnämnd samt samhällsbyggnadsnämnd.

Ärendebeskrivning

Kulturnämndens verksamhetsplan med budget 2022 utgår från förutsättningar, inriktningar och mål som uttrycks i regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget. Kulturnämnden har i sin verksamhetsplan med budget konkretiserat effektmål, inriktningar, perspektiv och indikatorer. I kulturnämndens verksamhetsplan med budget återfinns den regionala utvecklingsstrategin, RUS, som en röd tråd som genomsyrar all verksamhet från effektmål och nämndmål till handlingsplaner och aktiviteter som leder till genomförande och måluppfyllelse. Vidare innehåller verksamhetsplanen en internkontrollplan med regionövergripande risker.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Lena Adem

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS6401

Beredning

Kulturnämnden har berett ärendet vid sitt sammanträde den 8 september 2021.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Verksamhetsplanen innehåller ambitioner och uppdrag inom hållbar utveckling med sociala, ekologiska och ekonomiska aspekter som innefattar miljö-, barn-, och jämställdhetsperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Utgångspunkten för verksamhetsplanen är de ekonomiska ramar som anges i regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget. Verksamhetsplanen innehåller budget 2022.

Uppföljning

Uppföljning sker vid ordinarie rapportering i samband med delårsuppföljning samt i verksamhetsberättelsen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, Kulturnämndens verksamhetsplan och budget 2022
Kulturnämndens verksamhetsplan med budget 2022.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Regionstyrelsen
Regionkansliet
Förvaltning Regional utveckling – Kultur och ideell sektor

Verksamhetsplan med budget 2022

Kulturnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Vision och värdegrund	4
3 Mål, strategier och uppdrag.....	5
4 Budget.....	17
5 Organisation.....	20
6 Uppföljning	20
7 Intern styrning och kontroll	21

1 Inledning

Kultur och civilsamhälle är väsentliga delar i det regionala utvecklingsarbetet. De bidrar sammantaget på olika sätt till den regionala utvecklingsstrategins övergripande mål: stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet. Det handlar om möjligheten och rätten att organisera sig, möjligheter att ta del av och skapa kultur och ett inkluderande samhälle.

De strategiska inriktningarna i den regionala utvecklingsstrategin för kultur och civilsamhälle är:

- Stärk länets kulturella infrastruktur med tonvikt på ett jämlikt, jämställt och tillgängligt kulturliv med barn och unga i fokus (kapitel 5.5 Social sammanhållning och demokrati)
- Skapa goda förutsättningar för ett starkt civilsamhälle, en stark folkbildning och sociala företag (kapitel 5.5 Social sammanhållning och demokrati)
- Stärk insatser som bidrar till en inkluderande digitalisering och ökad internationell samverkan (kapitel 5.5 Social sammanhållning och demokrati)
- Utveckla digitala förutsättningar och infrastruktur för företag och andra organisationer så att upplevelser och evenemang kan nå fler. (kapitel 5.10 Upplevelser och evenemang)

Arbetet med utvecklingsfrågor är till för människorna som lever och bor i Örebro län, idag och i framtiden. Därför behöver Region Örebro län hela tiden ha klart för sig hur den utveckling organisationen vill åstadkomma faktiskt påverkar olika grupper av människor och hur den påverkar den miljö alla i länet lever i. Länets utmaningar är dock inte geografiskt isolerade. En hållbar regional tillväxt och utveckling kräver därför gränsöverskridande samarbeten. Länet behöver ta vara på globaliseringens möjligheter och samtidigt främja klimat och miljö i samspel med den regionala attraktiviteten och konkurrenskraften.

Förvaltningen regional utveckling kännetecknas av att verksamheten skapar drivkraft, engagemang och samverkan tillsammans med externa aktörer. Regional utvecklings verksamhetsfokus sker med avstamp i den regionala utvecklingsstrategin, som genomsyrar verksamheten inom samtliga områden. De tre övergripande målen, stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet, visar hur strategin kan bidra inom de tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekonomisk, social och ekologisk. I den regionala utvecklingsstrategin är perspektiven jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete och integration viktiga utgångspunkter för genomförandet.

Denna Verksamhetsplan med budget utgör styrdokument för kulturnämnden och den del av förvaltningen för regional utveckling där sakområde kultur och ideell sektor ingår. Verksamhetsplan med budget 2022 vänder sig till politiker och tjänstepersoner inom Region län samt till länets invånare.

Syftet med verksamhetsplan med budget för kulturnämnden är att ange riktning för prioriterade uppgifter inom nämndens verksamhetsområde. Verksamhetsplan med budget för 2022 utgår från förutsättningar, inriktningar och mål som uttryckts i regionfullmäktiges verksamhetsplan. Nämnden har i verksamhetsplan med budget 2022 konkretiserat effektmål, inriktningar och indikatorer. I kulturnämndens verksamhetsplan återfinns RUS som en röd tråd som genomsyrar all verksamhet från effektmål och nämndmål till handlingsplaner och aktiviteter som leder till genomförande och måluppfyllelse.

Kulturupplevelser och att uttrycka sig konstnärligt är en fundamental del i en demokrati och en grund för människors hälsa och välbefinnande. Sedan urminnes tider har vårt län präglats av

möten och möjligheter. Här möts inte bara vägar och vatten, utan även kunskap och utveckling. En central geografisk punkt där det pulserar av liv i hjärtat av Sverige. Här ska alla ges möjlighet att leva i ett samhälle där vi tar hand om varandra, där vi andas frisk luft och är i naturen för rekreation. En framtid med en god och hållbar tillvaro för människor som lever och verkar i hela länet. Framtiden saknar dock inte utmaningar, vilket inte minst den pågående Covidpandemin visar och det kommer att få konsekvenser på kulturlivet och civilsamhället även 2022.

Den regionala kulturplanen 2020-2023 är en handlingsplan till RUS med ett särskilt fokus på att sträva efter en jämställd och jämlik kultur (solidariskt fördelad kultur) samt kultur och hälsa. I RUS finns särskilt tydliga kopplingar till kulturplanen genom de prioriterade områdena "Social sammanhållning och demokrati" och "Upplevelser och evenemang". Kulturplanen är också en ansökan om statliga medel inom kultursamverkansmodellen. Det innebär i korthet ett regionalt ansvar för den kulturella infrastrukturen inom särskilt utpekade kulturområde. Genom kultursamverkansmodellen är kultur ett kärnområde inom regional utveckling.

Den regionala utvecklingsstrategin lyfter civilsamhälle och social ekonomi främst i det prioriterade området Social sammanhållning och demokrati. Även inom det prioriterade området näringsliv och entreprenörskap lyfts delvis frågorna. Plan för civilsamhälle och social ekonomi som gäller perioden 2022-2025 är en handlingsplan till RUS. Ett starkt civilsamhälle med idrottsrörelse, studieförbund och andra organisationer samt folkhögskolor och folkbibliotek skapar demokrati och sammanhållning. Civilsamhället går ofta i första ledet när det gäller att identifiera utmaningar i samhället och hitta innovativa lösningar. Det är därför viktigt att värna civilsamhällets oberoende. Arbetsintegrerande sociala företag bidrar till att skapa arbetstillfällen för personer som har varit arbetslösa länge.

Med utgångspunkt i ovanstående bidrar denna verksamhetsplan till att skapa goda förutsättningar för Region Örebro läns kulturpolitiska mål. En solidarisk fördelad och livskraftig kultur i alla länets kommuner tillsammans med ett starkt civilsamhälle främjar utvecklingen, hälsan och ekonomin i hela vårt län och hos dess invånare i alla åldrar!

2 Vision och värdegrund

Region Örebro läns **vision**:

Tillsammans skapar vi ett bättre liv

Region Örebro läns nya **värdegrund**:

- **Samarbete** – Vi lyfter varandra och samverkar över gränser. Det är vår förmåga till samarbete som ger kraft att tillsammans skapa ett bättre liv.
- **Utveckling** – Vi är lärande, utforskar möjligheter och förbättrar ständigt på hållbart sätt med invånaren i fokus.
- **Professionalism** – Vi håller hög kvalitet, visar tillit och skapar utrymme för det professionella omdömet. All kontakt med oss ska bidra till ett bättre liv för invånare, kollegor, besökare och andra aktörer.

3 Mål, strategier och uppdrag

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Det syftar till att utveckla Region Örebro läns verksamheter för att tillgodose invånarnas och samhällets behov på bästa sätt. I verksamhetsplanen anges mål, inriktningar och ambitioner. Verksamhetsplanen innehåller tre perspektiv som är särskilt viktiga för att styra mot visionen ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv”. Det är perspektiven

- invånare och samhälle
- process
- resurser.

Inom perspektiven har regionfullmäktige fastställt effektmål med indikatorer. De beskriver hur Region Örebro läns nämnder och verksamheter förväntas bidra för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt. Regionfullmäktige har också pekat ut viktiga strategier för arbetssätt, metoder och processer. Nämnderna ska konkretisera ansvaret och kan fastställa specifika mål och uppdrag som gäller för nämndernas ansvarsområden.

Kulturnämnden har två inriktningar: kultur samt civilsamhälle och social ekonomi.

KULTUR

Den regionala utvecklingsstrategin har de strategiska inriktningarna ”*stärk länets kulturella infrastruktur med tonvikt på ett jämlikt, jämställt och tillgängligt kulturliv med barn och unga i fokus*”, ”*Utveckla digitala förutsättningar och infrastruktur för företag och andra organisationer så att upplevelser och evenemang kan nå fler*” samt ”*Stärk insatser som bidrar till en inkluderande digitalisering och ökad internationell samverkan*”.

I den **regionala kulturplanen 2020-2023** lyfts därför tre viktiga områden:

- *Länets kulturella infrastruktur:* Länets regionalt finansierade kulturverksamheter utgör tillsammans med övriga kulturskapare, kommuner, bildningsförbund, civilsamhälle, arrangörer, utbildning och forskning den kulturella infrastrukturen i Örebro län. Ett viktigt fokus är att arbeta för att länets kulturella infrastruktur bibehålls och stärks. Ett särskilt regionalt ansvar finns för att främja god tillgång till professionell scenkonst (teater-, dans- och musik), kulturarv (museiverksamhet, kulturmiljöarbete och regionalt enskilt arkiv), bild- och form, bibliotek, litteratur, filmkulturell verksamhet och främjande verksamhet inom slöjd, teater, dans, musik och bild och form. Under 2022 vill kulturnämnden lägga ett särskilt fokus på att stärka länets kulturella infrastruktur med anledning av Coronapandemin.
- *Kultur som mänsklig rättighet:* För fortsatt demokratisk samhällsutveckling är yttrandefriheten och kulturens fria ställning centrala. Det är en mänsklig rättighet att ta del av kultur och att uttrycka sig konstnärligt. Det ska finnas förutsättningar för allas delaktighet i kulturlivet oavsett var man bor och oavsett kulturell och social bakgrund. På detta sätt skapas en attraktiv livsmiljö och livskvalitet. Under 2022 vill kulturnämnden lägga ett särskilt fokus på kultur i hela länet.
- *Kultur i samspel med andra samhällsområden:* För att fullt ut ta tillvara på kulturens möjligheter behövs samverkan över samhällsgränser och mellan olika slags organisationer. Exempel på sådan samverkan är den mellan kultur och hälsa/vård, skola/fritid, näringsliv, turism och miljö. Den digitala utvecklingen och kollektivtrafiken är andra viktiga områden. Under 2022 vill kulturnämnden lägga ett särskilt fokus på arbetet med kultur och hälsa.

CIVILSAMHÄLLE OCH SOCIAL EKONOMI

Den regionala utvecklingsstrategin har de strategiska inriktningarna ”*Skapa goda förutsättningar för ett starkt civilsamhälle, en stark folkbildning och sociala företag*” samt ”*Stärk insatser som bidrar till en inkluderande digitalisering och ökad internationell samverkan*”

I **handlingsplanen för civilsamhälle och social ekonomi** lyfts mål om

- *Ett starkt civilsamhälle och en stark social ekonomi.* Civilsamhällets och den sociala ekonomins insatser är viktiga för den regionala utvecklingen och det är av vikt att lyfta dessa insatser och sätta dem i sammanhang för att skapa god samverkan kring utvecklingen i länet. Ett tydligt och stärkt stöd till civilsamhälle och social ekonomi skapar långsiktiga förutsättningar. Under 2022 vill kulturnämnden lägga ett särskilt fokus på att stärka förutsättningarna för ett starkt civilsamhälle i hela länet.
- *Nätverk och mötesplatser* för organisationer och utvecklingsområden som engagerar samt tillvaratagande av civilsamhällets krafter och möjligheter till mobilisering är viktigt för samverkan och hantering av samhällsutmaningar. Dialogen med civilsamhället

och värnandet av deras självständighet som aktör är central. Under 2022 vill kulturnämnden lägga ett särskilt fokus på Partnerskapet för sociala innovationer.

- Den *internationella och europeiska arenan* skapar utvecklingsmöjligheter för kultur och ideell sektor som i sin tur stärker förutsättningarna för civilsamhället och den sociala ekonomin. Under 2022 vill kulturnämnden lägga ett särskilt fokus på internationalisering.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

- Region Örebro län tar en aktiv roll i internationellt samarbete, framför allt inom Europa, och har medlemskap i flera olika nätverk med direkt intresse för det regionala utvecklingsarbetet. Detta innebär också förbättrade möjligheter att söka extern finansiering för olika utvecklingsprojekt. Genom aktiv närvaro i Bryssel, via Central Sweden, och samverkan i olika europeiska nätverk får Region Örebro län och Örebro län värdefulla kontakter, breddar regionalt utvecklingsarbete samt får stöd i att påverka EU-politiken till regionens fördel.
- Målet med Region Örebro läns internationella engagemang är att skapa förutsättningar för och ge ett mervärde till det regionala utvecklingsarbetet i genomförandet av prioriteringar och ansvarsområden i den regionala utvecklingsstrategin. Detta ska ske genom att i första hand tillvarata de möjligheter till delaktighet och inflytande som EU-medlemskapet ger. Genom att agera proaktivt mot EU:s institutioner ska Region Örebro läns internationella engagemang även gå ut på att bedriva ett fokuserat påverkansarbete som främjar länets intressen.
- Region Örebro län påverkar aktivt EU-agendan utifrån länets förutsättningar. De övergripande mål som gäller för det europeiska samarbetet ligger till grund för såväl den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och stärkt attraktionskraft som för arbetet med EU:s strukturfonder. Även den regionala utvecklingsstrategin tar sin utgångspunkt i detta.
- De övergripande mål som gäller för det internationella arbetet, de globala målen 2030, har blivit alltmer framträdande och länets reviderade regionala utvecklingsstrategi tar även avstamp i dessa mål. I slutet av 2019 lanserades också den ”gröna given”, EU:s nya tillväxtstrategi och ett ramverk för klimatarbetet inom EU, som kommer genomsyra det europeiska samarbetet framöver och således även vårt regionala arbete. Övergripande fokus för 2022 är att klargöra innehåll och möjligheter i framtida EU-program inkluderat de nya återhämtningspaketen samt mobilisera för nya internationella projekt. Att bryta ned, analysera och förstå den gröna givens påverkan och möjligheter för hela det regionala utvecklingsarbetet är också prioriterat.
- Under 2022 ska Område kultur och ideell sektor fortsätta att utforska möjligheterna att öka sitt engagemang i internationella nätverk och projekt. Detta tar sin utgångspunkt i att internationellt arbete är verktyg för att stärka det regionala utvecklingsarbetet.

3.1 Perspektiv: Invånare och samhälle

Perspektivet invånare och samhälle beskriver inriktningar, ambitioner och de viktigaste målsättningarna för nämndens verksamheter för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt.

Effekt mål 7. Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Indikatorer

Aktörer som tar del av regionalt finansierad kultur i Örebro län ska öka.

Aktörer inom kultur, civilsamhälle och social ekonomi som tar del av finansiering från och samverkan med Region Örebro län ska öka.

Mål: Region Örebro län har ökat sin förståelse för och har påverkat EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel.

Indikatorer

Antal remissvar, konsultationer och andra insatser som regionen spelat in för att påverka EU:s politiska agenda till Örebroregionens fördel.

Antal informationstillfällen till de politiska församlingarna och till tjänstepersoner i Region Örebro län

Antal initiativ/samarbeten sprungna ur internationella plattformar och nätverk

Mål: Örebro län arbetar för en väl fungerande kulturell infrastruktur med ett särskilt fokus på de prioriterade områdena (professionell scenkonst-teater, dans, musik, regional biblioteksverksamhet/litteratur, bild och form, kulturarv/kulturmiljö/museum/arkiv, filmkulturell verksamhet och främjande verksamhet inom slöjd, teater, dans, musik, bild och form) samt civilsamhället genom folkbildningen och föreningslivet. Under 2022 vill kulturnämnden lägga ett särskilt fokus på att stärka länets kulturella infrastruktur med anledning av coronapandemin utifrån dess effekter i länet. En utveckling av det internationella arbetet och att ta del av resurser på EU-nivå inom kulturarbetet är ett annat viktigt utvecklingsområde.

Indikatorer

Fördelningen av regionala verksamhetsmedel till de olika kulturslagen 2018- 2023.

Antal besökare som tar del av kultur som har finansierats med regionalt fördelade verksamhetsmedel inom de prioriterade områdena 2018- 2023

Årsarbetskrafter hos de aktörer som finansieras med regionalt fördelade verksamhetsmedel inom de prioriterade områdena 2018- 2023.

Kvalitativ beskrivning av arbetet med professionell scenkonst (teater, dans, musik), regional biblioteksverksamhet/litteratur, bild och form, kulturarv/kulturmiljö (museum, arkiv), filmkulturell verksamhet och främjande verksamhet inom slöjd, teater, dans och bild och form 2018- 2023.

Fördelning av medel till folkbildning, kulturföreningar utvecklingsmedel, stöd, kulturpris och stipendier.

Aktiviteter

Professionell dans och dansfrämjandet
Teaterfrämjande verksamhet
Musikfrämjande verksamhet
Filmkulturell verksamhet
Regional biblioteksutveckling
Litteraturfrämjande verksamhet
Främjande verksamhet bild och form
Ökad internationell samverkan kultur

Mål: Territoriellt mål: Örebro län arbetar för ett jämlikt och jämställt kulturliv utifrån de sex perspektiven: hela länet, jämställdhet, socioekonomi, barn, etnisk och språklig bakgrund, samt funktionsnedsättning. Det är en del i arbetet för social sammanhållning, solidariskt fördelad kultur och ett demokratiskt samhälle. Ett särskilt viktigt perspektiv att prioritera under 2022 är kultur i hela länet. Erfarenheter från det genomförda integrationsprojektet bör också tas tillvara.

Indikatorer

Andel besökare/deltagare som är barn 0-18 år, och tar del av kultur som har finansierats med regionalt fördelade verksamhetsmedel inom de prioriterade områdena 2018-2023

Genomförda kultursatsningar med koppling till de sex perspektiven 2018-2023

Andel aktörer som finansieras med regionala verksamhetsmedel som har handlingsplaner för de sex perspektiven.

Kvalitativ beskrivning av arbetet för att stärka arbetet och lärandet kring de sex perspektiven.

Andelen kommuner som har barnkulturplaner.

Andelen skolor i länet som har beställt professionell kultur genom databasen Kulturkraft.

Antalet barn i de olika kommunerna som har tagit del av professionell kultur genom beställningar genom databasen Kulturkraft.

Kvalitativ beskrivning av regionalt finansierade aktörers arbete med de sex perspektiven utifrån handlingsplaner 2020-2023.

Fördelning av medel till stipendiet Ung peng.

Aktiviteter

Alla perspektiv internt. Kompetensutveckla personal inom område kultur och ideell sektor inom de sex perspektiven.

Alla perspektiv externt. Stärka lärandet kring de sex perspektiven med fokus på politiker, tjänstepersoner, yrkesmässiga kulturskapare och civilsamhället,

Kultur och civilsamhällskonferens

Etnisk mångfald Utveckla regional version av ”Konsten att delta” för att öka etnisk mångfald i länets professionella kulturliv.

Mål: Region Örebro är en del i arbetet för en hållbar samhällsutveckling och ett attraktivt län i samverkan med andra samhällsområden, som hälsa, näringsliv, turism, samhällsplanering, skola och miljö. Arbetet med kultur och hälsa ska prioriteras under 2022.

Indikatorer

Kultur och hälsa Kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Kultur för barn och unga, Kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Kultur och näringsliv/turism Kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Kultur och digitalisering Kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Spelkultur Kvalitativ beskrivning av arbetet 2021-2023

Kultur i samhällsplanering och miljöarbete Kvalitativ beskrivning av arbetet 2021-2023

Kulturutveckling i kommunal samverkan Kvalitativ beskrivning av arbetet 2020-2023

Aktiviteter

Hälsa: Samverka med forskning kring kultur och hälsa

Hälsa: Utveckla arbetet med biblioterapi och shared reading.

Infrastruktur barn och unga: Fortsatt utveckling av KulturKraft.

Näringsliv/turism: Samverkan mellan kultur, ideell sektor och näringsliv för att stärka de kulturella kreativa näringarna och besöksnäringen kopplat till kultur.

Samhällsplanering: Utveckla en regional mötesplats kring samhällsplanering ur ett kulturellt perspektiv, s.k. cultural planing.

Miljö: Verka för ökad medvetenheten kring miljöfrågor i vårt interna och externa arbete?

Kommunal samverkan Ökad samverkan mellan kommuner och utvecklingsledare för att nå hela länet

Kommunal samverkan Ökad samverkan mellan kommuner och institutioner för att nå hela länet

Kommunal samverkan Sprida kunskap om forskning som visar att människor mår bättre av kultur. Vara med och stimulera samverkan för projekt/metodutveckling.

Kommunal samverkan Gemensam kompetens-utveckling för skolchefer och kulturchefer för att lära sig mer om varandras verksamheter

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län arbetar för stärkta förutsättningar för civilsamhället, folkbildningen och den sociala ekonomin. Viktiga delar är skapandet av nätverk och mötesplatser och annat stöd.

Indikatorer

En kvalitativ beskrivning av det fördjupade arbetet med Partnerskapet för sociala innovationer

Antalet innovationer som får stöd från den sociala stödformen för sociala innovationer.

Aktiviteter

Samordna Partnerskapet för sociala innovationer.

Mål: Verksamhetsmål: Region Örebro län har internationaliserat arbetet kring civilsamhället och social ekonomi. Det möjliggör för organisationer i länet att ta del av resurser på EU-nivå, vilket i sin tur bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Indikatorer

Antal ansökningar som har skickats till externa finansiärer.

Antal REVES-relaterade aktiviteter.

Antal styrelsemöten i nätverket REVES.

Aktiviteter

Aktivt utveckla projektsamverkan med befintliga och tänkbara samarbetspartners

Aktivt delta i REVES styrelse, i relevanta arbetsgrupper samt aktivt ge information och svara på förfrågningar via REVES kansli och medlemmar.

Effektmål 8. Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Indikatorer

Ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om "Digitalt först".

Kvalitativ beskrivning av den digitala utvecklingen inom kulturområdet i länet

Kvalitativ beskrivning av hur regionala biblioteksverksamheten har arbetat för minskat digitalt utanförskap tillsammans med länets folkbibliotek.

En analys av spridningen och utbudet av kultur, folkbildning och föreningar i hela länet med stöd av GIS

Aktiviteter

En GIS-kartläggning med fokus på att kunna analysera spridningen och utbudet av kultur, folkbildning, och föreningar i hela länet.

Utveckla arbetsformer för att skapa en långsiktig och hållbar infrastruktur för arbetet med digital delaktighet utifrån digital folkbildning och folkbibliotekens förmedlande roll.

3.2 Perspektiv: Process

Perspektivet process är strategier för arbetsmetoder och arbetsprocesser för att målen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Strategierna är långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås och anger inriktningen för hur verksamheten ska utföras.

Styrdokumentet för Område kultur och ideell sektor är den regionala utvecklingsstrategin, den regionala kulturplanen, den regionala biblioteksplanen och planen för civilsamhälle och social ekonomi.

Arbetet inom Område kultur och ideell sektor sker utifrån ett tillitsbaserat arbetssätt där dialog, utvärdering och fortsatt lärande är viktiga beståndsdelar. Arbetssättet bygger på samverkan och utveckling genom arenor och kollegial ekonomistyrning och syftar till att på ett hållbart och effektivt sätt kunna möta olika slags samarbetspartners och skapa delaktighet. Genom intern och extern samverkan skapas synergieffekter för fortsatt utveckling av länet. Tillsammans är vi med och skapar ett bättre liv genom ökad social sammanhållning och hållbarhet samt ett län som är attraktivt för länets invånare såväl som för besökare.

Arbetet för att uppnå målen sker på flera olika sätt. Det handlar om att fördela medel och initiera projekt samt följa upp och utvärdera. Det handlar om att på olika sätt föra dialog, genomföra utbildningar och samverka. Det handlar om att inom vissa områden skriva avtal, ge uppdrag och skapa gemensamma handlingsplaner. Andra delar handlar om omvärldsanalys, internationellt arbete och att ta del av forskning.

Strategi: Kvalitet och utveckling

Strategier för kvalitet och utveckling

- Att skapa värde tillsammans med de Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Region Örebro län är utpekad av regeringen som regional utvecklingsansvarig i Örebro län. I förordningen beskrivs uppdraget som att:

- Utarbeta och fastställa en strategi för länet utveckling, regional utvecklingsstrategi.
- Samordna insatser för att genomföra strategin. Insatser ska skapa hållbar regional utveckling.
- Följa upp och låta utvärdera och årligen redovisa resultat till regeringen.

Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet ska vara en integrerad del i analyser, strategier, program och insatser.

Den organisation som ansvarar för det regionala tillväxtarbetet ska bland annat samordna insatser för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. Ansvarig organisation är också skyldig att följa utvecklingen i länet och analysera, följa upp och utvärdera det regionala utvecklingsarbetet. Arbetet ska ske löpande, systematiskt och långsiktigt.

Den regionala utvecklingsstrategins tre övergripande mål som speglar de tre hållbarhetsdimensionerna, är beroende av varandra:

- stark konkurrenskraft,
- hög och jämlik livskvalitet,
- god resurseffektivitet,

Det krävs tvärssektoriell samverkan, samhandling och en konsekvent integrering av de tre hållbarhetsdimensionerna i allt utvecklingsarbete för att nå målet om ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Arbets sättet behöver vara utmaningsdrivet och utforskande där utvecklingsstrategins mål eller prioriterade områden sätts i centrum. När vi kraftsamlar kring insatser behöver vi tänka utanför områdes- och organisationsgränser. En beskrivning av helheten och hur olika delar hänger ihop och påverkar varandra är ett steg för att öka förståelsen, tydliggöra olika aktörers ansvar samt öka delaktigheten. Infrastruktur för uppföljning och utvärdering samt en plan för kommunikation och samverkan gör att det finns möjligheter för god systematik i lärandet.

Kontinuerlig uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin är en viktig del i själva genomförandet. En del av uppföljningen är kvantitativ där effektmålen följs upp med indikatorer. För att kunna tolka och förstå indikatorernas utfall behöver det kompletteras med kvalitativ information som samlas in i samband med uppföljning av de prioriterade områdena, handlingsplaner, dialoger med länets aktörer och andra analyser. Varje prioriterat område påverkar samtliga övergripande mål och flera effektmål i den regionala utvecklingsstrategin. Därför identifierar vi vilka insatser som binder ihop de prioriterade områdena i den regionala utvecklingsstrategin och skapar en gemensam förståelse om hur allt hänger ihop. Genom att aktörer samlas kring gemensamma insatser blir det större kraft i genomförandet, då fler jobbar tillsammans. Detta gäller såväl internt inom organisationen, som mellan olika regionala aktörer, men också nationellt med andra regioner samt internationellt och då framförallt inom EU.

Beroende på vilka insatser som är mest angelägna att arbeta med framöver, kan sättet utvecklingsarbetet bedrivs på skilja sig åt utifrån utmaningens art. Det kan leda till att en ny handlingsplan arbetas fram, att en utforskande expedition startas, att ett nätverk initieras eller förändras eller att ett projekt startas.

Strategi: Digitalisering

Strategier för digitalisering

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Genom att medverka i Region Örebro läns digitaliseringsstrategi skapar område kultur och ideell sektor förutsättningar för hur digitaliseringen kan användas som strategiskt verktyg för att vara en del i samhällsutvecklingen och erbjuda bättre samhällsservice och öka invånarnas delaktighet.

Aktiviteter

Arbeta utifrån framtagna digitaliseringsplan för Område kultur och Ideell sektor.

Strategi: Hållbar utveckling

Strategier för hållbar utveckling

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Strategi: Regional utvecklingsstrategi

Strategier för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

Sverige har i mars 2021 fått en ny nationell strategi, Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030. Strategin utgör inriktningen för den regionala utvecklingspolitiken. Genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken ska vara samordnad med landsbygdpolitiken, politiken för hållbar stadsutveckling, miljöpolitiken samt andra berörda politikområden. Strategin med dess strategiska områden och prioriteringar är vägledande för inriktningen av de regionala utvecklingsstrategierna.

Stora samhällsutmaningar som genomsyrar hela den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 är:

- miljöproblem och klimatförändringar
- demografiska förändringar
- ökade klyftor både inom Sverige och inom EU.

Dessa samhällsutmaningar samt förutsättningarna för en hållbar regional utveckling varierar mellan olika delar av landet. Därför behöver insatser för en hållbar regional utveckling ha ett territoriellt perspektiv.

Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till en hållbar utveckling i alla delar av landet. Utvecklingskraften i städer, tätorter samt gles- och landsbygder ska stärkas och klyftorna ska minska. Möjligheterna att bo, leva och verka i hela landet ska förbättras. Alla människor ska kunna känna delaktighet, påverka sin livsmiljö, forma sina liv och få tillgång till utvecklingsresurser utifrån sina förutsättningar oavsett var i landet man bor. Goda, attraktiva och omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer är betydelsefullt i detta, liksom att verka för bevarande av biologisk mångfald och ekosystemtjänster för att skapa motståndskraftiga samhällen i ett förändrat klimat. Näringslivet ska ges goda förutsättningar att stärka konkurrenskraften och bidra till omställningen till hållbar utveckling.

Den regionala utvecklingsstrategin, RUS ska ses över vart fjärde år. Region Örebro läns nuvarande RUS, Tillväxt och hållbar utveckling – Regional utvecklingsstrategi för Örebro län 2018-2030, är antagen 2018. Region Örebro län har därför genomfört en översyn av strategin. I dialog med partnerskapet för regional utveckling har Region Örebro län beslutat att inte göra en ny RUS utan att behålla strukturen i nuvarande RUS och att göra nödvändiga uppdateringar.

Strategi för regional utvecklingsstrategi

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

Uppföljning av regional utvecklingsstrategi för Örebro län 2018-2030 har identifierat tre områden att kraftsamla kring och integrera i genomförandet:

- Omställning till ett långsiktigt hållbart näringsliv och en cirkulär ekonomi.
- En ökad inkludering.
- Stärka barn och ungas förutsättningar att möta sin framtid.

Mål: Region Örebro län har ett regionalt ledarskap som skapar tillit, förtroende och ett gemensamt lärande hos länets aktörer.

Indikatorer

Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har mål och prioriteringar som kopplar till RUS, i sin verksamhetsplan ska öka.

Andel organisationer inom partnerskapet för regional utveckling, som har högt förtroende för Region Örebro län i rollen som regionalt utvecklingsansvarig ska öka.

Andel organisationer som använder statistik och underlag kopplat till RUS, för uppföljning och/eller nya beslut ska öka.

Mål: Handlingsplaner och insatser kopplade till RUS integrerar viktiga perspektiv som jämställdhet, barn och unga, internationellt samarbete samt inkludering.

Indikatorer

Andel handlingsplaner kopplade till RUS som är jämställdhetsintegrerade ska öka.

Andel handlingsplaner kopplade till RUS som har integrerat perspektiven som anges i den regionala utvecklingsstrategin, där det är relevant, ska öka.

Strategi: Storregionalt och internationellt samarbete

Strategier för storregionalt och internationellt samarbete

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

Aktiviteter

Att delta i REVES styrelse, i relevanta arbetsgrupper samt aktivt ge information och svara på förfrågningar via REVES kansli och medlemmar

Att aktivt utveckla projektsamverkan med befintliga och tänkbara samarbetspartners i andra länder samt delta på relevanta europeiska konferenser, seminarier eller möten inom området

3.3 Perspektiv: Resurs

Perspektivet resurs beskriver hur Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning och ha en långsiktig stark och hållbar ekonomi och uppnå verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Effektmål 9. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Indikatorer

Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.

Attraktiv arbetsgivarindex, AVI, ska öka i jämförelse med föregående år.

Jämställdhetsindex, Jämix, ska öka i jämförelse med föregående år.

Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.

Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.

Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.

Effektmål 10. Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Indikatorer

Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

Aktiviteter

Kollegial ekonomi analys 4 ggr/år

Ekonomiredovisning med analys 4 ggr/år till kultur-nämnd

4 Budget

4.1 Ekonomiskt utgångsläge och utveckling

Nämnden omsätter i budget ca 170 mnkr och finansieras både av regionen (69 %) och staten/övriga aktörer (31 %).

Verksamheten har hållit budgeten bra de senaste åren så även under 2021. Dock har den pandemi (Covid -19) som varit även under 2021 påverkat omsättningen då extra riktade satsningar kommit från Statens kulturråd som direkt slussats vidare till andra aktörer.

Förutsättningarna inför 2022 bedöms som rimliga då en pris- och löneökning kompenseras med 2,1 % samt att 1,5 miljoner kronor har tilldelats som en särskild satsning för att stärka sammanhållningen av kultur och civilsamhälle i länet.

4.2 Budget 2022

Budgeten för 2022 innehåller inga större förändringar jämfört med 2021, men omfördelningar mellan olika delar inom verksamheten har skett. Den pris- och löneuppräknings på 2,1 % nämnden fått för 2022 har fördelats ut utifrån den politiska inriktning som finns för 2022. Framst har den gått till Samverkansmodellen, ett nytt regionalt stöd till Konst på hög samt till en satsning för kulturplan och kunskapshöjande information och utbildning internt och externt. Budgeten innehåller även 1,5 mnkr för särskilda satsningar för att stärka sammanhållningen av kultur och civilsamhälle i länet.

Rent ekonomiskt kan verksamheten delas upp i tre huvudblock:

- Föreningsbidrag (studieförbund, idrottsförbund, kulturföreningar, ungdomsorganisationer m fl)
- Samverkansmodellen (kulturinstitutioner, egen verksamhet för bland annat länsbibliotek och konsulentverksamhet)
- Egen verksamhet (t ex utvecklingsarbete kultur, civilsamhälle och social ekonomi, kulturstöd och projekt).

Nämnden fattar beslut om föreningsbidrag i december 2021 avseende 2022, vilket gäller för hela året varpå utbetalningar sker och här finns det i princip ingen risk för budgetavvikelse.

Nämnden fattar beslut om samverkansmodellen under första kvartalet 2022 som gäller för helåret och betalas ut enligt fastställd plan till kulturinstitutionerna. När det gäller kulturinstitutionerna finns det i princip ingen risk för budgetavvikelse, däremot i vår egen verksamhet inom samverkansmodellen kan avvikelser förekomma.

Principen är densamma 2022 som tidigare år att endast de satsningar som är kända har beaktats i budget även om sannolikheten är stor att ytterligare finansiering kan tillkomma.

Ekonomi följs upp månatligen med målsättningen att tidigt fånga upp negativa avvikelser, i och med detta så bedöms möjligheterna att hålla budget som goda.

4.3 Ekonomiska nyckeltal

Procent	Budget 2022	Prognos 2021	Budget 2021
Lönekostnadsökningstakt	2,8 %	4,6%	5,8%

4.4 Resultatbudget kultur

Belopp i mnkr	Budget 2022	Prognos 2021	Budget 2021
Verksamhetens intäkter			
Erhållna bidrag	46,2	54,6	46,2
Övriga intäkter	6,7	7,6	6,4
Summa intäkter	52,9	62,2	52,6
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	-14,2	-13,6	-13,8
Lämnade bidrag	-141,6	-152,9	-141,6
Övriga kostnader	-14,2	-9,0	-10,5
Avskrivningar, inventarier	0	0	0
Summa kostnader	-170,0	-175,5	-165,9
Verksamhetens nettokostnader	-117,1	-113,3	-113,3
Finansnetto		0	0
Resultat *)	-117,1	-113,3	-113,3

*) Resultat budget 2022 ska överensstämma med nämndens budgetram från regionfullmäktige

Erhållna bidrag innehåller först och främst statsbidrag men även extern finansiering till de projekt som bedrivs.

Övriga intäkter utgör i huvudsak Örebro Kommuns insats i samverkansmodellen genom finansiering till länsteatern.

Personalkostnader har ökat något vilket till största delen beror på en ökning inom samverkansmodellen där vi också får ökade medel för dessa kostnader.

Lämnade bidrag innehåller föreningsbidrag och kulturstöd samt den del av samverkansmodellen som inte bedrivs i egen regi utan betalas ut till kulturinstitutioner och andra aktörer.

Övriga kostnader är diverse kostnader för vår egen verksamhet, däribland projekten.

4.5 Driftbudget kultur

Belopp i mnkr	Budget 2022		Prognos 2021	
	Omsätt-ning	Varav budget-ram	Omsätt-ning	Varav budget-ram
Ledning	6,6	6,6	6,2	5,3
Kulturstöd	7,3	7,3	6,7	6,5
Civilsamhälle och social ekonomi	3,1	2,4	3,1	2,4
Särskilda satsningar	1,5	1,5	1,5	1,5
Samverkansmodellen	107,1	56,5	113,1	54,9
Föreningsbidrag	39,7	39,7	39,6	39,6
Projekt	1,6	0	2,3	0
Nämndkostnader	3,1	3,1	3,1	3,1
Summa	170,0	117,1	175,6	113,3

Delar av verksamheten har räknats upp med 2,1 % och särskilda satsningar har påförts.

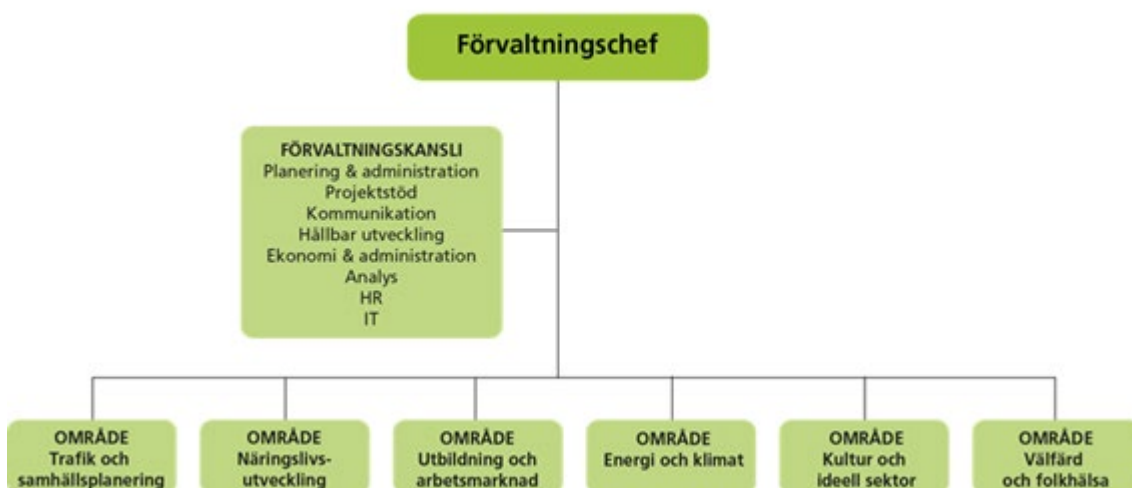
4.6 Investeringsbudget

Belopp i mnkr	Budget 2022	Prognos 2021	Budget 2021
Immateriella anläggningstillgångar			
Byggnadsinvesteringar			
Medicinteknisk utrustning			
It-utrustning			
Övrig utrustning			
Summa			

5 Organisation

Förvaltning regional utveckling består av 6 sakområden och ett förvaltningskansli. Förvaltningens verksamhet är indelad i tre politiska nämnder. Regional tillväxtnämnd, samhällsbyggnadsnämnden och kulturnämnden.

Till kulturnämnden hör sakområdet kultur och ideell sektor. Förvaltningskansliet hör organisatorisk till regional tillväxtnämnd men ger stöd till hela förvaltningen och kostnaderna delas mellan de tre nämnderna enligt en beräkningsmodell

2017-10-02

6 Uppföljning

Uppföljning av kulturnämndens måluppfyllelse och resultat sker i delårsrapport 1 och verksamhetsberättelsen. I uppföljningen ingår även uppföljning av internkontrollplan med risker och åtgärder.

Det ekonomiska utfallet och årsprognos rapporteras månadsvis i periodrapporter.

7 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten:

Intern styrning

- a) Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter samt uppnår beslutade mål och uppdrag.
- b) Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Intern kontroll

- c) Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- d) Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- e) Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Förenklat kan man säga att den interna styrningen syftar till att "få bra saker att hända" för att verksamheten ska fullgöra/uppnå krav a-b och den interna kontrollen syftar till att "undvika negativa händelser" som kan leda till att verksamheten inte bedrivs i enlighet med krav c-e. Aktiviteter kopplade till den interna styrningen dokumenteras i nämndens verksamhetsplan och åtgärder kopplade till den interna kontrollen dokumenteras i internkontrollplanen som är del av verksamhetsplanen.

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 6 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna styrning och kontroll ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamhetens förutsättningar, art och omfattning. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll. Vid uppföljningen av helår ska förvaltningar och nämnder göra en bedömning (ISK-bedömning) om den interna styrningen och kontrollen har varit tillräcklig. Regionstyrelsen gör sedan utifrån sin uppsiktsplikt en samlad bedömning i årsredovisningen.

7.1 Internkontrollplan

Internkontrollplanen består dels av regionövergripande risker med åtgärder som berör samtliga nämnder samt nämndspecifika risker med åtgärder.

Uppföljningen av IK-planen dokumenteras i delårsrapport samt i verksamhetsberättelsen. Resultatet av uppföljningen bereds i verksamhetsdialoger mellan förvaltningschef och regiondirektören.

Förklaringar till IK-planen nedan:

Verksamhet: Process/område.

Risk: Händelse som, om den inträffar kan leda till att verksamheten inte bedrivs i enlighet med krav c, d och e.

Åtgärd: Hur verksamheten vill hantera de risker som inte accepteras.

Verksamhet	Risk	Åtgärd
HR	Risken att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inte efterlevs.	Regionövergripande åtgärd: Varje chef ska säkerställa efterlevnaden av SAM utifrån de regionövergripande dokument som finns, och uppföljning ska ske i ledningsgrupper och i samverkansgrupper.
Ekonomi	Risken att leverantörsfakturer inte betalas i tid.	Regionövergripande åtgärd: Månadsvisa kontroller av ej attesterade fakturer i centralen i ekonomisystemet Raindance.
Informationssäkerhet	Risken att verksamheten inte efterlever tillämplig dataskyddslagstiftning (GDPR och Patientdatalagen). Samt NIS-direktivet och lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.	Regionövergripande åtgärd: Säkerställ ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete med användande av de resurser som i prioritering i förhållande till andra angelägna verksamheter, kan anslås. All berörd personal ska ha god kunskap om och medverka till att följa regelverk för informationssäkerhet, att informationsklassa och riskbedöma vid inköp, upphandling och förändring som kan påverka informationssäkerheten.
		Regionövergripande åtgärd: Säkerställ att informationsklassning av IT-stöd som innehåller personuppgifter har genomförts i enlighet med riktlinje för informationsklassning.
		Regionövergripande åtgärd: Informationsägare/objektägare ska säkerställa att identifierade informationssäkerhetsbrister åtgärdas.

4

Utvecklingsmedel för att stärka folkbibliotekens digitala utvecklingsarbete 21RS6708

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Petra Jansson

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS6708

Organ
Kulturnämnden

Utvecklingsmedel för att stärka folkbibliotekens digitala utvecklingsarbete

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att bevilja 101 000 kronor till Örebro bibliotek för att samordna en utbildningsserie i digital verksamhetsutveckling för länets folkbibliotekspersonal samt

att medel tas från kulturnämndens budget avsatta för regional biblioteksutveckling.

Sammanfattning

Den digitala kompetensnivån är i Sverige generellt sett hög, men den tekniska utvecklingen går snabbt och behovet av att stärka digitala kompetenser är fortsatt stor. Det gäller nationellt och i Örebro län, för invånare såväl som anställda i offentlig verksamhet.

Örebro bibliotek ansöker om 101 000 kronor i syfte att stärka den digitala kompetensen hos folkbibliotekspersonalen i länet. Genom workshops med forskare och föreläsare vill Örebro bibliotek etablera en grund för vad som ska ingå i folkbibliotekens digitala uppdraget och en riktning för verksamheternas digitala utveckling. Insatserna har till syfte att leverera god service åt användare och besökare samt öka samverkan mellan länets folkbibliotek i digitala frågor. Målgrupper är medarbetare på länets folkbibliotek och folkbibliotekens användare.

Utifrån mål i biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023 har den regionala biblioteksverksamheten avsatt 200 000 kronor i utvecklingsmedel 2021 för projekt som syftar till att minska digitala klyftor i samhället, det

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Petra Jansson

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS6708

digitala utanförskapet och främja digital innovation. Medlen är ett överskott från tidigare projekt ”Digitalt först med användaren i fokus 2018 – 2020” och ingår i ett av kulturkommitténs beslutade omstartspaket, ”Digitalt först med användaren i fokus i Örebro län”.

Förslaget är därför att bevilja Örebro bibliotek 101 000 kronor.

Ärendebeskrivning

I digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021 – 2026 är ett av målen att alla invånare i Örebro län ska kunna använda och utveckla sina digitala kompetenser. För att nå målet är en av de strategiska inriktningarna att höja den digitala kompetensen hos medarbetare och beslutsfattare i offentlig verksamhet. I strategin beskrivs även medie- och informationskunnighet, källkritik och folkbibliotekens förmedlande roll som viktiga strategiska inriktningar för att öka förmågan och möjligheten att bidra till och delta i det digitala samhället.

I Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023 anges digitalisering som en gemensam utmaning och ett mål för Region Örebro läns biblioteksverksamheter. En av utmaningarna för länets biblioteksverksamheter är att stärka bibliotekspersonalens digitala kompetenser och förutsättningar att möta den digitala omställningen. Det är framför allt genom att stärka bibliotekspersonalens digitala kompetenser som invånarnas digitala trygghet kan öka och utvecklas.

I Bibliotekslag (2013:801) 7 § anges att folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Alla ska vara en del av och känna en grundtrygghet i den digitala samhällsutvecklingen. Delaktighet i demokratin förutsätter idag förmågan att inhämta och värdera kunskap via digitala kanaler. Medie- och informationskunnighet har därför blivit en allt viktigare kompetens för alla samhällsmedborgare.

För att möta bibliotekslagen finns två mål utifrån området digitalisering i biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023.

- Mål 4, att tillsammans med folkbiblioteken verka för ett minskat digitalt utanförskap inom ramen för den regionala digitaliseringsstrategin
- Mål 9, att verka för att kunskaperna hos folkbibliotekspersonalen ökar, så att de upplever en större trygghet när folkbiblioteken möter det digitala samhällets utmaningar.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Petra Jansson

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS6708

Örebro bibliotek vill genom sin ansökan om utvecklingsmedel om 101 000 kronor gemensamt utveckla arbetssätt för folkbibliotekens digitala uppdrag. Tillsammans med inbjudna föreläsare och forskare inom området digitalisering vill Örebro bibliotek utarbeta riktlinjer för folkbibliotekens arbete med digitala frågor för att i längden ge bättre service åt bibliotekens användare och besökare. Målet med satsningen är att stärka digitala kompetenser hos länets biblioteksmedarbetare, etablera en länsgemensam förståelse för vad som ingår i bibliotekens digitala uppdrag och stimulera god service i digitala frågor gentemot bibliotekens besökare.

Med sin ansökan vill Örebro bibliotek även stärka samverkan mellan länets folkbibliotek. Genom att undersöka förutsättningarna för en länsgemensam grund i det digitala uppdraget etableras en riktning för den digitala folkbiblioteksutvecklingen över kommungränserna, och folkbibliotekens användare och besökare får därigenom en likvärdig service i hela länet. Inom satsningen tar Örebro bibliotek en samordnande funktion för alla länets folkbibliotek.

Projektet berör följande prioriterade områden (i biblioteksplan för Region Örebro län 2020-2023)

- socioekonomi
- att minska det digitala utanförskapet
- ge kunskaper om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet
- att öka samverkan

Bedömning

Åtgärden bedöms vara viktig för att stärka den digitala kompetensen hos folkbibliotekens medarbetare och i förlängningen bibliotekens användare och besökare utifrån målen i Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023, digitaliseringsstrategi för Örebro län 2021 – 2026 och omstartspaket 4: Digitalt först med användaren i fokus i Örebro län. Åtgärden är därtill viktig för att utveckla samverkan mellan folkbiblioteken i Örebro län utifrån uppdrag i Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023 och Bibliotekslagen (2013:801).

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Petra Jansson

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS6708

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Satsningen syftar till att minska klyftor mellan individer och grupper i samhället generellt utifrån ett fokus på digital kompetenshöjning och tillgänglighet. Satsningen kan även sägas ha en positiv miljöpåverkan utifrån syftet att öka den digitala delaktigheten hos invånarna i Örebro län.

Ekonomiska konsekvenser

Den särskilda satsningen ryms inom ordinarie budget.

Uppföljning

Kulturnämnden delges information om hur medlen har använts när projekttiden är över senast 2024.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnden 2021-09-08 Utvecklingsmedel för att stärka folkbibliotekets digitala utvecklingsarbete.
Örebro biblioteks ansökan.

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Fredrik Rööf, verksamhetsutvecklare Örebro bibliotek
Fehime Bodur, enhetschef Örebro bibliotek

Ansökan skickas till:peter.alsbjer@regionorebrolan.se

Skriv i de grå fälten nedan!

Ansökningsdatum:

Ansökningar tas emot två gånger
årligen: **15 mars** och **15 oktober**.
Det går inte att söka retroaktivt.
Handläggningstiden kan uppgå till en
månad, från sista ansökningsdag räknat.

Kontaktperson:

Peter Alsbjer
Regionbibliotekarie
019 - 602 72 54
peter.alsbjer@regionorebrolan.se

Sökande

Bibliotek Örebro bibliotek	Organisationsnummer 212000-1967
Kontaktperson namn Fredrik Röö	Funktion/befattning Verksamhetsutvecklare
Postadress Box 325 10	Postnummer och ort 701 35 Örebro
Telefon 019-21 61 56	E-post Fredrik.roos@orebro.se
PlusGiro/Bankgiro/Bankkonto 5912-4057	

Ansökan avser

Aktiviteten/arrangemanget/projektets namn Vad är vårt digitala uppdrag?	
Ansökt belopp 50 000 kr	Aktiviteten/arrangemanget/projektet beräknas vara genomfört datum: 20220601

Om projektet eller aktiviteten (Raderna utökas automatiskt. Bifoga gärna kompletterande dokument)**Kort beskrivning av aktiviteten/arrangemanget/projektet**

Vi kommer att planera flera så kallade diskussionsworkshop där personer utanför vår organisation håller i kortare föredrag om hur de ser på bibliotekets digitala uppdrag alternativt närliggande digitaliseringsfrågor. Efter det kommer personalen i smågrupper diskutera fram hur vi kan använda detta. Pengarna är tänkta att användas till att kunna bjuda in föreläsare/forskare.

Syfte och bakgrund

I början av 2021, efter nästan ett år av pandemin och fler digitala möten än man orkar räkna och efter diverse kurser i hur man håller ett kreativt digitalt möte tillsammans med en vilja att få igång användandet av Digiteket, startade vi upp något vi kallade för diskussionsworkshops. Personal genomförde enskilt en kurs från Digiteket (Får jag verkligen svara på alla frågor?) som vi sen diskuterade på Teams i smågrupper. En stor fråga som togs upp i flera av diskussionerna var "Vad är vårt uppdrag? Vad ingår egentligen i det?". Så under maj månad bjöd vi in Brit Stakson och Sandra Spjuth för att ge oss insikter kring hur de tänker om just de frågorna. Brit utifrån ett större perspektiv om var digitaliseringen är på väg och Sandra utifrån ett länsperspektiv.

Nu vill vi fortsätta med att ta in personer utifrån som ger sin bild av vad digitaliseringen innebär för biblioteken som vi kan använda som underlag vid interna diskussioner.

Syftet med aktiviteterna är att gemensamt kunna utveckla formuleringar och arbetssätt för vårt digitala uppdrag.

Vem ska genomföra projektet eller aktiviteten

Fredrik Röö, Maja Edberg och Fredrik Johansson

Tidsplan

Under hösten är tre tillfällen redan inplanerade, men det är inte bestämt vilka föreläsare som ska bjudas in. Sen under våren tänker vi fortsätta för att avsluta föredragsserien innan sommaren. Under hösten kommer vi arbeta att med materialet.

Arbetet börjar 2021-08-31 och avslutas 2022-12-31.

Mål

- Öka personalens kompetens
- Formulera en gemensam syn på vad digitaliseringen innebär för oss och hur vi vill nyttja den

- Vilka frågor ska vi hjälpa till med i disken

Målgrupp

Personalen på Örebro bibliotek och i längden Örebro kommuns medborgare

Önskat resultat

Tydligare riktlinjer för både personalen och besökarna när det kommer till hur vi kan hjälpa dem i disken.

Bättre service för besökarna så att de får den hjälp de önskar.

En gemensam syn på vad digitaliseringen är och kommer innebära för personalen.

Beskriv vilka av prioriteringarna som anges i riktlinjerna som berör projektet eller aktiviteten

Se nedan kryss.

Har projektet eller aktiviteten genomförts tidigare?

Nej x Ja Om ja, ange antal gånger: 1 och vilket/vilka år: 2021

Har kommunen en aktuell biblioteksplan?

Nej x Ja

Vilket eller vilka av följande prioriterade områden berör aktiviteten/ arrangemanget/ projektet? Sätt ett eller flera kryss.

Hela länet

Jämställdhet (inkl HBTQ)

Socioekonomi

x

Barn

Etnisk och språklig bakgrund

Funktionsnedsättning

Kan aktiviteten/ arrangemanget/ projektet kopplas till något eller några av den regionala biblioteksverksamhetens mål i Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023? (Sätt ett eller flera kryss)

Det syftar till att öka deltagandet i allmänna val,

Det handlar om verksamhet riktad till, av, för och med de i bibliotekslagen prioriterade grupperna,

Det syftar till att minska det digitala utanförskapet.

x

Det syftar till att stärka litteraturens ställning.

Det syftar till läsfrämjande verksamhet.

Det syftar till kunskaper om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

X

Det syftar till samverkan.

X

Det handlar om biblioterapi.

Det handlar om kultur och hälsa.

Budget Det går bra att bifoga ett separat budgetdokument

Intäkter	Sökt belopp	Beviljat belopp
Biblioteksutveckling Region Örebro län (se ”Ansökt belopp, s. 1”)	50 000 kr	
Egen insats eller medfinansier-/er: Örebro kommun	7 000 kr	7 000kr
INTÄKTER TOTALT		

Utgifter	Kostnadsbelopp
Föredragshållare	
Arbetstid	
UTGIFTER TOTALT	

Bilagor

- Budget
 Projektplan
 Ytterligare bilagor, nämligen:

Uppgifternas riktighet intygas

Namnteckning (krävs <u>ej</u> när ansökan inskickas via e-post)	Ort och datum Örebro 2021-06-24
Namnförtydligande Fredrik Rööf	Funktion/befattning Verksamhetsutvecklare

Om den sökande inte är bibliotekschef eller motsvarande, har ansökan förankrats med denna?

- Nej x Ja

Ansökan skickas till:peter.alsbjer@regionorebrolan.se

Skriv i de grå fälten nedan!

Ansökningsdatum:

Ansökningar tas emot två gånger
årligen: **15 mars** och **15 oktober**.
Det går inte att söka retroaktivt.
Handläggningstiden kan uppgå till en
månad, från sista ansökningsdag räknat.

Kontaktperson:

Peter Alsbjer
Regionbibliotekarie
019 - 602 72 54
peter.alsbjer@regionorebrolan.se

Sökande

Bibliotek Örebro bibliotek	Organisationsnummer 212000-1967
Kontaktperson namn Fredrik Röös	Funktion/befattning Verksamhetsutvecklare
Postadress Box 325 10	Postnummer och ort 701 35 Örebro
Telefon 019 21 61 56	E-post Fredrik.roos@orebro.se
PlusGiro/Bankgiro/Bankkonto 5912-4057	

Ansökan avser

Aktiviteten/arrangemanget/projektets namn Vad är vårt digitala uppdrag?	
Ansökt belopp 101 000 kr	Aktiviteten/arrangemanget/projektet beräknas vara genomfört datum: 20220601

Om projektet eller aktiviteten (Raderna utökas automatiskt. Bifoga gärna kompletterande dokument)**Kort beskrivning av aktiviteten/arrangemanget/projektet**

Vi kommer att planera flera så kallade diskussionsworkshops där inspiratörer håller i kortare föredrag om hur de ser på bibliotekets digitala uppdrag alternativt närliggande digitaliseringsfrågor. Efter det kommer personalen i smågrupper diskutera fram hur vi kan använda detta. Pengarna är tänkta att användas till att kunna bjuda in föreläsare/forskare, lokallhyra med kringkostnader och administration/planering för personal.

Syfte och bakgrund

I början av 2021, efter nästan ett år av pandemin och fler digitala möten än man orkar räkna och efter diverse kurser i hur man kan hålla ett kreativt digitalt möte tillsammans med en vilja att få igång användandet av Digiteket, startade vi på biblioteken i Örebro kommun upp något vi kallade för diskussionsworkshops. Personal genomförde enskilt en kurs från Digiteket (Får jag verkligen svara på alla frågor?) som vi sen diskuterade på Teams i smågrupper. En stor fråga som togs upp i flera av diskussionerna var "Vad är vårt uppdrag? Vad ingår egentligen i det?". Så under maj månad bjöd vi in Brit Stakson och Sandra Spjuth för att ge oss insikter kring hur de tänker om just de frågorna. Brit utifrån ett större perspektiv om var digitaliseringen är på väg och Sandra utifrån ett länsperspektiv.

Nu vill vi fortsätta med att ta in personer utifrån som ger sin bild av vad digitaliseringen innebär för biblioteken som vi kan använda som underlag för interna diskussioner. För att få in flera intryck och större diskussioner vill vi även bjuda in övriga länsbibliotekspersonal att delta.

Syftet med aktiviteterna är att gemensamt kunna utveckla formuleringar och arbetssätt för vårt digitala uppdrag.

Vem ska genomföra projektet eller aktiviteten

Fredrik Röös, Maja Edberg och Fredrik Johansson från Örebro bibliotek.

Tidsplan

Under hösten är två tillfällen redan inplanerade, men det är inte bestämt vilka föreläsare som ska bjudas in. Sen under våren tänker vi fortsätta för att avsluta föredragsserien innan sommaren.

Arbetet börjar 2021-10-01 och avslutas 2022-06-01.

Mål

- Öka personalens kompetens kring digitalisering

- Formulera en gemensam syn på vad digitaliseringen innebär för oss och hur vi vill nyttja den
- Vilka frågor ska vi hjälpa till med

Målgrupp

Personalen på Örebro läns bibliotek och i längden Örebro läns medborgare

Önskat resultat

Tydligare riktlinjer för både personalen och besökarna när det kommer till hur vi kan hjälpa dem i disken.

Bättre service för besökarna så att de får den hjälp de önskar.

En gemensam syn om vad digitaliseringen innebär för folkbibliotek.

Beskriv vilka av prioriteringarna som anges i riktlinjerna som berör projektet eller aktiviteten

Se nedan kryss.

Har projektet eller aktiviteten genomförts tidigare?

Nej Ja Om ja, ange antal gånger: 1 och vilket/vilka år: 2021

Har kommunen en aktuell biblioteksplan?

Nej Ja

Vilket eller vilka av följande prioriterade områden berör aktiviteten/ arrangemanget/ projektet? Sätt ett eller flera kryss.

Hela länet

Jämställdhet (inkl HBTQ)

Socioekonomi

Barn

Etnisk och språklig bakgrund

Funktionsnedsättning

Kan aktiviteten/ arrangemanget/ projektet kopplas till något eller några av den regionala biblioteksverksamhetens mål i Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023? (Sätt ett eller flera kryss)

Det syftar till att öka deltagandet i allmänna val,

Det handlar om verksamhet riktad till, av, för och med de i bibliotekslagen prioriterade grupperna,

Det syftar till att minska det digitala utanförskapet.

Det syftar till att stärka litteraturens ställning.

Det syftar till läsfrämjande verksamhet.

Det syftar till kunskaper om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

X

Det syftar till samverkan.

X

Det handlar om biblioterapi.

Det handlar om kultur och hälsa.

Budget Det går bra att bifoga ett separat budgetdokument

Intäkter	Sökt belopp	Beviljat belopp
Biblioteksutveckling Region Örebro län (se ”Ansökt belopp, s. 1”)	101 000 kr	
Egen insats eller medfinansiering: Örebro kommun	66 000 kr	
INTÄKTER TOTALT		

Utgifter	Kostnadsbelopp
Föredragshållare	50 000 kr
Lokaler	18 000 kr
Fika	24 000 kr
Personadministration/planering	9 000 kr
Vikariekostnader	6 000 kr
Personalkostnader	60 000 kr
UTGIFTER TOTALT	167 000

Bilagor

- Budget
 Projektplan
 Ytterligare bilagor, nämligen:

Uppgifternas riktighet intygas

Namnsteckning (krävs ej när ansökan inskickas via e-post)	Ort och datum Örebro 2021-06-24
Namnförtydligande Fredrik Röös	Funktion/befattning Verksamhetsutvecklare

Om den sökande inte är bibliotekschef eller motsvarande, har ansökan förankrats med denna?

- Nej x Ja

5

Revidering av Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023

21RS9023

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Peter Alsbjer

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9023

Organ
Kulturnämnden

Revidering av Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta

att Biblioteksplan för Region Örebro län revideras enligt redovisat förslag och gäller från 2022.

Sammanfattning

I och med revideringen av Örebro läns kulturplan som beslutades den 8 september 2021 skedde en omformulering av den regionala biblioteksverksamhetens övergripande mål. En liknande revidering av mål och indikatorer föreslås därför ske även för biblioteksplanen för Region Örebro län för den del som berör ”regional biblioteksverksamhet” i §11 bibliotekslagen.

Ärendebeskrivning

Enligt 17§ bibliotekslagen ska regioner anta planer för sin verksamhet på biblioteksområdet (sjukhusbibliotek, folkhögskolebibliotek och den regionala biblioteksverksamhet som beskrivs i 11§). Den innevarande biblioteksplanen för Region Örebro län antogs av regionfullmäktige i juni 2020 och sträcker sig till 2023.

I och med revideringen av Örebro läns kulturplan skedde en omformulering av den regionala biblioteksverksamhetens övergripande mål. En liknande revidering av mål och indikatorer föreslås därför ske även för biblioteksplanen för Region Örebro län med speciellt fokus på uppdrag, utvecklingsmål och indikatorer för den regionala biblioteksverksamheten som beskrivs i § 11 bibliotekslagen.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Peter Alsbjer

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9023

De föreslagna ändringarna syftar till att mål och indikatorer bli tydligare och lättbegripligare för regionala, nationella och kommunala uppdragsgivare och samverkanspartners. Det föreslås ske genom

- att slå samman nuvarande 11 målområden till 4 övergripande mål för den regionala biblioteksverksamheten.
- att de 49 indikatorernas blir färre, tydligare och enklare att använda.
- att den regionala biblioteksverksamhetens uppdrag får en tydligare koppling till hållbarhetsfrågor i kölvattnet av corona-pandemin.

I samband med översynen har även andra biblioteksverksamheter med Region Örebro län som huvudman tillfrågats om de har behov av ändringar i planen. Detta medför att en korrigerig avseende öppettiderna för det medicinska biblioteket vid USÖ och en mindre korrigerig avseende Fellingsbro folkhögskola läggs till i biblioteksplanen.

Beredning

Ärendet behandlades i kulturnämnden 8 september 2021.

Bedömning

Bedömningen är att de ändringar som föreslås bör genomföras.

När det gäller ändringen av utvecklingsmål för regional biblioteksutveckling beskriver det nya förslaget på ett bättre sätt den utveckling som planeras ske 2022-2023, varför en förändring föreslås.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Barn- och jämställdhetsperspektiven är redan viktiga utgångspunkter i biblioteksplanen. Miljöperspektivet finns också med men i mindre omfattning i och med att hållbarhetsperspektivet och FN:s klimatmål lyfts fram.

Ekonomiska konsekvenser

Finansieringen av åtaganden i biblioteksplanen görs av respektive aktör inom de ekonomiska ramar som verksamheten tilldelats.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Peter Alsbjer

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9023

Uppföljning

Biblioteksplanen följs årligen upp nationellt och regionalt genom den nationella kultur databasen samt genom verksamhetsberättelser och handlingsplaner. Vid behov genomförs ytterligare regional eller nationell uppföljning.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, Revidering av Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023
Sammanställning av förslag på revidering av Biblioteksplan för Region Örebro län 2020 – 2023 inför 2022

Katarina Strömberg Sandh
Kulturchef

Skickas till:

Regionstyrelsen

Tjänsteställe, handläggare
Område kultur och ideell sektor, Peter Alsbjer

Datum
2021-09-22

Beteckning
Sammanställning
DNR 21RS9023

Sammanställning av förslag på revidering av Biblioteksplan för Region Örebro län 2020-2023 inför 2022

Nedan följer en sammanställning av de ändringar som föreslås genomföras i Biblioteksplan för Region Örebro 2020-2023 inför år 2022. De ändringar som föreslås berör främst uppdrag, utvecklingsmål och indikatorer för ren regionala biblioteksverksamheten som beskrivs i § 11 bibliotekslagen samt en korrigerande avseende öppetiderna för det medicinska biblioteket vid USÖ och en mindre korrigerande avseende Fellingsbro folkhögskola.

Revideringarna rörande sidorna 12 – 17 föreslås utifrån det utvecklingsarbete som har genomförts inom regional biblioteksutveckling och litteraturfrämjande verksamhet men hänsyn tagen till folkbibliotekens verksamhet efter corona-pandemin.

Rödmarkeringar innebär förslag på ny text

Genomstrykningar är nuvarande text i kulturplanen som föreslås tas bort

Gul överstrykning markerar var i nuvarande biblioteksplan texten finns

Sida 13 Den regionala biblioteksverksamheten i **Kulturplan för Örebro läns kulturplan**

Region Örebro län vill 2020–2023 att den regionala biblioteksverksamheten i ett post corona-perspektiv utforskar nya metoder för hållbar utveckling och mänskliga rättigheter inom biblioteksområdet, med särskilt fokus på demokrati, läs- och litteraturfrämjande, digitalisering och relevans.

Sid 14 -16 Mål

Den regionala biblioteksverksamheten ska

stödja folkbibliotekens arbete med mänskliga rättigheter, hållbarhet och demokrati.

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Fax: 019-602 70 08

Delmål: Tillsammans med folkbiblioteken ska den regionala biblioteksverksamheten

- verka för att deltagandet vid allmänna val ökar.
- verka för att mänskliga rättigheter implementeras i folkbiblioteksverksamheterna.
- stärka kunskapen om barnrättsfrågor

Indikatorer

- Antal fortbildningstillfällen som berör målet
- Antal projektbidrag som berör målet
- Antal folkbibliotek som genomför barnrättsprövning/ barnbokslut för sin verksamhet
- Antal kommunala biblioteksplaner eller verksamhetsplaner som beskriver folkbibliotekens arbete med
 - bibliotekslagens prioriterade grupper (personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer mrd annat modersmål än svenska)
 - FN:s konvention om barnets rättigheter
 - mänskliga rättigheter
 - demokrat
- Antal kommunala biblioteksplaner eller verksamhetsplaner som beskriver folkbibliotekens arbete med FN:s globala hållbarhetsmål.

1. tillsammans med folkbiblioteken verka för att deltagandet vid allmänna val ökar.

Indikator: Antalet projektbidrag till folkbiblioteken som syftar till att öka deltagandet i allmänna val.

2. tillsammans med folkbiblioteken verka för att mänskliga rättigheter implementeras i folkbiblioteksverksamheterna.

Indikatorer:

–Ett gemensamt regionalt forum för erfarenhetsutbyte i syfte att stärka kunskaperna om delaktighet, inflytande och jämställdhet i samhällsutvecklingen är etablerat mellan den regionala biblioteksverksamheten och folkbiblioteken i hela länet.

–Handlingsplaner för att öka kunskapsnivån hos folkbiblioteken avseende de prioriterade grupperna (personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna, personer med annat modersmål än svenska samt barn och unga) är framtagna.

–Antal fortbildningstillfällen av, för och med folkbibliotekspersonal som berör målet.

–Deltagande från samtliga folkbibliotek vid fortbildningar som berör mänskliga rättigheter och de prioriterade grupperna.

–Antal projektbidrag till folkbiblioteken där verksamhet riktad till, av, med och för de prioriterade grupperna är ett kriterium för bidrag.

3. genom fortbildning stärka kunskapen hos folkbibliotekspersonal och verksamhetsansvariga om barnrättsfrågor. FN:s konvention om barnets rättigheter ska implementeras i folkbibliotekens ordinarie verksamhet.

Indikatorer:

- En handlingsplan är framtagen under 2020.
- Antal fortbildningstillfällen av, för och med folkbibliotekspersonal som berör målet.
- Antal folkbibliotek som genomför barnrättsprövning/ barnbokslut för sin verksamhet
- Antal folkbibliotek med barnrättsombud.

stödja folkbibliotekens arbete med **digitaliseringen** effekter.

Delmål Tillsammans med folkbiblioteken ska den regionala biblioteksverksamheten

- verka för ett minskat digitalt utanförskap
- verka för att folkbibliotekens kunskaper ökar när de möter det digitala samhällets utmaningar

Indikatorer

- Antal fortbildningstillfällen som berör målet.
- Antal projektbidrag som berör målet.
- Antalet kommunala biblioteksplaner eller verksamhetsplaner som beskriver hur folkbiblioteken arbetar med digital delaktighet och digital utveckling.

4. tillsammans med folkbiblioteken verka för ett minskat digitalt utanförskap inom ramen för den regionala digitaliseringsstrategin.

Indikatorer:

- En handlingsplan är framtagen under 2021.
- Antal fortbildningstillfällen av, för och med folkbibliotekspersonal som berör målet.
- Antal projektbidrag till folkbiblioteken där verksamhet som syftar till att minska det digitala utanförskapet är ett kriterium för bidrag.

stödja folkbibliotekens arbete med **relevans** för sina kommuninvånare.

Delmål Tillsammans med folkbiblioteken ska den regionala biblioteksverksamheten

- arbeta för att basen för allmänhetens användning av, och deltagande i, folkbibliotekens tjänsteutbud ska bli bredare och kvaliteten ökar.
- utveckla samverkan inom och utanför biblioteksområdet

Indikatorer

- Antal fortbildningstillfällen som berör målet.
- Antal projektbidrag som berör målet.

- Antal kommunala biblioteksplaner eller verksamhetsplaner som beskriver hur folkbiblioteken verkar för att nå befintliga och nya målgrupper efter corona-pandemin.
- Antal kommuner som tillskriver folkbiblioteket rollen som samhällsviktig verksamhet efter corona-pandemin.

5. tillsammans med folkbiblioteken i länet verka för att dessa får en ökad relevans för sina kommuninnevånare. Basen för allmänhetens användning av, och deltagande i, folkbibliotekens tjänsteutbud ska bli bredare.

Indikatorer:

- Antalet meröppna folkbibliotek.
- Antalet folkbibliotek som genomför organiserade dialoger om den egna verksamheten med invånarna.
- En modell för att ta fram nyckeltal och statistik för folkbibliotek kopplat till mänskliga rättigheter är framtagen under planperioden.
- Antalet användare av MTM:s tjänst Legimus i Örebro län.
- Antalet HBTQ-diplomerade och/eller certifierade folkbiblioteksenheter.
- Antalet folkbibliotek som inte tar ut avgifter för försenade utlånade medier och för fjärlån.
- Antal fortbildningstillfällen som syftar till att stärka folkbibliotekens roll som kulturarrangör.

stödja folkbibliotekens arbete med läs- och litteraturfrämjande insatser.

Delmål Tillsammans med folkbiblioteken ska den regionala biblioteksverksamheten

- stimulera och stödja folkbibliotekens läs- och litteraturfrämjande arbete.
- stärka folkbibliotekens och andra aktörers arbete med biblioterapi i Örebro län.

Indikatorer

- Antal fortbildningstillfällen som berör målet
 - Antal projektbidrag som berör målet
 - Antal kommunala biblioteksplaner eller verksamhetsplaner som beskriver hur folkbiblioteken ska främja läsning och tillgången till litteratur
6. stimulera och stödja folkbibliotekens litteraturfrämjande arbete i hela länet.

Indikator:

- En strategi för litteraturfrämjande verksamhet är framtagen tillsammans

med folkbiblioteken.

–Antal projektbidrag till folkbiblioteken där verksamhet som syftar till att stärka litteraturens ställning är ett kriterium för bidrag.

–Antal litteraturfrämjande arrangemang på folkbiblioteken har ökat.

7. verka för att samtliga kommuner i Örebro län ska ha aktuella och formellt antagna biblioteksplaner.

Indikatorer:

–Antalet kommunala biblioteksplaner som beskriver hur arbetet med de prioriterade grupperna ska genomföras.

–Antalet kommunala biblioteksplaner som beskriver hur folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov.

–Antalet kommunala biblioteksplaner som beskriver hur folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

–Antalet kommunala biblioteksplaner som beskriver hur folkbiblioteken ska främja läsning och tillgången till litteratur.

–Antalet kommunala biblioteksplaner som beskriver hur folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

–Antalet kommunala biblioteksplaner som beskriver skolelevers tillgång till skolbibliotek.

8. stimulera och stödja folkbibliotekens läsfrämjande arbete utifrån Kulturrådets handlingsprogram för läsfrämjande¹ samt Läselegationens slutbetänkande².

Indikatorer:

–Ett förslag till handlingsplan är framtagen under planperioden.

–Antal fortbildningstillfällen av, för och med folkbibliotekspersonal som berör målet.

–Antalet projektbidrag till folkbiblioteken där läsfrämjande verksamhet är ett kriterium för bidrag.

–Antal antagna kommunala läsfrämjandeplaner.

–Ökad samverkan mellan den regionala biblioteksverksamheten, folkbiblioteken och andra aktörer med ett språkutvecklande uppdrag inom Bokstart Örebro län.

9. verka för att kunskaperna hos folkbibliotekspersonalen ökar, så att de upplever en större trygghet när folkbiblioteken möter det digitala samhällets utmaningar.

Indikatorer:

¹ <https://www.kulturradet.se/publikationer/handlingsprogram-lasframjande/>

² <https://www.regeringen.se/49f088/contentassets/39759a0eb5234aa08340e7243e371908/barns-och-ungas-lasning-ett-ansvar-for-hela-samhallet-sou-201857.pdf>

- Resultatet från självskattningstest i projektet ”Digitalt först med användaren i fokus” ska vara högre vid projektets slut än vid projektets början.
 - Minst 80% av bibliotekspersonalen på folkbiblioteken ska vid projektet ”Digitalt först med användaren i fokus” slut ha en användarprofil i fortbildningstjänsten Digiteket.
 - Andelen av folkbibliotekens verksamhetsansvariga som uppger att förmågan har stärkts att leda digital förändring efter projektets slut.
 - Antal fortbildningstillfällen av, för och med folkbibliotekspersonal som berör målet.
 - Antal projektbidrag där kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet är ett kriterium.
 - En handlingsplan för den regionala biblioteksverksamhetens fortsatta arbete med digitalisering är framtagen under perioden.
 - Antalet folkbibliotek som samverkar med Region Örebro län om information till allmänheten om 1177 Vårdguiden.
10. tillsammans med folkbibliotekens verksamhetsansvariga ta fram ett förslag till en modell för utökad samverkan mellan regionen och kommunerna.
- Indikatorer:**
- Antalet stöd tillfällen till folkbibliotekens verksamhetsansvariga.
 - Antalet informationstillfällen till folkbibliotekens ansvariga facknämnder.
 - Antalet besök till folkbiblioteken.
 - En modell för samverkan mellan kommunerna och Region Örebro län inom folkbiblioteksområdet är antagen under planperioden.
 - Antal projektbidrag där samverkan är ett kriterium.
11. genomföra ett projekt i syfte att stärka folkbibliotekens och andra aktörers arbete med biblioterapi i Örebro län.
- Indikatorer:**
- En projektplan är framtagen 2020.
 - Antal fortbildningstillfällen.
 - Antal projektbidrag som berör biblioterapi.

Sida 17 Litteraturfrämjande verksamhet (samverkansmodellen)

2013 lyftes litteratur in som eget konstområde i samverkansmodellen. Uppdraget för Region Örebro läns litteraturfrämjande verksamhet är enligt den regionala kulturplanen att:

- att stärka den litterära kulturella infrastrukturen i Örebro län och synliggöra litteratur och litterära upphovspersoner i länet med syfte att främja litteraturen som konstform.
- att stärka det litterära skapandet bland länets invånare oavsett bakgrund och kön med ett särskilt fokus på unga.
- att genom omvärldsbevakning och kompetensutveckling främja litteraturutvecklingen i länet.
- att genom regionalt och nationellt samarbete främja litteraturutvecklingen i länet.
- att skapa bättre förutsättningar och villkor för författare och andra personer i det litterära ekosystemet att verka i länet, bland annat genom ekonomiskt stöd.

~~Ett projekt med stöd från Statens kulturråd—Litteratur Örebro län—avslutas under 2020. En viktig del i uppdraget är därför att arbeta fram en mer varaktig struktur för hur det regionala uppdraget ska utformas från och med 2021~~

Mål

Region Örebro län vill 2020–2023 skapa en ~~hållbar och långsiktig infrastruktur för att främja litteratur i hela länet, i samverkan med fler aktörer.~~ **främjande verksamhet som är relevant för författare och andra personer och funktioner i det litterära ekosystemet.**

Sid 19

Biblioteket på Campus USÖ är öppet med bemanning ~~39~~ **25** timmar/vecka, men har även meröppet 112 timmar/vecka.

Sid 26

Biblioteket har samma öppettider som skolan, 7.00 till 23.00. Bibliotekarie finns på plats under skoltid ~~fyra~~ **fem** dagar i veckan, totalt cirka 30 timmar.

Skolan erbjuder samtliga deltagare inlästa läromedel från Inläsningstjänst **och i vissa fall andra läshjälpmedel.**

6

Utredning gällande ny plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen

21RS8845

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Johanna Ström

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS8845

Organ
Kulturnämnden

Utredning gällande ny plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att ge område Kultur och ideell sektor i uppdrag att utreda möjligheterna att etablera en ny plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen.

Sammanfattning

Område Kultur och ideell sektor vill genomföra en utredning som undersöker möjligheterna till hållbara och långsiktiga strukturer för den professionella dansen i länet genom en ny dansplattform med bas i Askersund/Sjöängen.

Utredningen kommer att resultera i en skriftlig rapport samt en film som kommer att beskriva plattformens organisation/styrning, syfte och mål, samarbetsparter i länet samt finansieringsplan.

Ärendebeskrivning

Dans som konstform är eftersatt jämfört med andra konstområden och fortfarande okänd för de flesta. Kulturpolitiskt börjar dock dansen få ett större erkännande och intresset för dans ökar i hela landet. En större efterfrågan på dans samt ett ökat intresse från danskonstnärer att etablera sig i länet gör det angeläget att undersöka vilka möjligheter som finns att skapa långsiktiga och hållbara strukturer för den professionella dansen i länet.

Under de senaste åren har flera positiva förändringar skett som stärker möjligheterna till professionell dans i hela länet. Bland annat beviljades utvecklingsmedel från Kulturrådet för projektet Ansats med syfte att stärka

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Johanna Ström

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS8845

dansens infrastruktur i länet. Under Ansats första projektår (20/21) har tre kommuner utsetts till danskommuner. Dessa kommer med regionalt stöd under två års tid bland annat att arrangera dansresidens och föreställningar för att nå ut med dans i hela länet. Danskommunerna under 2021-2023 är Degerfors, Hällefors och Askersund.

Örebro kommun med samarbetspart Askersunds kommun/Sjöängen gick under 2020 med i arrangörsnätverket Dansnät där de kontinuerligt förbinder sig att arrangera nationella och internationella gästspel med professionella kompanier.

Askersunds kommun/Sjöängen har även på andra sätt visat stort intresse för att arbeta med professionell dans. De har i samarbete med regionen genomfört flera residens, visningar och gästspel i kulturhuset Sjöängen och vill upplåta lokaler och personella resurser för professionell dans i framtiden.

Detta bidrar till att det nu är en bra tidpunkt att utveckla en plattform för professionell dans i länet och en mer långsiktig och hållbar lösning för dansen. En utredning behöver genomföras med syfte att ta fram ett konkret förslag på hur en sådan verksamhet skulle kunna se ut.

Förslaget kommer att innehålla en skriftlig rapport samt en film som beskriver organisation, syfte, finansiering och samarbetsparter.

Förslaget kommer tas fram av en arbetsgrupp bestående av Johanna Ström (utvecklingsledare dans, Region Örebro län) och Daniel Eriksson (kultur- och evenemangschef på kulturhuset Sjöängen) med stöd av en referensgrupp bestående av representanter från Teater Martin Mutter, Örebro Teater, Länsmusiken, Dansscen Örebro, Danskommunerna, lokala danskonstnärer, riksteaterföreningar och dansföreningar.

Bedömning

Bedömningen är att den professionella dansen behöver stärkas genom hållbar organisering för att säkra lokal dansproduktion, visning av dans och möjlighet till etablering för danskonstnärer över tid. Även om Sjöängen utgör en bra bas med mycket funktionsenliga lokaler och en stark drivkraft behövs en mobilitet inbyggd från början för att nå ut med dans i hela länet. I utredningen kommer därför dialog med andra intressenter, arrangörer och aktörer föras för att utreda vilka andra platser i länet som kan vara lämpliga att samarbeta med.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Johanna Ström

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS8845

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Utredningen har inga särskilda miljö- barn eller jämställdhetsperspektiv och det är därför svårt att i nuläget förutse eventuella konsekvenser inom dessa områden.

Ekonomiska konsekvenser

Genomförandet ryms inom Kulturnämndens budget.

Uppföljning

Utredningens resultat med förslag på hur en dansplattform med bas i Askersund/Sjöängen skulle kunna se ut rapporteras inför regionala kulturnämnden vid andra sammanträdet 2022.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, Utredning gällande ny plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen
Uppdragsdirektiv – Utredning av professionell dansplattform

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef

Skickas till:

Kultur och ideell sektor

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

Uppdragsdirektiv för Utredning av professionell dansplattform

Uppdragsägare är Katarina Strömgren Sandh, områdeschef Kultur och ideell sektor

Uppdragsledare är Johanna Ström, utvecklingsledare dans

Versionshistorik

Version ¹	Datum	Författare	Godkänd av	Ändringshistorik
1.0	2021-09-29	Johanna Ström		

1

Själva dokumentnamnet ska ej ändras i samband med ny version. Detta eftersom målsättningen på sikt är att dokumenten ska in i vårt dokumenthanteringssystem som då även sköter versionshanteringen.

Region Örebro län

Uppdragsdirektiv

2(13)

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

Ja Nej

Checklista inför beslut, BP2

Faller detta uppdrag inom ramen för ÖLL:s definition av ett uppdrag?	X	
Har ett komplett uppdragsdirektiv utformats (detta dokument)?	X	
Följer uppdraget verksamhetens mål och strategier?	X	
Är uppdragsägare, uppdragsledare, mottagare och övriga intressenter utpekade?	X	
Är resurserna säkrade för genomförandefasen?	X	

Kryssa i rutan för vilket alternativ som gäller (besluten ska tas av uppdragsägaren):

JA NE Datum Kommentar:
J

Beslut att starta Genomförandefasen,
BP2

		2021-	
--	--	-------	--

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Uppdragsdirektiv för Utredning av professionell dansplattform	1
Uppdragsägare är Katarina Strömgren Sandh, områdeschef Kultur och ideell sektor	1
Uppdragsledare är Johanna Ström, utvecklingsledare dans.....	1
Versionshistorik	1
Version	1
Datum	1
Författare	1
Godkänd av	1
Ändringshistorik	1
1.0	1
2021-09-29	1
Johanna Ström	1
Checklista inför beslut, BP2.....	2
Ja	2
Nej.....	2
Faller detta uppdrag inom ramen för ÖLL:s definition av ett uppdrag?.....	2
X.....	2
Har ett komplett uppdragsdirektiv utformats (detta dokument)?.....	2
X.....	2
Följer uppdraget verksamhetens mål och strategier?.....	2
X.....	2
Är uppdragsägare, uppdragsledare, mottagare och övriga intressenter utpekade?	2
X.....	2
Är resurserna säkrade för genomförandefasen?.....	2
X.....	2
Kryssa i rutan för vilket alternativ som gäller (besluten ska tas av uppdragsägaren):	2
JA	2
NEJ.....	2
Datum.....	2
Kommentar:	2

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

Beslut att starta Genomförandefasen, BP2	2
2021-	2

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
-----------------------------------	---

Uppdragsdirektiv för Utredning av professionell dansplattform 1Fel!

Bokmärket är inte definierat.

1 Bakgrund	8
-------------------------	---

Dans som konstform är fortfarande okänd för de flesta och har under lång tid varit eftersatt i jämförelse med andra konstuptryck. Få har sett en professionell dansföreställning eller mött en yrkesverksam danskonstnär.8

Kulturpolitiskt börjar dock dansen få ett större erkännande och intresset för dans ökar i hela landet. En större efterfrågan på dans samt ett ökat intresse från danskonstnärer att etablera sig i länet gör det angeläget att undersöka vilka möjligheter som finns att skapa långsiktiga och hållbara strukturer för den professionella dansen i länet.8

Mellan 2017 - 2019 fanns ett samarbetsavtal mellan Region Örebro län och Örebro kommun med syfte att stärka, möjliggöra och främja god kvalitet och mångfald inom den professionella dansen i Örebro kommun och länet. Samarbetet resulterade i att flera nationella och internationella dansföreställningar och residens kunde genomföras.....8

Under 2020 skedde flera positiva förändringar som stärkte möjligheterna till professionell dans i hela länet.8

Allt detta bidrar till att det nu är en bra tidpunkt att utveckla en plattform för professionell dans i länet och en mer *långsiktig* och *hållbar* lösning för dansen med bas i Askersund. En utredning behöver genomföras med syfte att ta fram ett konkret förslag på hur en sådan verksamhet skulle kunna se ut.9

2 Mål	9
--------------------	---

Beskriv det förväntade, mätbara resultatet som ska föreligga vid uppdragets leverans. Uppdragsmålet ska vara specifikt för uppdraget och vara mätbart, realistiskt och tidsatt.9

Målet är att leverera ett konkret förslag på hur en *mobil* plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen skulle kunna se ut.9

En skriftlig rapport samt en film kommer att beskriva: - plattformens organisation/styrning, syfte och mål - samarbetsparter i länet - finansieringsplan.....9

Förslaget kommer tas fram av en arbetsgrupp bestående av representant från Askersunds kommun/Sjöängen (Daniel Eriksson) och Region Örebro län (Johanna

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

Ström). I framtagandet av förslaget kommer även tänkta samarbetsparter och andra viktiga aktörer att utgöra en referensgrupp. Dessa referenspersoner kommer att vara från Teater Martin Mutter, Örebro Teater, Länsmusiken, Dansscen Örebro, Danskommunerna samt lokala danskonstnärer såsom Gala Dance Bergslagen, riksteaterföreningar och dansföreningar till exempel Fröjdans.....	9
Krav på uppdraget.....	10
2.1 Förutsättningar	10
<i>Indikera vilka förhållanden och villkor som råder för uppdraget och som inte är påverkbara.</i>	10
Förutsättningarna för uppdraget är att utredningen ska genomföras inom ordinarie verksamhet av utvecklingsledare för den professionella dansen tillsammans med övriga aktörer i arbetsgruppen och inom befintlig budget. Det ska även förankras med utsedd referensgrupp. Förslaget på utveckling ska sedan presenteras för kulturnämnden under våren 2022.	10
Avgränsningar	10
Uppdraget är begränsat till att ta fram ett förslag på hur en plattform för professionell dans i länet skulle kunna se ut. Det ingår inte i uppdraget att bedriva dansverksamhet.	10
2.2 Kopplingar till andra projekt och verksamheter	10
I Region Örebro läns utvecklingsstrategi såväl som i Kulturplanen synliggörs behovet av att stärka den kulturella infrastrukturen.....	10
Regional utvecklingsstrategi för Örebro län 2018-2030 (RUS) <i>”Stärk länets kulturella infrastruktur med tonvikt på ett jämlikt, jämställt och tillgängligt kulturliv med barn och unga i fokus”</i>	10
I den regionala kulturplanens mål för professionell dans tydliggörs dansens behov av organisering och utvecklingsmålet för 2020-2023 är tydligt när det gäller att finna formerna för en hållbar organisering.....	10
Kulturplan 2020-2023 Uppdrag professionell dans <i>”Att skapa en hållbar infrastruktur för den sceniska dansen med fungerande platser, arrangörer och producenter i samverkan med till exempel kommuner och teatrar i Örebro län samt andra regioner. Mobilitet är en viktig del i utvecklingen”</i>	10
Utvecklingsmål professionell dans 2020-2023 <i>”Finna formerna för en hållbar organisering av den sceniska dansen i länet i samverkan med fler aktörer”</i>	10

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

Uppdraget har även kopplingar till det treåriga utvecklingsprojektet *Ansats* som startade 2020 med stöd av Kulturrådet och Region Örebro län som huvudman. *Ansats* syftar till att stärka möjligheterna för danskonstnärer att verka och bo i länet samt att möjliggöra stabila strukturer för dansen genom bland annat arrangörsutveckling.11

Uppdraget har även en koppling till andra aktörer inom scenkonst i länet genom samverkan med Teater Martin Mutter, Örebro teater, Länsmusiken, de regionala riksteaterföreningarna samt kommunala verksamheter.11

2.3 Resultat11

Ta fram ett konkret förslag på hur en mobil plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen skulle kunna se ut som underlag för politiska beslut inför fortsatt utvecklingsarbete.11

3 Tidplan11

Beslut11

Benämning11

Kommentar11

Datum11

BP2.....11

Beslut att starta genomförandefasen.....11

2021-10-29.....11

Utredning genomförs av arbetsgrupp11

2021-11-01.....11

Referensgrupp ger sina synpunkter.....11

2021-12-01.....11

En film och rapport skapas.....11

2022-11-01.....11

BP4.....11

Slutleverans.....11

Slutleverans till Katarina i december. Presentation inför nämnd andra tillfället 2022 11

2022-03-01.....11

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

4	Budget	12
4.1	Kostnader	12
	<i>Ta fram en grov kostnadsbudget för uppdraget.</i>	12
	Skapande av film 15 000	12
	SUMMA 15 000	12
4.2	Finansiering	12
	Finansieras inom ramen för område Kultur och ideell sektor	12
5	Organisation	12
	<i>Beskriv kortfattat uppdragets organisation såsom uppdragsägare, uppdragsledare, uppdragsmedlemmar, mottagare av resultatet och övriga intressenter. Uppdragsägare är områdeschef Katarina Strömgren Sandh Uppdragsledare är Johanna Ström, utvecklingsledare dans Arbetsgrupp utsedd bestående av Daniel Eriksson, Kultur och evenemangschef Kulturhuset Sjöängen och Johanna Ström, Utvecklingsledare dans. Referensgrupp bestående av representant från Teater Martin Mutter; Örebro Teater, Länsmusiken, Dansscen Örebro, Danskommunerna (Hällefors och Degerfors kommun) samt danskonstnärer, riksteaterföreningar och dansföreningar i länet.</i>	12
	<i>Mottagare av resultatet: områdeschef och utvecklingsledare på Kultur och ideell sektor initialt, med slutrapport till kulturnämnd med förslag till beslut.</i>	12
6	Referenser och bilagor	12
	<i>Specificera alla dokument som det är hänvisat till i det här uppdragsdirektivet. Det kan vara politiskt beslut, beslutsprotokoll, förstudierapport, idébeskrivning, mm. De nationella kulturpolitiska målen https://www.kulturradet.se/om-oss/sa-arbetar-vi/kulturpolitiska-mal/</i>	12

1 Bakgrund

Dans som konstform är fortfarande okänd för de flesta och har under lång tid varit eftersatt i jämförelse med andra konstuptryck. Få har sett en professionell dansföreställning eller mött en yrkesverksam danskonstnär.

Kulturpolitiskt börjar dock dansen få ett större erkännande och intresset för dans ökar i hela landet. En större efterfrågan på dans samt ett ökat intresse från danskonstnärer att etablera sig i länet gör det angeläget att undersöka vilka möjligheter som finns att skapa långsiktiga och hållbara strukturer för den professionella dansen i länet.

Region Örebro län har sedan 2012 ansvar för den professionella dansen och dess utveckling i länet genom en anställd utvecklingsledare med fokus på främjandeverksamhet för både amatörer och professionella.

1 juni 2017 tillsattes ytterligare en utvecklingsledartjänst på regionen med särskilt ansvar för den professionella dansens utveckling. Utvecklingsledaren för professionell dans samverkar sedan dess med aktörer såsom länets kommuner, kulturinstitutioner, och fria kulturutövare för att stärka dansens infrastruktur med fokus på spridning av scenkonstnärlig dans till en bredare publik, stärkta arbetsförutsättningar för danskonstnärer samt arrangörsutveckling.

Mellan 2017 - 2019 fanns ett samarbetsavtal mellan Region Örebro län och Örebro kommun med syfte att stärka, möjliggöra och främja god kvalitet och mångfald inom den professionella dansen i Örebro kommun och länet. Samarbetet resulterade i att flera nationella och internationella dansföreställningar och residens kunde genomföras.

Under 2020 skedde flera positiva förändringar som stärkte möjligheterna till professionell dans i hela länet.

1. Utvecklingsmedel beviljades från Kulturrådet för projektet *Ansats* med syfte att stärka dansens infrastruktur i länet. Under *Ansats* första projektår (20/21) har tre kommuner utsetts till danskommuner. Dessa kommer med regionalt stöd under två års tid bland annat att arrangera dansresidens och

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

föreställningar för att nå ut med dans i hela länet. Danskommunerna under 2021-2023 är Degerfors, Hällefors och Askersund.

2. Örebro kommun med samarbetspart Askersunds kommun/Sjöängen gick med i arrangörsnätverket Dansnät där de kontinuerligt förbinder sig att arrangera nationella och internationella gästspel med professionella kompanier. Det betyder att utöver danskommunerna är Örebro kommun en given samarbetspart via Dansscen Örebro som startade 2020 och bland annat presenterar Dansnät Sveriges föreställningar.
3. Askersunds kommun/Sjöängen har även på andra sätt visat stort intresse för att arbeta med professionell dans. De har i samarbete med regionen genomfört flera residens, visningar och gästspel i kulturhuset Sjöängen. De vill undersöka möjligheterna att etablera en långsiktig verksamhet för den professionella dansen i Sjöängens kulturhus.
4. I vårt län visar dessutom flera danskonstnärer med lokal anknytning stort intresse för att verka och bo här. Sedan 2016 har 13 dansresidens arrangerats i 8 av länets kommuner med positivt gensvar från både danskonstnärer, arrangerande kommun och de boende på orten. Även publik och arrangörer visar ökat intresse. Till exempel deltar flera av länets riksteaterföreningar i en arrangörskurs. Teater Martin Mutter producerar under hösten 2021 dansföreställningen Trädens visningar för barn 0-3 år i samarbete med koreografen Kazue Ikeda.

Allt detta bidrar till att det nu är en bra tidpunkt att utveckla en plattform för professionell dans i länet och en mer *långsiktig* och *hållbar* lösning för dansen med bas i Askersund. En utredning behöver genomföras med syfte att ta fram ett konkret förslag på hur en sådan verksamhet skulle kunna se ut.

2 Mål

Beskriv det förväntade, mätbara resultatet som ska föreligga vid uppdragets leverans. Uppdragsmålet ska vara specifikt för uppdraget och vara mätbart, realistiskt och tidsatt.

Målet är att leverera ett konkret förslag på hur en *mobil* plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen skulle kunna se ut.

En skriftlig rapport samt en film kommer att beskriva:

- plattformens organisation/styrning, syfte och mål
- samarbetsparter i länet
- finansieringsplan

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

Förslaget kommer tas fram av en arbetsgrupp bestående av representant från Askersunds kommun/Sjöängen (Daniel Eriksson) och Region Örebro län (Johanna Ström). I framtagandet av förslaget kommer även tänkta samarbetsparter och andra viktiga aktörer att utgöra en referensgrupp. Dessa referenspersoner kommer att vara från Teater Martin Mutter, Örebro Teater, Länsmusiken, Dansscen Örebro, Danskommunerna samt lokala danskonstnärer såsom Gala Dance Bergslagen, riksteaterföreningar och dansföreningar till exempel Fröjdans.

Krav på uppdraget

2.1 Förutsättningar

Indikera vilka förhållanden och villkor som råder för uppdraget och som inte är påverkbara.

Förutsättningarna för uppdraget är att utredningen ska genomföras inom ordinarie verksamhet av utvecklingsledare för den professionella dansen tillsammans med övriga aktörer i arbetsgruppen och inom befintlig budget. Det ska även förankras med utsedd referensgrupp. Förslaget på utveckling ska sedan presenteras för kulturnämnden under våren 2022.

Avgränsningar

Uppdraget är begränsat till att ta fram ett förslag på hur en plattform för professionell dans i länet skulle kunna se ut. Det ingår inte i uppdraget att bedriva dansverksamhet.

2.2 Kopplingar till andra projekt och verksamheter

I Region Örebro läns utvecklingsstrategi såväl som i Kulturplanen synliggörs behovet av att stärka den kulturella infrastrukturen.

Regional utvecklingsstrategi för Örebro län 2018-2030 (RUS)

"Stärk länets kulturella infrastruktur med tonvikt på ett jämlikt, jämställt och tillgängligt kulturliv med barn och unga i fokus"

I den regionala kulturplanens mål för professionell dans tydliggörs dansens behov av organisering och utvecklingsmålet för 2020-2023 är tydligt när det gäller att finna formerna för en hållbar organisering.

Kulturplan 2020-2023

Uppdrag professionell dans

"Att skapa en hållbar infrastruktur för den sceniska dansen med fungerande platser,

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

arrangörer och producenter i samverkan med till exempel kommuner och teatrar i Örebro län samt andra regioner. Mobilitet är en viktig del i utvecklingen"

Utvecklingsmål professionell dans 2020-2023

"Finna formerna för en hållbar organisering av den sceniska dansen i länet i samverkan med fler aktörer"

Uppdraget har även kopplingar till det treåriga utvecklingsprojektet *Ansats* som startade 2020 med stöd av Kulturrådet och Region Örebro län som huvudman. *Ansats* syftar till att stärka möjligheterna för danskonstnärer att verka och bo i länet samt att möjliggöra stabila strukturer för dansen genom bland annat arrangörsutveckling.

Uppdraget har även en koppling till andra aktörer inom scenkonst i länet genom samverkan med Teater Martin Mutter, Örebro teater, Länsmusiken, de regionala riksteaterföreningarna samt kommunala verksamheter.

2.3 Resultat

Ta fram ett konkret förslag på hur en mobil plattform för professionell dans i länet med bas i Askersund/Sjöängen skulle kunna se ut som underlag för politiska beslut inför fortsatt utvecklingsarbete.

3 Tidplan

Beslut	Benämning	Kommentar	Datum
BP2	Beslut att starta genomförandefasen		2021-10-29
	Utredning genomförs av arbetsgrupp		2021-11-01
	Referensgrupp ger sina synpunkter		2021-12-01
	En film och rapport skapas		2022-11-01
BP4	Slutleverans	Slutleverans till Katarina i december.	2022-03-01

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

		Presentation inför nämnd andra tillfället 2022	
--	--	--	--

4 Budget

4.1 Kostnader

Ta fram en grov kostnadsbudget för uppdraget.

Skapande av film	15 000
SUMMA	15 000

4.2 Finansiering

Finansieras inom ramen för område Kultur och ideell sektor.

5 Organisation

Beskriv kortfattat uppdragets organisation såsom uppdragsägare, uppdragsledare, uppdragsmedlemmar, mottagare av resultatet och övriga intressenter.

Uppdragsägare är områdeschef Katarina Strömgren Sandh

Uppdragsledare är Johanna Ström, utvecklingsledare dans

Arbetsgrupp utsedd bestående av Daniel Eriksson, Kultur och evenemangschef Kulturhuset Sjöängen och Johanna Ström, Utvecklingsledare dans.

Referensgrupp bestående av representant från Teater Martin Mutter; Örebro Teater, Länsmusiken, Dansscen Örebro, Danskommunerna (Hällefors och Degerfors kommun) samt danskonstnärer, riksteaterföreningar och dansföreningar i länet.

Mottagare av resultatet: områdeschef och utvecklingsledare på Kultur och ideell sektor initialt, med slutrapport till kulturnämnd med förslag till beslut.

Region Örebro län

Uppdragsdirektiv

13(13)

Utredning professionell dansplattform
Örebroregionen

2021-09-29

Johanna Ström

Version 1.0

6 Referenser och bilagor

Specificera alla dokument som det är hänvisat till i det här uppdragsdirektivet. Det kan vara politiskt beslut, beslutsprotokoll, förstudierapport, idébeskrivning, mm.

De nationella kulturpolitiska målen

<https://www.kulturradet.se/om-oss/sa-arbetar-vi/kulturpolitiska-mal/>

RUS

<https://utveckling.regionorebrolan.se/globalassets/media/dokument/regional-utveckling/rus/regional-utvecklingsstrategi-kortversion.pdf>

Kulturplan 2020-2023

<https://utveckling.regionorebrolan.se/globalassets/media/dokument/policy-program-handlingsplan/regional-utveckling---policy-program.-handlingsplaner/kulturplan-2020-2023>

7

Kulturnämndens sammanträdestider år 2022

21RS8759

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Nathalie Bäckbring

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS8759

Organ
Kulturnämnden

Kulturnämndens sammanträdestider år 2022

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att kulturnämndens ordinarie sammanträden under år 2022 ska äga rum

onsdagen 9 februari,
onsdagen 23 mars,
torsdagen 5 maj,
torsdagen 2 juni,
torsdagen 1 september,
onsdagen 26 oktober samt
måndagen 12 december.

Sammanfattning

Förslag redovisas för kulturnämndens ordinarie sammanträdestider för år 2022.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnd 2021-10-29, sammanträdestider 2022

Skickas till:

Ledamöter och ersättare i kulturnämnden
Ansvarig tjänsteperson

8

Ansökan om statliga medel
inom
kultursamverkansmodellen
2022

21RS9556

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Lena Adem

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9556

Organ
Kulturnämnden

Ansökan om statliga medel inom kultursamverkansmodellen 2022

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att skicka bifogad ansökan med äskanden om medel inom kultursamverkansmodellen 2022 till Statens kulturråd.

Sammanfattning

Region Örebro läns äskanden till Statens kulturråd inför 2022 är enligt följande:

Uppräkning samverkansmodellen	887 tkr
Extra satsning svag infrastruktur	3 660 tkr
Stärkt kulturell infrastruktur	12 034 tkr
Totalt	16 581 tkr

Ärendebeskrivning

Region Örebro län fördelar genom inträdet i kultursamverkansmodellen 2012 årligen statliga och regionala medel motsvarande cirka 100 000 tkr för genomförandet av länets regionala kulturplan till de verksamheter som tillsammans bär upp stora delar av den regionala kulturella infrastrukturen. De statliga verksamhetsmedlen till Örebro län inom kultursamverkansmodellen var 44 347 tkr kronor 2021. Ytterligare cirka 8 miljoner kronor fördelades 2021 till Region Örebro län som tillfälligt pandemistöd inom modellen. I Örebro län ingår följande aktörer i kultursamverkansmodellen: främjandeverksamheter inom bild och form, dans, film, teater och slöjd, regional biblioteksverksamhet, Länsteatern Örebro, Länsmusiken i Örebro, Opera på Skäret, Örebro läns museum, Stadra teater, The non existent center (TNEC) och ArkivCentrum

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Lena Adem

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9556

Årligen ansöker Region Örebro län om medel av Statens kulturråd genom sin regionala kulturplan samt eventuella äskanden. Region Örebro läns extra äskande till Statens kulturråd inför 2022 utöver ordinarie budgetram på 44 347 tkr ser ut enligt följande:

Uppräkning samverkansmodellen	887 tkr
Extra satsning svag infrastruktur	3 660 tkr
Stärkt kulturell infrastruktur	12 034 tkr
Totalt	16 581 tkr

I extra satsning för svag infrastruktur ingår:

- Skapa en regional modell för att stimulera filmproduktion i länet (3 000 tkr)
- Stärka bild och form i hela länet (300 tkr)
- Musikfrämjande verksamhet, ökad ram (60 tkr)
- Teaterfrämjande verksamhet, teater i hela länet genom scenkonst utanför tätort (300 tkr)

I stärkt kulturell infrastruktur ingår:

• Ramhöjning 10%	4 434 tkr
• Örebro läns museum	3 000 tkr
• Länsteatern Örebro	1 000 tkr
• Länsmusiken i Örebro	1 000 tkr
• Opera på Skäret	1 000 tkr
• ArkivCentrum	1 000 tkr
• Stadra teater	300 tkr
• TNEC	300 tkr

Bedömning

Ansökan med äskanden bedöms vara i linje med länets kulturplan och de politiska prioriteringarna 2022.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Lena Adem

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9556

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ansökan har ett tydligt fokus på ett jämställt och jämlikt kulturliv med barn och unga i fokus. Konsekvenserna för länets miljö är svårare att bedöma.

Ekonomiska konsekvenser

Ansökan till Statens kulturråd med äskanden är en förutsättning för att Region Örebro län ska få tillgång till de årliga statliga medlen att fördela inom kultursamverkansmodellen.

Uppföljning

Årligen lämnar verksamheterna inom kultursamverkansmodellen in uppföljning till stat och region. Det sker genom den nationella kulturdatan (KDB) samt en verksamhetsberättelse med årsredovisning som beskriver arbetet med uppdrag, utvecklingsmål och handlingsplaner mer kvalitativt.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, Ansökan om statliga medel inom kultursamverkansmodellen 2022
Ansökan till Statens kulturråd 2022
Ekonomisk bilaga till ansökan

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef kultur och ideell sektor

Skickas till:

Statens kulturråd

Tjänsteställe, handläggare
Område kultur och ideell sektor, Lena Adem

Datum
2021-10-19

Beteckning
Tjänsteanteckning

Föreslagen regional budget kultur 2022	
Kultursamverkansmodellen	2022 (2 procents uppräknig till samtliga aktörer inom kultursamverkansmodellen)
Örebro länsteater	23 684
Stadra teater	881
Länsmusiken Örebro*	107
Opera på Skäret	1 132
Professionell dans	486
ArkivCentrum	3 558
Örebro läns museum	18 875
The non existent center	322
Hemslöjdsfrämjande verksamhet	600
Regional biblioteksverksamhet	2 127
Litteraturfrämjande verksamhet	510
Filmkulturell verksamhet	1 479
ytterligare medel till filmproduktion	troligen cirka 2 miljoner
Konstkonsulent	802
Teaterkonsulent	867
Danskonsulent	784
Musikkonsulent professionell	305
Total summa	56 519
<i>blå text innebär höjda medel</i>	

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Fax: 019-602 70 08

Regional kulturfinansiering (Ej kultursamverkansmodellen)	
Teater Martin Mutter	534
Skindustriemuseet	600
Alfred Nobels museum i Karlskoga	337
Nora Järnvägmuseum Och Veteranjärnväg (NJOV)	1 410
Frövifors pappersbruksmuseum	278
Loka Brunns kurortsmuseum	100
Konstfrämjandet Bergslagen	650
Riksteatern Region Örebro län	80
Örebrokonstnärernas kollektivverkstad	61
Konsthantverkarna i Örebro län	21
Bild och formsatsning södra länsdelen	300
Total summa	4 371
<i>blå text innebär höjda medel</i>	
Övrig kulturfinansiering	
Amatörmusikkonsulent	441
Amatörteaterkonsulent	675
Kulturkraft - subventioner till länets kommuner för mer professionell kultur i skolan (nytt 2019)	1 540
Medel till studieförbund, föreningsbidrag kultur, tillfälliga utvecklingsmedel, stipendier, kulturpris. Varierar mellan åren.	Drygt 20 miljoner
Konsthandläggare Region Örebro län och inköp av konst utifrån enprocentsregeln	Inköp av konst, byggnadsanknuten konst, enprocentsregeln.
Renovering av Örebro läns museums lokaler	Renovering, höjd säkerhetsklass, klimat 110 milj 2020-?
Del 2:	2022
Sökt belopp för kommande år:	
Varav uppräknning för pris- och löneomräkning	887
Varav ökning för satsningar	3 660
Stärkt kulturell infrastruktur	12 034
TOTAL SÖKT BELOPP	16 581

Tjänsteställe, handläggare
Område kultur och ideell sektor

Datum
2021-10-29

Beteckning
Ansökan

Statens kulturråd
Borgvägen 1-5
102 53 Stockholm

Ansökan om medel inom samverkansmodellen 2022

Om Region Örebro läns verksamhet 2021

Örebro läns kulturplan har 2020-2023 fokus på ett jämlikt och jämställt kulturliv. Politiska prioriteringar 2022 är den kulturella infrastrukturen i spåren av pandemin, kultur i hela länet samt kultur och hälsa. Kulturplanen beskriver de regionalt finansierade kulturaktörernas uppdrag och utvecklingsmål samt den gemensamma viljan till kulturutveckling genom samverkan mellan Region Örebro län, kommuner, kulturaktörer, civilsamhälle och andra samhällsområden. Örebro läns kulturplan 2020-2023 är en handlingsplan till Örebro läns regionala utvecklingsstrategi (RUS) som har fokus på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet med den strategiska inriktningen att *Stärka länets kulturella infrastruktur med tonvikt på ett jämlikt, jämställt och tillgängligt kulturliv med barn och unga i fokus.*

Kulturplanen har reviderats inför 2022. Information om möjligheten att revidera utvecklingsmål och uppdrag har lämnats direkt till samtliga aktörer med uppdrag och utvecklingsmål i kulturplanen samt övriga intressenter genom webb och nyhetsbrev. Följande förslag på revideringar har skickats in och beslutats om i regionfullmäktige oktober 2021:

- Texten om Stadra teater har förtydligats vad gäller verksamhet, uppdrag och utvecklingsmål 2020-2023.
- Uppdrag och utvecklingsmål för musikfrämjande verksamhet har lagts till planen som en ny satsning 2021.
- Den filmfrämjande verksamheten har fått ett utökat uppdrag 2021 och uppdraget har därför mer fokus på stimulans av filmproduktion och pedagogisk verksamhet.
- Den regionala biblioteksutvecklingen har ändrat sitt utvecklingsmål mot den mer omfattande verksamhetsutveckling som pågår.
- Den litteraturfrämjande verksamheten övergår från projekt till fast verksamhet.

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Fax: 019-602 70 08

- främjandeverksamhet bild och form har i och med utökad ram ändrat delar av beskrivningen av uppdraget.

Liksom övriga Sverige och världen har den kulturella infrastrukturen i Örebro län under 2021 varit starkt påverkad av Coronapandemin och de restriktioner som varit rådande under stora delar av året. Det betyder att ett mycket stort fokus har varit att på olika sätt mildra krisen och stötta kulturlivet. Region Örebro län genomförde under 2020 och början av 2021 en kartläggning om pandemins påverkan på länets kultur (följ länk för att ta del av kartläggningen). Resultatet har varit vägledande för de insatser som har genomförts under året och visar bland annat att det fria professionella kulturlivet i länet har drabbats hårt samt att det har skett en stark digital utveckling. Inte minst har flertalet av länets kulturaktörer inom samverkansmodellen arbetat med omställning under perioden och utvecklat nya arbetssätt kopplat till digital teknik. Det gäller till exempel scenkonsten. Örebro läns museum har också ställt om sin verksamhet till ökat fokus på utomhusanläggningar. En omfattande renovering pågår också av ordinarie utställningslokaler. ArkivCentrum har hittills inte påverkats så starkt av pandemin utan har kunnat arbeta vidare med att bygga upp verksamheten i sina nya lokaler. Opera på Skäret har på grund av restriktioner inte kunnat genomföra sin operaverksamhet. Inom civilsamhället och kulturföreningar finns farhågor att de ideella krafterna kommer att vara försvagade även efter pandemin på grund av minskat medlemsantal. Det statliga extra stödet inom kultursamverkansmodellen såväl som övrigt statligt stöd som har fördelats under året har varit av stor vikt för länets kulturliv. Region Örebro län har också genomfört stödinsatser som till exempel:

- Beslut om att 2020-2021 inte ska vara utgångspunkt för fortsatt bidragsgivning exempelvis till folkbildning och kulturföreningar.
- Beslut om att medel som inte har kunnat användas 2020-2021 på grund av pandemin inte ska krävas tillbaks utan kan användas även 2022.
- Fördelning av stipendier/stöd till fria professionella kulturskapare som arbetsstipendier, stöd för inkomstbortfall och som stöd till digital utveckling
- Utbildning för professionella kulturskapare (KKN) för att utvecklas digitalt samt ytterligare en satsning för att på olika sätt utveckla företagandet.
- En ny samrådsform mellan kulturområde och näringsliv inom politik och förvaltning hos Region Örebro län har skapats för att öka samverkan och grunden för gemensamma beslut. Det handlar till exempel om KKN, platsutveckling och sociala innovationer.
- GIS-kartläggning av hur länets kulturella infrastruktur ser ut för att kunna arbeta vidare med den kulturella infrastrukturen.
- Planering för en kulturkonferens 2022 riktad till politiker och tjänstemän i länet som en omstart för kulturen i länet.

Eftersom ett jämlikt och jämställt kulturliv är ett kulturpolitiskt fokus för länets kulturplan har satsningar genomförts i linje med det. Nämnden har vikt medel för att stärka pojkars tillgång till kultur på fritiden. Region Örebro län ingår i satsningen på ökad mångfald i kulturlivet genom Konsten att delta. Samtliga aktörer med årliga verksamhetsmedel inom kultursamverkansmodellen eller årliga regionala bidrag har i sina verksamhetsplaner eller handlingsplaner beskrivit hur de idag arbetar för att kulturen ska vara till för alla i länet oberoende av var de bor, kön, ålder, socioekonomi, etnisk bakgrund, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Intern fortbildning pågår också på olika sätt.

Inom området kultur och hälsa pågår flera utvecklingsprojekt och en nulägesanalys har genomförts utifrån vilket mål och riktlinjer för fortsatt arbete har tagits fram och börjar gälla 2022. Utvecklingsprojekten där regionen ingår är till exempel Dans för hälsa, Dans för Parkinson, Shared reading och Hälsa på. En del i utvecklingen handlar om implementering och ökat fokus på frågan i länets kommuner. En viktig utgångspunkt i arbetet är evidensbaserad forskning och samverkan med forskningen.

För att stärka eftersatta områden inom den regionala kulturella infrastrukturen i Örebro län har utveckling skett inom musikfrämjande, bild och form, dans, filmkulturell verksamhet och litteraturfrämjandet. Inom litteratur samt bild och form har nya stödformer skapats. Den filmpedagogiska verksamheten har bland annat utvecklats genom ökat fokus på kulturskolorna i länet. Inom litteraturen har regionalt författarskap i länet lyfts fram genom Månadens författare. Inom dansområdet skapas en mer permanent lösning för den professionella dansen för att främja ökad närvaro och etablering av danskonstnärer i länet. En ny tjänst har inrättats inom musikfrämjande och en kartläggning pågår för att utveckla uppdraget. Inom bild och form har det under året bland annat genomförts fortbildning för konstnärer och ett nytt stöd för konstnärer har införts. Konstdygnet, en mötesplats för verksamma inom bild och formområdet i samverkan med andra regioner och riksorganisationer inom konst genomförs också i Örebro.

När det gäller samverkan med länets kommuner sker den sedan 2021 inom en strukturerad samverkansform med en gemensam handlingsplan som utgår från länets kulturplan. Viktiga utvecklingsområden handlar om ökad samverkan med länets kulturinstitutioner, utveckling av kulturella noder i länet för att stärka tillgången till kultur i hela länet samt ökad samverkan mellan länets kulturskolor.

Det internationella arbetet håller på att utvecklas genom att kulturförvaltningen och stora delar av länets främjandeverksamhet har genomgått en utbildning kring EU-medel. En ansökan kopplat till cultural planing tas fram i samverkan med flera kommuner och andra förvaltningsområden.

Planerade regionala förstärkningar och behov av ytterligare förstärkningar 2022

Utifrån den situation som råder efter pandemin ser vi flera olika delar av länets kulturella infrastruktur som behöver stärkas ytterligare och utvecklas. Inte minst de områden som redan tidigare har haft en svag infrastruktur i länet det vill säga, film, bild och form och musik med fokus på bland annat genrebredd.

Uppräkning 2 procent

För att värna grunden i den regionala kulturella infrastrukturen inom kultursamverkansmodellen planerar Region Örebro län att göra en uppräkning med 2 procent (1 093 tkr) till samtliga aktörer inom kultursamverkansmodellen samt ytterligare några aktörer som finansieras helt med regionala medel¹. Region Örebro län ansöker om motsvarande uppräkning från Statens kulturråd (887 tkr).

Stärka områden med svag kulturell infrastruktur

För att kunna genomföra vår kulturplan såväl som att följa den strategiska inriktningen i vår regionala utvecklingsstrategi behöver vi skapa en väl fungerande kulturell infrastruktur i hela Örebro län och därmed fortsätta stärka upp kulturområden med en svag infrastruktur i länet. Följande planeras för 2022 till en kostnad av totalt 1 448 tkr + ytterligare 2 miljoner i samband med att en ny organisation för att främja filmproduktion i länet tas fram:

- Inom filmområdet har en utredning påbörjats för att Region Örebro län på sikt ska kunna vara med och främja filmproduktion i länet. Inledningsvis 2022 satsar Region Örebro län 500 tkr. Beloppet är tänkt att som ett första steg öka med ytterligare 2 miljoner efter utredningen i samband med att det skapas en regional modell för att stimulera filmproduktion i länet.
- Inom området bild och form gör Region Örebro län en permanent satsning med regionala verksamhetsbidrag till en professionell konstverksamhet i södra länsdelen (300 tkr). Detta som ett komplement till The non existent center i norra länsdelen. Den konstfrämjande verksamheten hos Region Örebro län behöver ökade medel för att stärka det fria professionella konstlivet samt samverka mellan olika delar i länet. En viktig utveckling är att stärka möjligheten att ta del av konst i hela länet exempelvis i samband med Open Art, som genomförs i Örebro tätort.
- Musikfrämjande verksamhet, ökade verksamhetsmedel för en tillräckligt stor tjänst och rimliga årliga verksamhetsmedel (75 tkr).
- Teaterfrämjande verksamhet, satsningen på scenkonst utanför tätort blir en permanent satsning i spåren av pandemin och vikten av teater i hela länet (200 tkr).

¹ Teater Martin Mutter, Skoindustrimuseet, Frövifors pappersbruksmuseum, Alfred Nobels museum.

- Tillfälliga satsningar görs också på länsmusikens projekt Fritt spelrum (253 tkr) och en förstudie till Skoindustrimuseets planerade nya basutställning (120 tkr).

För att stärka de kulturområden som har en svag infrastruktur i länet och utifrån regionens satsningar enligt ovan efterfrågar vi en ramhöjning på 3 660 tkr från Statens kulturråd.

Av dessa medel viks en stor del till filmutveckling. Idag arbetar regionens filmverksamhet främst med talangutveckling och filmpedagogisk verksamhet. Eftersom det finns starkare nätverksstrukturer och möjlighet till finansiering i andra delar av landet lämnar filmarbetare länet. Det blir också svårt för länets aktiva att lyfta produktioner till en nationell stöd- och samproduktionsnivå eftersom det saknas regionala stödmodeller. Med en starkare regional filmbransch kan länet stärka det filmkulturella kretsloppet. En stark regional professionell filmbransch skulle också gynna andra delar av det professionella kulturlivet eftersom film är ett samspel med litteratur (manuskript), teater och dans (scen/skådespel), bild, foto och ljud, musik, hantverk (kostym/rekvisita/scenerier), spelkultur och många andra kreativa yrken. Förutsättningarna är också ovanligt gynnsamma för filmbranschen i nuläget. En utredning genomförs därför hösten 2021 med mål att hitta bästa möjliga sätt att skapa bättre förutsättningar för professionell filmproduktion i Örebro län utifrån länets unika förutsättningar. Satsningen kommer att innebära nära samarbete med organisationer och verksamheter som redan finns i länet som till exempel Live at heart, Teater Martin Mutter, Örebro filmförening, Örebro Länsteater AB, Svenska Kammarorkestern med flera.

Ytterligare ett område som är under utveckling är professionell dans där det pågår ett treårigt utvecklingsprojekt: Ansats.

Ramhöjning för stärkt kulturell infrastruktur

För att den regionala kulturella infrastrukturen ska kunna fortsätta utvecklas även efter pandemin i det nya samhälle som har skapats krävs att samtliga kulturaktörer inom kultursamverkansmodellen får ökade anslag.

1. En anledning till behovet är den digitala utvecklingen som varit mycket stark under pandemin och de nya arbetssätt som har börjat utvecklas. Utvecklingen behöver fortsätta på grund av den nya efterfrågan, samtidigt som verksamheterna också går tillbaka till "ordinarie verksamhet". Sammantaget innebär det svårigheter att klara sig på samma ekonomiska anslag som före pandemin.
2. Ytterligare en anledning till behovet av att stärka länets kulturella infrastruktur efter pandemin är att länets kulturinstitutioner inte bara är länets

största arbetsplatser inom kulturområdet. Det är också länets största arbetsplatser för det fria professionella kulturlivet. Den del av kulturlivet som har drabbats särskilt hårt av pandemin i vårt län. Genom att stärka länets institutioner och övriga kulturproducenter inom modellen stärks också det fria professionella kulturlivet och möjligheten att leva som kulturarbetare i Örebro län.

3. Slutligen skulle den utökade verksamhet som utökade medel möjliggör leda till att fler invånare skulle nås med såväl fysisk som digital kultur. Det öppnar upp för möjligheter att nå nya målgrupper på nya sätt, vilket ligger mycket väl i linje med Region Örebro läns kulturplan 2020-2023.

Utifrån detta ansöker Region Örebro län om följande förstärkning:

10 procents ökning av ordinarie medel i modellen, samtliga aktörer	4 434 tkr
Örebro läns museum,	3 000 tkr
Länsteatern Örebro	1 000 tkr
Länsmusiken Örebro	1 000 tkr
Opera på Skäret	1 000 tkr
AkrivCentrum	1 000 tkr
Stadra teater	300 tkr
The non existent center	300 tkr
Totalt	12 034 tkr

Mer specifikt beräknas de 10 procenten fördelas till samtliga aktörer, även främjandeverksamheten, som genom ökade medel ytterligare kan stärka den kulturella infrastrukturen i länet kopplat till de aktuella kulturformerna. Örebro läns museum bedöms att vara i särskilt stort behov av ökade anslag på grund av digital utveckling samt den verksamhetsutveckling som planeras de kommande åren. Länsmusiken och Länsteatern är viktiga arbetsplatser för fria professionella kulturskapare. Länsmusiken visar också på en imponerande digitalisering under pandemin medan länsteatern har varit en av få aktörer som under stora delar av pandemin har fortsatt sin fysiska verksamhet för barn och unga genom diverse anpassningar. Båda aktörerna är och har varit viktiga för en rad olika samverkansprojekt inom och utanför Örebro län. Opera på Skäret är en viktig mötesplats för professionell opera med kulturskapare på internationell nivå i länets norra delar. För att de ska kunna fortsätta verka i länet är de i stort behov av en ramhöjning. ArkivCentrum behöver utökade anslag för att fullt ut kunna satsa på digitalisering samt ytterligare utveckla den formaliserade samverkan med Arkiv Västmanland. Stadra teater och The non existent center är liksom Opera på Skäret, viktiga kulturaktörer i länets norra delar, och skulle med utökade medel kunna genomföra mer verksamhet och nå fler.

Äskanden 2022

Sammantaget ansöker Region Örebro län om följande höjning inom kultursamverkansmodellen inför 2022:

Uppräkning samverkansmodellen	887 tkr
Extra satsning svag infrastruktur	3 660 tkr
Stärkt kulturell infrastruktur	12 034 tkr
Totalt	16 581 tkr

Beslut om den planerade regionala budgetramen fattades av kulturnämnden den 29 oktober.

Med vänlig hälsning

Torbjörn Ahlin
Ordförande i kulturnämnden

Katarina Strömberg Sandh
Chef område kultur och ideell sektor

9

Fördelning av den extra tillfälliga förstärkningen av kultursamverkansmodellen Statens kulturråd

21RS9828

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Lena Adem

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9828

Organ
Kulturnämnden

Fördelning av den extra tillfälliga förstärkningen av kultursamverkansmodellen Statens kulturråd

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att fördela extra medel inom kultursamverkansmodellen om 670 000 kronor från Statens Kulturråd med anledning av pandemin enligt följande:

Örebro läns teater 237 081 kronor
Stadra teater 8 284 kronor
Länsmusiken Örebro län 179 388 kronor
Opera på Skäret 13 398 kronor
ArkivCentrum Örebro län 30 434 kronor
Örebro läns museum 190 958 kronor
TNEC 10 457 kronor.

Sammanfattning

Statens kulturråd har med anledning av pandemin förstärkt medelsfördelningen inom kultursamverkansmodellen 2021 och Region Örebro län har tidigare erhållit 7 679 000 kronor som fördelades vidare till verksamheter inom kultursamverkansmodellen i kulturnämnden juni 2021. Enligt beslut 30 september har Region Örebro län erhållit ytterligare 670 000 kronor att fördela till aktörer inom kultursamverkansmodellen. Liksom vid tidigare fördelning ska de användas utifrån Kulturrådets fyra prioriteringar. Medlen ska ha använts senast första kvartalet 2022 och redovisas senast i maj 2022.

Fördelningen föreslås utgå från ordinarie fördelning och fördelas procentuellt till samtliga kulturproducenter inom kultursamverkansmodellen vilket innebär följande: Örebro läns teater 237 081 kronor, Stadra teater 8 284 kronor, Länsmusiken Örebro län 179 388 kronor, Opera på Skäret 13 398 kronor,

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Lena Adem

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9828

ArkivCentrum Örebro län 30 434 kronor, Örebro läns museum 190 958 kronor, TNEC 10 457 kronor.

Ärendebeskrivning

Region Örebro län fördelar genom inträdet i kultursamverkansmodellen 2012 årligen statliga och regionala medel, för genomförande av Örebro läns kulturplan, till de verksamheter som tillsammans bär upp stora delar av den regionala kulturella infrastrukturen.

Statens kulturråd har med anledning av pandemin tillfälligt förstärkt dessa medel och Region Örebro län erhöi i maj 7 679 000 kronor som fördelades i kulturnämnden i juni. Enligt beslut 30 september har Region Örebro län erhållit ytterligare 670 000 kronor att fördela från Statens kulturråd. Medlen ska ha använts senast första kvartalet 2022 och redovisas maj 2022. Medlen ska användas för att stärka de regionala verksamheter som sedan tidigare erhåller statlig finansiering inom kultursamverkansmodellen för följande ändamål:

1. Utveckling och omställning Tillfälliga insatser i syfte att vid behov ställa om och stärka de regionala verksamheterna inför omstart. Till exempel digitala satsningar, kompetensutveckling, anpassning till mindre publikgrupper med mera.
2. Intäktsbortfall eller framskjuten ordinarie verksamhet enligt grunduppdrag Särskilda insatser som kan innebära tillfälligt ökade utgifter på grund av att ordinarie verksamhet enligt uppdrag har ställts in eller skjutits fram.
3. Samverkan Verksamhetsrelaterade tillfälliga insatser för att stimulera och samverka med det fria professionella kulturlivet och med arrangörsledet.
4. Övrigt Verksamhetsrelaterade tillfälliga insatser som regionen önskar prioritera i enlighet med fastställd regional kulturplan.

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Lena Adem

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9828

I förslaget på fördelning utgås från ordinarie fördelning:

	Total fördelning av medel 2021	Andel av totalen	Förslag på fördelning av medel
Örebro länsteater	30737	0,35	237081
Stadra teater	1074	0,01	8284
Länsmusiken Örebro	23257	0,27	179388
Opera på Skäret	1737	0,02	13398
ArkivCentrum	3946	0,05	30434
Örebro läns museum	24757	0,29	190958
The Non-Existent Center	1356	0,02	10457
Total Fördelning	86 863	1	670000

Bedömning

För att stödet ska komma till användning är det viktigt att det fördelas så snart som möjligt. Bedömningen är att samtliga kulturproducenter inom kultursamverkansmodellen har behov av extra stöd i enlighet med de kriterier som finns för stödet.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Den regionala kulturplanen har ett tydligt fokus på ett jämställt och jämlikt kulturliv med barn och unga i fokus. Samtliga aktörer inom kultursamverkansmodellen har en handlingsplan för hur de arbetar med perspektiven barn och jämställdhet i sina verksamheter. Konsekvenserna för länets miljö är svårare att bedöma. När det handlar om museiverksamheten kan deras arbete för att bevara kulturmiljöer lyftas fram.

Ekonomiska konsekvenser

De medel som fördelas är statliga särskilda bidrag inom kultursamverkansmodellen med anledning av pandemin. De tilldelas utanför ordinarie budget och kräver inte regional medfinansiering.

Uppföljning

Bidragsmottagarna ska i samband med ordinarie redovisning av verksamhetsbidraget den 20 maj 2022, även redovisa till Kulturrådet hur de

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Lena Adem

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS9828

tillfälliga medlen har använts. Redovisningen kommer att relateras till de fyra områden som har formulerats ovan.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnd 2021-10-29, Fördelning av den extra tillfälliga förstärkningen av kultursamverkansmodellen Statens kulturråd
Statens kulturråd beslut om extramedel 2021

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef kultur och ideell sektor

Skickas till:

Länsmusiken Örebro län
Örebro läns teater
Örebro läns museum
Stadra teater
TNEC
Opera på Skäret
ArkivCentrum Örebro län

Från: elisabet.karlsson@kulturradet.se <elisabet.karlsson@kulturradet.se>

Skickat: den 1 oktober 2021 16:22

Ämne: Ändring av beslut om tillfälligt förstärkning för regional kulturverksamhet

Hej,

Bifogat finns ändringsbeslut om Tillfälligt stöd, 2021 till regionala kulturverksamheter i Region Stockholm.

Enligt gällande villkor sak den tillfälliga förstärkningen för 2021 redovisas senast 2022-05-12. Ordinarie beslut med beslutsbilaga och villkorsbilaga bifogas. Notera att medlen kan användas till och med första kvartalet 2022, dvs till och med mars nästa år. Om ytterligare tid behövs för att kunna redovisa medlen, så måste regionen kommunicera det med Kulturrådet och skicka underlag för begäran om förlängning.

Har du frågor om beslutet? Då är du välkommen att kontakta ansvarig handläggare Margareta Brilioth margareta.brilioth@kulturradet.se

Vänliga Hälsningar

Elisabet Karlsson

Kulturrådet

Ärende

Ändring av beslut om tillfälligt förstärkning för regional kulturverksamhet (dnr KUR 2021/6001).

Kulturrådets beslut

- Statens kulturråd beslutar att ändra beslutet och fördela ytterligare bidragsmedel enligt *bilaga 1*.
- Totalt beviljat belopp vid denna fördelning är 20 648 000 kronor.
- I övrigt gäller de villkor som har fastställts i tidigare beslut.

Ärendets handläggning och beredning

Bakgrund

Kulturrådet fördelade den 31 maj 2021 extra stöd till regionala kulturverksamhet i kultursamverkansmodellen om sammantaget 178 276 000 kronor. Till grund för den fördelningen låg underlag som regioner lämnat i en ansökan till Kulturrådet.

Av utlysningen av de extra medlen som fördelats framgick att regionerna kunde äska om en tillfällig generell förstärkning till konst- och kulturverksamheter som samfinansieras inom kultursamverkansmodellen mot bakgrund av behov inom fyra områden; Utveckling och omställning, Intäktsbortfall eller framskjuten ordinarie verksamhet enligt grunduppdrag, Samverkan samt Övrigt. Regionernas kulturförvaltningar fick också ange om det utöver detta fanns några akuta ekonomiska behov som kunde identifieras under 2021 för de regionala konst- och kulturverksamheter som samfinansieras inom kultursamverkansmodellen.

Den 23 juni 2021 fattade regeringen beslut om att ytterligare öka den tillfälliga förstärkningen för regionala kulturverksamheter. Kulturrådet fattar därför ett beslut om att ändra tidigare beslut gällande vilka summor som ska fördelas.

Beslutet och beredningen

Detta beslut har fattats av Kulturrådets styrelse genom ordförande Svante Weyler och ledamöterna Kjell Englund, Ann-Sofie Köping Olsson, Ellen Nyman, Po Tidholm och generaldirektören Kajsa Ravin.

På grund av jäv har Kjell Englund inte deltagit i den del av samlingsbeslutet som rör regionerna Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen, Västernorrland och Värmland.

På grund av jäv har Kajsa Ravin inte deltagit i den del av samlingsbeslutet som rör Region Uppsala

Ärendet har föredragits för styrelsen regionala koordinatörn Margareta Brilioth.

I beredningen av detta ärende har även handläggarna Ove Bengtsson och Andreas Åberg samt enhetschefen Veronica Lamppa Lönnbro deltagit.

Skäl för beslutet

Aktuella bestämmelser m. m.

Enligt 37 § förvaltningslagen (2017:900) får en myndighet ändra ett beslut om nya omständigheter har tillkommit.

Kulturrådets bedömning

Kulturrådet bedömer att ändring av beslut bör ske enligt bilaga mot bakgrund av de nya omständigheter som tillkommit i och med regeringens förstärkning av anslaget.

På Kulturrådets vägnar

Svante Weyler

Ordförande

Beslut om bidrag

Ärende	Sökande	Org.nr	Fördelat verksamhetsbid rag 2021	Generell 11% *	Sökt särskild prioritering	Beviljad prioritering	Beviljat belopp 31 maj 2021	Beviljat belopp		Total
								enligt ändringsbeslut 30 sept	försäkring 2021	
KUR 2021/7847	Region Blekinge	232100-0081	25 026 000	2 753 000			2 753 000	378 000		3 131 000
KUR 2021/8626	Region Dalarna	232100-0180	40 164 000	4 419 000			4 419 000	607 000		5 026 000
KUR 2021/8619	Region Gotland	212000-0803	25 880 000	2 847 000	8 100 000	7 400 000	10 247 000	391 000		10 638 000
KUR 2021/8185	Region Gävleborg	232100-0198	46 380 000	5 102 000			5 102 000	700 000		5 802 000
KUR 2021/8607	Region Halland	232100-0115	32 176 000	3 540 000			3 540 000	486 000		4 026 000
KUR 2021/8380	Region Jämtland Härjedalen *	232100-0214	35 072 000	4 188 000	18 000 000	13 000 000	17 188 000	575 000		17 763 000
KUR 2021/7734	Region Jönköpings län	232100-0057	40 129 000	4 415 000			4 415 000	606 000		5 021 000
KUR 2021/8618	Region Kalmar län	232100-0073	33 830 000	3 722 000			3 722 000	511 000		4 233 000
KUR 2021/8252	Region Kronoberg	232100-0065	35 417 000	3 896 000			3 896 000	535 000		4 431 000
KUR 2021/7940	Region Norrbotten *	232100-0230	50 363 000	5 870 000			5 870 000	806 000		6 676 000
KUR 2021/8610	Region Skåne	232100-0255	220 618 000	24 268 000			24 268 000	3 330 000		27 598 000
KUR 2021/8617	Region Sörmland	232100-0032	32 200 000	3 542 000			3 542 000	486 000		4 028 000
KUR 2021/8269	Region Uppsala	232100-0024	43 836 000	4 822 000			4 822 000	662 000		5 484 000
KUR 2021/8318	Region Värmland	232100-0156	58 645 000	6 451 000	4 653 000	4 653 000	11 104 000	886 000		11 990 000
KUR 2021/8362	Region Västerbotten *	232100-0222	90 197 000	8 932 000			8 932 000	1 226 000		10 158 000
KUR 2021/7460	Region Västernorrland *	232100-0206	49 146 000	5 737 000			5 737 000	788 000		6 525 000
KUR 2021/7520	Region Västmanland	232100-0172	34 079 000	3 749 000			3 749 000	515 000		4 264 000

KUR 2021/8603	Region Västra Götaland	232100-0131	351 046 000	38 616 000		38 616 000	5 299 000	43 915 000
KUR 2021/8062	Region Örebro län	232100-0164	44 348 000	4 879 000	2 800 000	2 800 000	7 679 000	8 349 000
KUR 2021/8616	Region Östergötland	232100-0040	78 856 000	8 675 000	630 000		8 675 000	9 866 000
	Totalt:		1 367 408 000	150 423 000	34 183 000	27 853 000	178 276 000	20 648 000
								198 924 000

*Den generella förstärkningen till Region Västerbotten som är kopplad till den interregionala verksamheten NMD (Norrlands Nätverk för musikteater & dans) har fördelats lika mellan de fyra regionerna.

10

Anmälnings- och
meddelandeärenden till
kulturnämnden 29 oktober
2021

21RS28

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Nathalie Bäckbring

Sammanträdesdatum
2021-10-29

FöredragningsPM
Dnr: 21RS28

Organ
Kulturnämnden

Anmälning- och meddelandeärenden till kulturnämnden 29 oktober 2021

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Anmälningens ärenden:

20RS3882, Arrangörstöd professionella dansföreställningar - Loud dance
21RS9238, Bidrag till Länsmusiken för inspelning av film för bebisar och
föräldrar

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kulturnämnden 2021-10-29, anmälning- och
meddelandeärenden

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef

Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Peter Alsbjer

Datum
2021-09-28

Delegationsbeslut
Dnr: 21RS9238

Bidrag till inspelning av film för bebisar och föräldrar

Ärendebeskrivning

Länsmusiken och Svenska kammarorkestern har låtit spela in musik för att bidra till de minsta barnens språkutveckling. En CD-skiva, ”Min lilla stora kärlek”, med tillhörande bok är framtagen och ska distribueras till bland annat regionens barnmorskemottagningar.

För att marknadsföra projektet avser Länsmusiken att spela in film med några av sångerna som finns på skivan. Initiativet ligger i linje med det arbete den regionala biblioteksverksamheten bedriver inom ramen för Bokstarts-projektet samt med den samverkan om gåvoböcker till nyfödda som sker med barnhälsovården inom Region Örebro län.

Underlag

Ansökningshandling

Uppföljning

En rapport till kulturnämnden görs under 2022.

Ekonomiska konsekvenser

Medel tas från den regionala biblioteksverksamhetens anslag för verksamhetsutveckling.

Beslut

Kulturchefen beviljar bidrag för inspelning av film för bebisar och föräldrar.

Katarina Strömgren Sandh

Kulturchef

Beslutet är fattat i enlighet med gällande delegationsordning.

Arrangörstöd professionella dansföreställningar

Diarienummer: 20RS3882

Handläggare: Johanna Ström

Sammanfattning

Dansföreningen Loud Dance Company i Karlskoga har blivit beviljade arrangörstöd för att arrangera dansföreställningen *Angry Stories*.

Ärendebeskrivning

Dansföreningen Loud Dance Company i Karlskoga vill arrangera den professionella dansföreställningen *Angry Stories* av koreografen Ellinor Ljungkvist i december 2021.

Bedömning

Ansökan uppfyller de kriterier som finns för att på ett bra sätt sprida professionell dans i hela länet.

Konsekvenser för Miljö-, Barn- och Jämställdhetsperspektiven

Liten miljöpåverkan. Bra ur jämställdhetssynpunkt då föreställningen berör feministisk tematik.

Ekonomiska konsekvenser

Stödbeloppet ryms inom ramen för professionell dans, AE 62623.

Underlag

Ansökan med budget.

Utbetalning, redovisning och villkor

Till detta beslut bifogas foljebrevet "Meddelande om delegationsbeslut" med information om begäran om utbetalning, redovisning och särskilda villkor.

Beslut på delegation för Kultur- och fritidsnämnden

Att utbetala 30 000 kr till Loud Dance Company.

Katarina Strömgren -Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Delges:
Sökanden 210908